

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΓ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, 1. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1/15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1976 | ΑΡΙΘ. 5-6

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

1. Τῆς «σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον» ἀποτελεῖ ἡ μεγάλη ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ! Ἡ ὑπὸ τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας «ἀνακύκλησις» τῶν τε κινήτων καὶ ἀκινήτων ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων ἔχει σκοπὸν νὰ ὑπομινήσκη εἰς ἡμᾶς τὴν ὑψίστην σημασίαν καὶ ἀνυπολόγιστον ἀξίαν τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς ἐννοίας ἐκάστης ἑορτῆς. Πολλοὶ Πατέρες καὶ δοκιμώτατοι ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἀνέλυσαν καὶ περιέγραψαν τὸ νόημα καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς μεγίστης καὶ ἱερωτάτης ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ! Ὡς καὶ ὁ ὄρος δηλοῖ, ἡ ἑορτὴ κομίζει εἰς ἡμᾶς μηνύματα θεῖα καὶ εὐαγγέλια χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Ἐπαγγέλλεται ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἀμαρτίας καὶ ἀποκατάστασιν τῆς Ἐλευθερίας, τῆς πνευματικῆς Ἐλευθερίας, τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ Χριστοῦ δωρουμένης καὶ μηδέποτε ἀφαιρουμένης.

2. Μεταξὺ τῶν πολλῶν ὕμνων τῆς ἱεραῆς πανηγύρεως τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὑπῆρξε καὶ ὁ ἅγιος Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων (634/8), δεινὸς συγγραφεὺς, ρήτωρ καὶ ἐγκωμιαστής, ἀλλὰ καὶ πεπνυμένος ποιητὴς καὶ ὕμνογράφος, πρωτοποριακῆς μάλιστα ποιητικῆς συνθέσεως. Βαθυστόχαστος ἐν τῇ φραστικῇ διατυπώσει, ἀλλὰ καὶ ἀπλοῦς ἐν τῇ χρήσει τῶν λέξεων. Ἐνδύει τὸν ποιητικὸν του λόγον μὲ μέτρα Ἀνακρεόντεια, διαίρων τὰς Ὁδὰς του εἰς Οἴκους, ἔχοντας ἀλφαβητικὴν ἀκροστιχίδα. Ἀνὰ τέσσαρας συνήθως Οἴκους ἀκολουθοῦν τὰ καλούμενα κουκούλια ἢ ἀνακλώμενα, συντεθειμένα κατὰ τὸ Ἐλεγεῖον.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ στίχοι ἐκάστου Οἴκου ἄρχονται δι' ἀναπαίστου, ἔχοντος τὴν πρώτην συλλαβὴν βραχεῖαν, διὰ τοῦτο ἐκ τῆς ἀλφαβητικῆς ἀκροστιχίδος ἐλλείπουσι τὰ μακρὰ γράμματα Ἡ καὶ Ω. Κατὰ κανόνα ἕκαστος στίχος καταλήγει τονιζόμενος εἰς τὴν παραλήγουσαν.

3. Ἡ ζωνρὰ ἔκφρασις καὶ ἡ ἀπλῆ διατύπωσις ὑψηλῶν θεολογικῶν νοημάτων τῆς ποιητικῆς συνθέσεως τοῦ Σωφρονίου εἰλλκυσαν τὴν προσοχὴν μου καὶ παλαιότερον, ὅτε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 1900ῆς ἐπετείου τῆς ἐλεύσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἑλλάδα συντάξα σχετικὴν μελέτην, ἀναλύσας μάλιστα τὰς Ὁδὰς Θ' καὶ Γ' «Εἰς τὸ ἅγιον Παῦλον τὸν Ἀπόστολον» τοῦ Σωφρονίου. Νῦν θεωρῶ εὐκαιρον, ὅπως ἐπιληφθῶ καὶ τῆς ἀναλύσεως τῆς Εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου Α' Ὁδῆς τοῦ πεπνυμένου τούτου τῆς Ἐκκλησίας μας ὕμνογράφου, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας καὶ διδάσκει καὶ συγκινεῖ καὶ οἰκοδομεῖ ἐν Χριστῷ πᾶσαν εὐδιάθετον χριστιανικὴν ψυχὴν. Ἐκ τῶν ἀναλυομένων στίχων πέποιθα ὅτι πολλὰ τὰ διδάγματα δυνάμεθα νὰ καρπωθῶμεν, μάλιστα οἱ περὶ τῶν μυστηρίων τῆς εὐαγγελικῆς διδαχῆς τὴν ἀλήθειαν ἐπιζητοῦντες. Καὶ νῦν ἐπὶ τὸ κείμενον. Ἴδου οἱ πρῶτοι τέσσαρες Οἴκοι μετὰ τοῦ κουκούλιου:

Ἀπὸ Πνεύματος Θεοῦ
Ἐπ' ἀποστόλους μολόντος,
Πυρίην ἐμοὶ παράσχοις,
Μαρίη, λιτῆσι γλώσσαν.

*Βροτὴ λέγειν γὰρ ὄντως
Σφαλερὸν πέφυκε γλώττη.
Θεόπαις, τετὴν λοχείην
Θεόθεν βροτοῖς φανείσαν.*

*Γενέτης Θεὸς τὰ ὄντα
Σοφίῃ τέτευχε πάντα,
Ἀγαθῶν ὅπως τε θείων
Ἔσαει κτίσις μετὰσχοι.*

*Διὸ δὴ χειρῶν κρανίστων
Ἀπὸ γῆς κόνιν κομίσσας,
Μερόπων ἔτευξεν φύτλην
Μεγάλα βροτοῖς ὀπάζων.*

*Παρθενικῆς Μαρίας ἔθνεα κόσμου
Σεμὰ κνηφορίην μέλψατε πάντα.*

*Μερόπων ὅλη γενέθλη,
Μαρίας κλυτῆ κηύσει
Ἴερὸν μέλος λιγαίοις.*

4. Τὰ δύο πρῶτα τετράστιχα χρησιμοποιεῖ ὁ ὕμνωδός ὡς π ρ ο ο ί μ ι ο ν τῆς Ὠδῆς. Τοῦτο πράττει καὶ εἰς πάσας τὰς Ὠδὰς του. Δέεται εἰς τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, ὅπως παράσχη καὶ εἰς αὐτὸν τὴν χάριν τῆς πυρίνης γλώσσης, ἥτις ἐπεκάθισεν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀγίων ἀποστόλων τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνέπεμπον δεήσεις καὶ ἱκεσίας πρὸς τὸν Θεόν, ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ὑπόσχεσιν ὑπὸ τοῦ ἀναληφθέντος Κυρίου (Πράξ. 1, 4 ἑ.). Τοῦτο παρακαλεῖ καὶ ὁ ὕμνωδός, διότι γνωρίζει καλῶς, ὅτι οὐδεὶς θνητὸς εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ὑπὲρ ἔννοιαν λοχείαν τῆς Παρθένου, ἥτις, ἀπείρανδρος οὖσα, δέχεται παρὰ τοῦ ἀγγέλου τὸ χαρμόσυνον καὶ κοσμοσωτήριον μήνυμα, ὅτι μέλλει νὰ γεννήσῃ τὸν ἀκτιστὸν Θεοῦ Λόγον! Πῶς εἶναι δυνατόν λοιπόν, τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας νὰ δυνηθῇ νὰ περιγράψῃ ὁ πεπερασμένος νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ἀνευ τῆς βοήθειας τοῦ Παναγίου Πνεύματος; Τὴν βοήθειαν ταύτην ἐπιποθεῖ καὶ ὁ εὐσεβὴς ὕμνογράφος. Διὰ νὰ αἰτιολογήσῃ δὲ τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ Λόγου, ὁ ὕμνωδός ἀρχεται ἀφηγούμενος τὰ περὶ τῆς δημιουργίας καὶ τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Αέγει: Ὁ δημιουργὸς τῶν ὄντων Θεὸς ἐν τῇ πανσοφίᾳ Αὐτοῦ ἔκτισε τὰ σύμπαντα, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἡ κτίσις σύμπασα μετὰσχη τῶν θείων ἀγαθῶν («ἐσαεί»), αἰώνιως καὶ ἀτελευτήτως. Ὄθεν καὶ διὰ τῶν παντοδυνάμων χειρῶν Αὐτοῦ, λαβῶν κόνιν ἐκ τῆς γῆς, ἔπλασε καὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, χαρίζων εἰς αὐτοὺς δῶρα μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἐφ' ὅσον «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν» Αὐτοῦ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον. Ἐπιστέφει νῦν διὰ τοῦ κουκουλίου ὁ ποιητὴς τοὺς ἱκετηρίους ὕμνους του διὰ τινος προσκλητηρίου, ἀπευθυνομένου εἰς πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, ἵνα ἀπαξάπαντες πασῶν τῶν γενεῶν οἱ ἄνθρωποι ἀναμέλψουν ἐν σεμνότητι καὶ φόβῳ Θεοῦ τὴν ἄρρητον κυοφορίαν τῆς Παρθένου Μαρίας!

*Ἐπὶ γῆς δ' ἀνακτα θῆκεν
Τὸν Ἀδὰμ βροτῶν τοκῆα,
Ἴνα τῶν ὄλων ἀνάσση
Χθονίων Κτίσαντος ἔργων.*

*Ζαθέως δ' Ἀδὰμ βιοῦντι
Στυγερὸς φθόνησε δαίμων.
Διὸ μιν δράκων κατέκτα
Ἀπάτης ξίφος δονήσας.*

*Ζόφον ἐς φρένας δὲ πᾶσα
Μερόπων τρέφονσα φύτλη,
Πόλιν ἐς χθόνα προκόπτει
θανάτου φθορᾷ πεσοῦσα*

*Θεὸς εἰσορῶν δὲ ταῦτα,
Ἔλεον βροτῶν σὺν οἴκτῳ,
Γόνον ὡς βροτὸν προπέμπει,
Ἴνα τοὺς βροτοὺς σῶσῃ.*

*Μερόπων ὀλλυμένων δαίμονος ἔργοις,
Ὁ Πατὴρ Υἱὰ Λόγον δῶκεν ἀρήγειν.*

*Σατανᾶ βροτοὺς κακοῦντος,
Ὁ Θεὸς γόνον παρέσχεν
Ἀδικουμένοις ἀρήγειν.*

5. Ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου, ψάλατε τὸν ἱερώτατον ὕμνον ἐπὶ τῇ ἐνδόξῳ καὶ ὑπερφυεῖ συλλήψει τῆς Παρθένου Μαρίας. Ψάλατε, ἐνθυμούμενοι τίνες καὶ πόθεν καὶ ὑπὸ τίνος ἐγεννήθημεν.

Ὁ δημιουργὸς τῶν πάντων Θεός, πλάσας τὸν Ἀδὰμ, τὸν τοκέα τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἐγκατέστησε τοῦτον ἐπὶ τῆς γῆς ὡς βασιλέα τῆς φύσεως καὶ κυρίαρχον πάντων τῶν ἐπιγείων. Ἄλλ' ἐνῶ θεϊότατα καὶ ἀγιώτατα ἔζη ὁ Ἀδὰμ ἐν τῷ παραδείσῳ, ἐφθόνησε τοῦτον ὁ φοβερὸς καὶ ἀποτρόπαιος δαίμων. Ἐκ τούτου ὁ τρομερὸς δράκων, θέσας εἰς κίνησιν τὸ ξίφος τῆς ἀπάτης, ἠχημαλώτισε καὶ ἐκυρίευσε τοῦτον. Τὸ ἔρεβος τοῦ σκότους τρέφον εἰς τὰς φρένας καὶ τὸν κόσμον τῆς ψυχῆς του τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, πάλιν κατρακυλᾷ εἰς τὰ γῆϊνα, κατολισθῆσαν οὕτω πως εἰς τὴν φθορὰν καὶ τὸν θάνατον, σωματικὸν καὶ πνευματικόν. Ἄλλ' ὁ πανάγαθος Θεὸς βλέπων πάντα ταῦτα καὶ εἰς ὃ κατάντημα περιῆλθε τὸ πλάσμα Του, τὴν εὐσπλαγχνίαν Αὐτοῦ μετ' οἴκτου ἐπεδείξατο, ἐλεήσας τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, κατακείμενον ἐν ἀπώλειᾳ καὶ φθειρόμενον ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας. Ἐξάπεστειλε τὸν ἴδιον «Γόνον», ἦτοι τὸν Υἱὸν Του, πρὸς σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Πρὸς μείζονα δὲ ἔμφασιν ἐπιστέφει καὶ πάλιν διὰ τοῦ κουκουλίου του ὁ ποιητὴς τὸ γεγονός τοῦτο τῆς τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίας, λέγων καὶ πάλιν: Ἐνῶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐφέρετο πρὸς τὴν ἀπώλειαν καὶ τὸν θάνατον, τὸν πνευματικὸν θάνατον, διὰ τῶν ἔργων τοῦ κυριαρχήσαντος ἐπ' αὐτοῦ δαίμονος, ὁ Πατὴρ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸ δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὸν Θεῖον Λόγον, διὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὑποδείξῃ εἰς αὐτοὺς τὸν τρόπον, κομίζων ἅμα καὶ τὰ μέσα τῆς σωτηρίας των.

*Ἱερὸν δ' ἐπεμψε λάτρη
Γαβριὴλ ἐς ἄστρῳ θεῖον,
Ὅ γε Ναζαρεθ καλοῦσιν,
Μαρίην πρὸς ἄγνόν ἄνθος.*

*Κλυτὸς ἄγγελος Θεοῦ
Τότε Παρθένον προσεῖπε·
Μαρίη πάναγνε, χ α ἰ ρ ε,
Μετὰ σοῦ Θεὸς γενέσθω.*

*Λόγον ἀγγέλου δὲ κούρη
Καθαραῖς φρεσὶν λαβοῦσα,
Ἐλογίζετο κρατίστη
Ποταπὸς λόγος θεόπτου.*

*Μαρίην πάλιν δὲ λάτρη
Γλυκεροῖς λόγοις προσεῖπεν·
Μαρίη, φόβον διώξεις·
Χάριν ἐν Θεῷ γὰρ εὔρες.*

*Ὁ Θεὸς ἦν προτυπῶν, Παρθένε, σάρκα
Βάτον οὐ καιομένην δεῖξε προφήτη.*

*Προτυπῶν Θεὸς γε σάρκα,
Μαρίη, τεῆν, ἐδείκνυ
Βάτον ἄφλογον προφήτη.*

6. Ἐξαίρει πάλιν καὶ πάλιν ὁ ποιητὴς, ὅτι λόγῳ τῆς πτώσεως τῶν πρωτοπλάστων ὁ Σατανᾶς ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων διέφθειρε καὶ ἄφινε νὰ κατολισθαίνη εἰς πᾶν εἶδος κακίας. Ἄλλ' ὁ πανοικτίρμων Θεὸς ἔδωκε τὸν ἴδιον Υἱὸν, ἵνα βοηθῇ τοὺς ἀδικουμένους. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπέστειλε πρῶτον τὸν ἰδικόν του θεράποντα, τὸν ἀρχάγγελον Γαβριήλ, εἰς τὴν ἱεράν καὶ ὄντως θεῖαν πολίχνην, τὴν καλουμένην Ναζαρέτ, ἵνα φέρῃ τὸ μέγα καὶ ἄρρητον μήνυμα εἰς τὸ ἄγνόν ἄνθος τῆς Παρθένου Μαρίας. Ἐλθὼν δ' ὁ ἔνδοξος τοῦ Θεοῦ ἄγγελος εἶπε τότε προσφωνῶν τὴν Παρθένον Μαρίαν. «Μαρία πάναγνε, χ α ἰ ρ ε, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ!» Καὶ ἡ Παναγία κόρη ἀντιληφθεῖσα μετὰ τὴν καθαρότητα τοῦ νοός της τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου, διελογίζετο ἢ καλλίστη τί ἄρά γε νὰ ἐσήμαινεν ὁ λόγος τοῦ θεόπτου ἀγγέλου. Ὁ δὲ θεράπων τοῦ Θεοῦ ἄγγελος προσφωνῶν εἶπεν εἰς τὴν Μαρίαν λόγους γλυκεῖς, μεστοὺς συμπαιθείας: Μαρία, ἀποδίωξον, ἀπομάκρυνε τὸν φόβον, ὅστις φυσικὸν εἶναι νὰ σὲ κατέλαβε. Διότι εὔρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ὁ ποιητὴς θέλων νὰ ἐπισημάνῃ τὴν σημασίαν τῆς ἀγγελικῆς προσφωνήσεως πρὸς τὴν Ἀειπαρθένον καὶ ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀγγελικὴν παρουσίαν καὶ τὴν διὰ τῆς Παρθένου σύλληψιν τοῦ Θεοῦ Λόγου, ἐπάγεται: Ὁ Θεός, ὁ πάνσοφος καὶ παντοδύναμος, προτυπῶν τὴν ἔνσαρκον διὰ σοῦ σύλληψιν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὦ Παρθένε, ὑπέδειξε καὶ ἐφανέρωσεν εἰς τὸν προφήτην τὸ προτυποῦν τὸ γεγονός τοῦτο τὸ ἄρρητον διὰ τῆς φλεγόμενης καὶ μὴ καιομένης βάτου (Ἐξ. 3,2. Πρβλ. Ἡσ. 7,14)!

(Συνεχίζεται)

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΙΟΝΗΣ

Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Με τὴν ἐπιβαλλομένην λαμπρότητα ἐωρτάσθη καὶ ἐφέτος καθ' ἅπασαν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἡ Ἐορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Πλήθην πιστῶν κατέκλυσαν τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ ἐν κατανύξει βαθεῖα παρακολουθοῦντες τὴν Θ. Λειτουργίαν προσέδωκαν εἰς τὰς λατρευτικὰς ἐκδηλώσεις τὸν ιδιαίτερον ἐκείνων τόνον, ὅστις χαρακτηρίζει τὸ χριστιανικὸν πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὅπως ιδιαίτεραν λαμπρότητα προσέλαβον αἱ ἐκδηλώσεις κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν Ἀθήναις. Εἰς τὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τὴν 14ην Μαρτίου ἐτελέσθη Συνοδικὴ πανηγυρικὴ Θ. Λειτουργία ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφείμ, συλλειτουργούντων αὐτῷ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀρτης κ. Ἰγνατίου, Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνοῦ, Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Στεφάνου, Ἱερισσοῦ κ. Παύλου, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, Δράμας κ. Διονυσίου, Μηθύμνης κ. Ἰακώβου, Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννου, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Δέρβης κ. Κοσμά, ὡς καὶ πολλῶν ἱερέων καὶ διακόνων.

Τῆς Θ. Λειτουργίαν παρηκολούθησεν ὁ ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντῖνος Τσάτσος, ὃν ὑπεδέχθη κατὰ τὴν ἀφίξιν καὶ προέπεμψε κατὰ τὴν ἀπόλυσιν ὁ Σεβ. Τρίκκης κ. Στέφανος, Ἀντιπρόεδρος τῆς Δ.Ι.Σ., πλαισιούμενος ὑπὸ δύο ἀρχιμαδριτῶν. Εἰς τὴν Θ. Λειτουργίαν προσῆλθον ἐπίσης ἡ Ἡγεσία τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, ὁ ὑφυπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Χ. Καραπιτέρης, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Ὁρησκευμάτων κ. Βλ. Φειδᾶς, ἄλλοι ἐπίσημοι καὶ πλήθος λαοῦ.

Τὸν πανηγυρικὸν ἐπὶ τῇ Ἐορτῇ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐξεφώνησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς.

«Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων,
αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων,
αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων,
αὕτη ἡ πίστις τὴν Οἰκουμένην ἐστήριξεν».
(Ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ τῆς Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου).

Ἐν τῇ ἐσθίμῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ μνεῖαν ποιούμεθα τῶν ἀγώνων, τῶν θυσιῶν καὶ τῶν θριάμβων τῶν ἀκαταβλήτων τῆς ἀρετῆς γιγάντων, τῶν ἡρώων τῆς ἀληθείας καὶ τῶν γενναίων τῆς πίστεως ἀγωνιστῶν.

Ἐδφραίνεται ὁ οὐρανός, ἀγάλλεται ἡ γῆ, συγχορεύουσι τὰ καταχθόνια, ἐπὶ τῇ νίκῃ καὶ τῷ θριάμβῳ τῆς ἀωμότητος Ὁρησκείας τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἐπὶ τοῖς μνημείοις καὶ τοῖς τροπαίοις, ἅτινα, διὰ μέσον τῶν αἰώνων, ἡγειρεν ἡ Ὁρθόδοξος καὶ ἀμώμητος ἡμῶν πίστις.

Διὸ καὶ ἡ φιλόστοργος ἡμῶν Μήτηρ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὤρισε σήμερον, ἵνα ἀγαγιγνώσκηται ἡ ἐκ τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς περικοπὴ, ἡ περὶ ἔχουσα τὸν γνωστὸν πρὸς τὴν πίστιν ὕμνον, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ Συνοδικὸν τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐξ οὗ καὶ ἐλάβομεν τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας ὁμιλίας τεθείσαν θεόπνευστον ᾠήσιν καὶ ὁμολογίαν: «Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν Οἰκουμένην ἐστήριξεν» καὶ ἦτις παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν ἐδκαιρίαν, ὅπως, ἐν πάσῃ συντομίᾳ, ἐξετάσωμεν τὸ σπουδαῖον τοῦτο καὶ βασικὸν θέμα (Πίστεως).

Πίστεις! Ἡ λέξις, παραγομένη ἐκ τοῦ (πείθομαι), σημαίνει παραδοχὴν, βεβαιότητα, πεποίθησιν, ὑπακοήν. Πίστις, ἐν γένει, εἶναι ἡ ἀποδοχὴ τινος ὡς ἀληθοῦς, ὅπερ ὁ πιστεῶν δὲν ἀντιλαμβάνεται διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ δὲν γίνεται ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ἀλλὰ βεβαιοῦται διὰ τεκμηρίων σαφῶν καὶ ἀξιοπίστων πληροφοριῶν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ. Ἐνώπιον δὲ τῆς ἀληθείας, ἡ διάνοια ἀνοίγει τὰς πόλας αὐτῆς καὶ ἐπαναπαύεται ἐν αὐτῇ διότι εἶναι πεποιημένη, ἵνα δέχηται τὴν ἀλήθειαν, ὡς ὁ ὀφθαλμὸς εἶναι πεπλασμένος, ὅπως δέχηται τὸ φῶς.

Ὁ ἄνθρωπος, καίτοι ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστέγασμα καὶ τὴν κορωνίδα τῶν ὑπὸ τοῦ Πανσόφου Θεοῦ δημιουργημάτων, ἐν τούτοις ἐλάχιστα γιγνώσκει ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, τὰ πλεῖστα δὲ τελείως ἀγνοεῖ, ἐμπιστεύεται εἰς πρόσωπα ἀνώτερα ἑαυτοῦ καὶ παραδέχεται τὰς ἰδέας αὐτῶν ὡς ἀληθεῖς. Κατὰ μείζονα δὲ λόγον ὀφείλει νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν ἀπόλυτον Ἀλήθειαν καὶ νὰ ἐμπιστεῖται εἰς τὸ «Ὀν», τὸ ἀποτελοῦν (τὴν ἀρχικὴν καὶ ἀπόλυτον μονάδα) τῶν Πυθαγορείων τὸν «Ἐνα» τῶν Ἐλεατῶν τὸν «Νοῦν» τοῦ Ἀναξαγόρου, τὸ «Ἄκρον Ἀγαθὸν» τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸ «Πρῶτον κινεῖον ἀκίνητον» τοῦ Ἀριστοτέλους, δηλαδὴ τὸν Θεόν, ὅστις ἀπεκαλύφθη ἡμῖν διὰ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ καὶ Λόγου Αὐτοῦ.

Εἰδικώτερον δέ, ἡ Χριστιανικὴ Πίστις, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς ὁ Θεός, εἶναι ἡ ἀεὶ ὄλησ τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ δια-

νοίας ἐνδόμυχος καὶ ἐγκάρδιος ἀποδοχή τῶν ἀληθειῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς λόγους Αὐτοῦ ἀφοσίωσις καὶ ὑπακοή».

Καὶ κατὰ τὸν θεόπνευστον συγγραφέα τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς, «ἔστι δὲ πίστις ἐπιζομένην ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων» (Ἑβρ. ια', 1).

Ὁ Θεοδώρητος ἐρμηνεύει ὡς ἀκολούθως τὸν ὡς εἴρηται περὶ πίστεως ὀρισμὸν: «τὰ γὰρ οὐχ ὁρώμενα διὰ ταύτης ὁρώμεν καὶ πρὸς τὴν τῶν ἐπιζομένων θεωρίαν ὀφθαλμὸς ἡμῖν γίνεται καὶ δείκνυσιν ὡς ὄφρα τῶτα τὰ μηδέπω γεγενημένα».

Ἡ χριστιανικὴ πίστις εἶναι πεποιθήσις περὶ τοῦ ὅτι ὑφίστανται τὰ ἐπιζόμενα ἀγαθὰ καὶ πληροφορία περὶ τοῦ ὅτι ὑπάρχουσι τὰ μὴ βλεπόμενα μυστηριώδη καὶ πνευματικά, διότι ταῦτα, κινδυνεύοντα πρῶτον νὰ θεωρηθῶσιν ἀνύπαρκτα, ὡς μὴ βλεπόμενα, ἐφάνησαν ἤδη ὁ Σωτὴρ καὶ οὕτω, διὰ τῶν λόγων Αὐτοῦ, πιστενομένων ἀδιστακτως, ἔδωκεν εἰς ταῦτα ὑπόστασις, ὑπαρξίν πραγματικὴν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ καὶ παρέσχεν εἰς ταύτην ἀκράδαντον περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν πληροφορίαν.

Ἐὰν ἀποδεχόμεθα καὶ πιστεύωμεν, ὡς ἀληθεῖς, λόγους ἀνθρώπων, οἵτινες πολλακίς ψεύδονται, πάντες δὲ εἶναι τρεπτοί, δὲν πρέπει, κατὰ μείζονα λόγον, νὰ ἀποδεχόμεθα ὡς ἀληθεῖς τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπων; Ἐὰν ἐμπιστευώμεθα εἰς ἀνθρώπους ἀγαπώντας ἡμᾶς, δὲν πρέπει, πολὺ περισσότερον, νὰ ἐμπιστευώμεθα εἰς τὸν Θεὸν ἀνθρώπων, ὅστις δι' ἡμᾶς ὑπέμεινε τὸν διὰ Σταυροῦ ἐπονεϊδίστον θάνατον;

Κατὰ μὲν τὸν Οὐρανοφάντορα Μ. Βασίλειον, «πίστις μὲν οὖν ἐστὶ συγκατάθεσις ἀδιάκριτος τῶν ἀκουσθέντων ἐν πληροφορίᾳ τῆς ἀληθείας τῶν κηρυχθέντων Θεοῦ χάριτι» (Μ. Βασίλειος, τόμος Β', βιβλίον Α', σελ. 182, P.G.M.F.).

Κατὰ δὲ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον, «ἄρχεται μὲν αὕτη ἀπὸ Πατρὸς», διότι, κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον, «Πατὴρ ἐστὶ ἡ πάντων Ἀρχή, ἡ αἰτία τοῦ εἶναι τοῖς ὄντι, ἡ ρίζα τῶν ζώντων» (Μ. Βασίλειος, τόμος Β', βιβλίον Α', σελ. 112 P.G.M.F.), «ἐπὶ Υἱὸν δὲ ἔρχεται, συνεχίζει γράφων ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, εἰς δὲ τὸ Πνεῦμα πληροῦται». Ἡ πίστις, κατὰ τὸν αὐτὸν Πατέρα, ἐστὶ «ἔδρα ψυχῆς καὶ θεμέλιον ζωῆς, ἀθάνατος ρίζα. Πίστεως δὲ ρίζα ζωσα ὁ Πατὴρ, κλάδος ἀμάραντος ὁ Υἱός, καρπὸς ἀθάνατος τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον» (ἱερὸς Χρυσόστομος, τόμος ΙΑ', βιβλίον Β', σελ. 956, P.G.M.F.).

Πίστις δὲν εἶναι μόνον «ἡ τῆς μαθήσεως τελειότης», ὡς ὀρίζει αὐτὴν Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ «θάρος καὶ ζῆλος καὶ φλόξ». Διότι ὁ πιστεύων οὐδέποτε δειλιᾷ εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν, οὐσαδήποτε ἐμπόδια καὶ ἀνσταντήση καὶ οὐσαδήποτε θλίψεις καὶ ἀνδοκίμασι. Ἡ ψυχὴ τοῦ πιστεύοντος εἶναι πάντοτε πλημμυρισμένη ἀπὸ θεῖον ζῆλον

καὶ φλογισμένη ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς ἀγάπης. Ἡ πίστις εἶναι ἀκόμη («ἡ ἀσπίς καὶ ὁ θώραξ»), κατὰ τὸν ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν, εἶναι («ἡ βακτηρία, ἐφ' ἧς στηρίζομεν τὰ ὑπότρομα μέλη τοῦ σώματος ἡμῶν»), κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον. Εἶναι ἀκόμη («ἡ μεγάλη πτέρυξ τοῦ ἀετοῦ, δι' ἧς ἰπτάμεθα ὑπεράνω πάντος ἐμποδίου»). Αὕτη ἐστὶν («ἡ στομώνουσα τὸν Προφήτην, ἡ χροῖουσα τὸν ἥρωα, ἡ πτερόνουσα τὸν Ἀπόστολον, ἡ ἐμπνέουσα τὸν ἐπιστήμονα, ἡ διανοίγουσα νέους κόσμους ἐρεῦνης εἰς τὸν ἐρευνητήν»).

Ὅποῖος ἕτερος εὐγλωττότερον ἀπὸ τὸν ἱερὸν συγγραφέα τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς περιέγραψε τὰ κατορθώματα τῆς τοιαύτης πρακτικῆς πίστεως, ὅταν, ἐκδιηγούμενος τὰς δόξας τῶν προγόνων αὐτοῦ, μετὰ μεγάλης ὀητορείας ἐτόνιζε τὸν γνωστόν πρὸς τὴν πίστιν ἕμνον: «πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτριαν... Πίστει καὶ αὕτη Σάρρα δύναντις καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἠγγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον... Πίστει προσενήροχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοὶ σπέρμα, λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός... Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρηνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ... Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως: τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκατέρησε... Πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν... Καὶ τί ἐτι λέγω; ἐπιλείπει γὰρ με δηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαυὶδ τε καὶ Σαμωνὴλ καὶ τῶν προφητῶν, οἱ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἐφραξαν στόματα λεόντων, ἐσβασαν δύναντις πορὸς, ἐφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἐκλιναν ἄλλοτριῶν» (Ἑβρ. ια' 8-34).

Γενᾶται νῦν τὸ ἐρώτημα: Ἐπιτρέπεται ἡ ἔρευνα τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως; Μάλιστα, ἀπαντῶμεν, διότι ὅσον περισσότερον ὁ πιστὸς ἐρευνᾷ τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως, τοσοῦτον μᾶλλον ἐδρίσκει ταύτας ἐξόχως καὶ ὑψηλὰς: διότι ἡ χριστιανικὴ ἀλήθεια εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἀλήθεια, ἣτις ὅσον περισσότερον ἐξετάζεται, τόσοσον λαμπροτέρα ἀναφαίνεται. Καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα ἀληθὴς ἐπιστήμη συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἀληθείας. Βεβαίως ἐδρέθησαν τινες πεπλανημένοι νόες, οἵτινες, ἐξ οἰήσεως καὶ ἄνευ τῆς βοήθειας τῆς πίστεως τολμήσαντες νὰ ἐρευνήσωσι τὰς ὑπερφυσικὰς τῆς πίστεως ἀληθείας, ἐξ ἀντιθέτων μάλιστα ἀρχῶν πρὸς πᾶν ὑπερφυσικὸν καί, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ναυαγήσαντες, ἠθέλησαν νὰ παραστήσωσι τὴν πίστιν ὡς ἀντικειμένην πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Ἄλλ' αὐτοὶ μὲν ὑπὸ τῶν ἀληθῶν ἐπιστημόνων παράφρονες ἐξηλέγχθησαν καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τοῦ ἀκρο-

γωνιαίου βράχου τών αιώνων, τοῦ αἰδίου καὶ πανεπιστήμονος Λόγου, οἰκτρῶς κατασυνετριβήσαν, αἱ δὲ καταχθόνιοι ἀπόπειραι αὐτῶν ἐνανάγησαν καὶ ἐματαιώθησαν, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ κατὰ τῆς θείας ταύτης πίστεως τολμηθεῖσαι, ἐπὶ εἴκοσι αἰῶνας, προσβολαί.

Ἐγτεῦθεν, ἐδεξήγητον τὸ ὑπὸ τῆς Ἱστορίας πάντων τῶν αἰώνων καὶ πάντων τῶν Ἑθνῶν μαρτυρούμενον, ὅτι πάντες οἱ ἔξοχοι νόες καὶ πάντες οἱ ἀληθεῖς ἐπιστήμονες εἶναι πιστοί, πάντες δὲ οἱ ἔχοντες διεστραμμένην διάνοιαν καὶ διεφθαρμένην τὴν καρδίαν εἶναι ἄπιστοι.

Διὰ τῆς πίστεως, πάντα τὰ ἔξοχα πνεύματα ἐμεγαλούργησαν καὶ θαυμάσια καὶ ἐξαισία ἔργα κατώρθωσαν.

Ἡ Ἐπιστήμη εὐρίσκει ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστιανισμοῦ τὸν ἐμπνευστὴν καὶ ἐμψυχωτὴν αὐτῆς: «Κύριος ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ», τονίζει ὁ θεόπνευστος συγγραφεὺς τῆς Σοφίας Σειράχ (38,6).

Ὁ μεγαλύτερος μαθηματικὸς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος Α. Cauchy (Α. Κοσσὸν) ὁμολογεῖ, ὅτι «ἡ χρι-

στιανικὴ πίστις ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ μετὰ βεβαιότητος καὶ εἰρήνης. Οἱ εὐεργετικοὶ οὗτοι καρποὶ τῆς πίστεως τὸν ἐβοήθησαν, ὥστε νὰ ἐπιδοθῇ ὀλοφύχως εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ διὰ τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ νὰ ἐμπλουτίσῃ τὴν μαθηματικὴν ἀνάλυσιν, τὴν Ἀλγεβραν, τὴν Μηχανικὴν καὶ τὴν θεωρίαν τοῦ φωτός, νὰ διατυπώσῃ τὴν θεωρίαν τῶν συναρτήσεων καὶ νὰ συγγράψῃ ἐπιστημονικὰς ἐργασίας, αἵτινες ἀνέρχονται εἰς 26 τόμους».

Ἐπίσης ὁ Werner von Braun (Βέρνερ φὸν Μπράουν), ὁ διάσημος οὗτος κατασκευαστὴς τῶν πυραύλων καὶ ἐμπνευστὴς τῶν διαστημικῶν πτήσεων, διακηρύττει τὰ ἑξῆς: «Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἐπροίκισε μὲ τὴν ἔφεσιν διὰ τὴν γνώσιν καὶ ἀναμένει νὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ δῶρον αὐτό... Πιστεύω ὅτι, ἐὰν δὲν ἦτο θέλημα Θεοῦ καὶ ἐπιθυμία Αὐτοῦ νὰ ἐξερευνήσωμεν τὰ οὐράνια σώματα, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποκτήσωμεν καὶ νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ μέσα διὰ τὴν ἐξερεύνησιν τοῦ Διαστήματος... Ὅσονδήποτε καὶ ἂν ἐργάζεται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, οὐδὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ἄνευ τῆς πίστεως. Ἐὰν ἡ πίστις

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ μετὰ τῶν μελῶν τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου ἐν μέσῳ τοῦ ἔξοχ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Κων. Τσάτσου, τοῦ Ἱπουργοῦ Παιδείας κ. Γ. Ράλλη, τοῦ Ἱφυπουργοῦ κ. Χ. Καραπιπέρη, τοῦ Γεν. Δ/νοῦ Θρησκευμάτων κ. Βλ. Φειδᾶ καὶ τοῦ Δ/νοῦ τῆς Διευθύνσεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἱπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Ἡλ. Ἀντωνοπούλου.

προώθησε και έβοήθησε τινά εις τήν ζωήν, παρ'ατηρήσατε έμέ...».

Ἡ δὲ πολὺς φυσικὸς καὶ ἰδρωτὴς τῆς Κβαντομηχανικῆς, Καθηγητῆς Werner Heisenberg (Βέρνερ Χάϊζενμπεργκ) ὁμολογεῖ, ὅτι «οὐδέποτε διενοήθη νὰ ἀπορρίψω τὴν θρησκευτικὴν πίστιν ὡς ἐν δῆθεν μέρος μιᾶς παρωχημένης πεποιθήσεως τῆς ἀνθρωπότητος, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἔπρεπε νὰ παραιτηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον».

Ἡ πίστις ὁμως διὰ νὰ εἶναι τελεία, δεόν νὰ συνοδεύηται καὶ ἐξ ἀγαθῶν ἔργων. Διότι ἄνευ αὐτῶν ἡ πίστις εἶναι νεκρά. Καὶ τὴν νεκρὰν αὐτὴν πίστιν τὴν ἔχουσι καὶ τὰ δαιμόνια, τὰ ὁποῖα «πιστεύουσι καὶ φρίσσουσι» (Ἰακ. 2,19). Ἡ ἄνευ ἔργων πίστις ὁμοιάζει μὲ σῶμα ἄνευ πνεύματος, ὡς βεβαιώνει ὁ Ἀδελφός Θεὸς ἐν τῇ Καθολικῇ αὐτοῦ Ἐπιστολῇ. «Ὡσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἔστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστι». (Ἰακ. 2,26). «...Πρέπει νὰ ἀποστρεφώμεθα τὴν τοιοῦτου εἶδους πίστιν, τονίζει ὁ Wagner εἰς τὸ περὶ πίστεως βιβλίον αὐτοῦ, διότι αὐτὴ ἀποτελεῖ μία ψευδῆ ἐκδήλωσιν αὐτῆς».

Τὰ ἔργα λοιπὸν εἶναι ἐκεῖνα, ἅτινα δίδωσι περιεχόμενον καὶ ζωὴν εἰς τὴν πίστιν. Τότε ἡ πίστις ἀποβαίνει σωτήριος διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὅταν δὲν παραμείνῃ ὡς μία ἀπλή πληροφορία τῆς διανοίας, ἀλλὰ γίνεται ὁδηγὸς καὶ ρυθμιστὴς τῶν πράξεων καὶ τῆς ζωῆς ἐν γένει τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ πίστις, ἣτις ἐμποτίζει τὴν σκέψιν, ὥστε ἅπαντα νὰ τὰ κρίνῃ ὁ πιστὸς μὲ τὸ μέτρον τῆς αἰωνιότητος, ἡ πίστις ἣτις φλογίζει τὴν καρδίαν, ὥστε μόνον ὅσα ὁ Θεὸς νομοθετεῖ, αὐτὰ νὰ ποθῇ καὶ νὰ ἐπιθυμῇ ὁ ἄνθρωπος, αὐτὴ ἡ πίστις τυγχάνει ὠλοκληρωμένη καὶ ζωσα.

Ποῖα ὁμως εἶναι τὰ ἔργα τῆς πίστεως;

Πλεῖστα ὅσα τυγχάνουσι ταῦτα, τὴν συνιστάμενην ὁμως αὐτῶν ἀποτελεῖ ἡ Ἀγάπη. «Πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη» διακηρύσσει ὁ Θεῖος Παῦλος (Γαλ. 5,6).

Ἡ ἀγάπη εἶναι ὅλον τὸ ἔργον τῆς πίστεως. Διατί ὁμως αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ πλήρωμα τῆς πίστεως; Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα δίδει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «...διότι ἡ ἀγάπη ἐστὶν ὑπόθεσις πάσης ἀρετῆς, μήτηρ τῆς ἀγιότητος, πρόξενος τῆς σωτηρίας». Ἡ ἀληθὴς, ἡ ζωσα πίστις μετουσιώνεται εἰς ἔργα ἀγάπης. Μόνη δὲ ἡ τοιαύτη πίστις, ἡ «δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη», εἶναι ὠφέλιμος καὶ σωτήριος πίστις.

Ἐτερον γνώρισμα τῆς ζωσῆς πίστεως εἶναι ἡ ταπεινότης καὶ δουλικὴ ὑποταγὴ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐν τῇ πίστει ἔχομεν τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν κλίνουσαν εὐλαβῶς τὸ γόνυ καὶ λέγουσαν πρὸς τὸν Θεόν: «Θεέ μου, Σὺ εἶσαι ὁ Μέγας, ἐγὼ δὲ ἐλάχιστος, Σὺ τὸ ἄπειρον, ἐγὼ τὸ μηδέν. Δάξει, λοιπὸν, Κύριε, καὶ μὴ σιωπήσης, ἐτόιμη ἡ καρδία μου, ὁ Θεός».

Εἶσαι Ἄρχων ἢ ἕτερός τις τιλοῦχος; Εἶσαι ἐπιστήμων ἢ ἐρευνητὴς τις; εἰπέ ταπεινῶς εἰς τὸν Θεόν: «Θεέ, ὠκεανὸς εἶσαι σοφίας, δυνάμεως, χαρίτων, ἀγαθωσύνης, ἐγὼ ἡ διάνοιά μου εἶναι στενὴ, ὡς καρυόφλοιον καὶ δὲν δύναται νὰ Σε περιλάβῃ. Εὐλαβῶς, λοιπὸν, ἀποδέχομαι ὅτι μοῦ ἀποκαλύπτεις διὰ τῶν θεοπνεύστων Σου Γραφῶν».

Ἡ ζωσα πίστις φθάνει ἀκόμη μέχρι θυσίας καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς. Καὶ ἔχομεν «νέφος μαρτύρων» νὰ ἐπιδείξωμεν, οἵτινες προσέφερον καὶ αὐτὴν τὴν πολῦτιμον ζωὴν των, «ὡς θυμίαμα ἔοσμον καὶ μύρον πολῦτιμον» ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως.

Αὕτη ἡ πίστις θαυματουργεῖ. Δι' αὐτῆς τῆς πίστεως δύναται τις νὰ εἴπῃ εἰς τὸ ὄρος «ἄρθρη καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν» καὶ γενήσεται (Ματθ. 21,21), καθὼς βεβαιώνει ὁ Κύριος.

«Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων,
αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων,
αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων,
αὕτη ἡ πίστις τὴν Οἰκουμένην ἐστήριξεν».

Ἀδελφοί μου,

Ὅτι εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς διὰ τὸ σῶμα, ὅτι εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν βαδίζοντα εἰς τὸ σκότος, τοῦτ' αὐτὸ εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ Πίστις διὰ τὰ ἄτομα, τὰς οικογενείας, τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαούς. Διὰ τῆς πίστεως τὸ ἔθνος ἡμῶν ἐσώθη διὰ μέσον περιπτειῶν καὶ κινδύνων δι' αὐτῆς ἔζησεν ἀπροσμάχητον, ἐμεγαλουργῆσε καὶ ἐμεσουράνησε. Δι' αὐτῆς τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἀνέπτυξεν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν δύναμιν ἀπαράμιλλον. Δι' αὐτῆς οἱ Πατέρες ἡμῶν (εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός...) (Ἐβρ. 11,33). Ἄνευ τῆς πίστεως, ὁ Ἑλληνισμὸς διὰ παντὸς θὰ ἀπώλετο μετὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου, ὅστις ἐξηφανίσθη. Χωρὶς αὐτὴν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὀρθοποδήσωμεν ὡς ἄτομα, νὰ ἐδραιωθῶσι καὶ νὰ ἐντυχίσωσιν αἱ οικογένειαι ἡμῶν, νὰ ἐδοκιμήσῃ ἡ Πατρὶς ἡμῶν, συνεχίζουσα τὸν ἱστορικὸν αὐτῆς δρόμον.

Σήμερον, δυστυχῶς, νέοι εἰκονοκλάται μισοῦσι καὶ ἐπιβουλεύονται τὴν πίστιν ἡμῶν. Ὁργανώσεις ἀντίθεοι καὶ ἀρτικοινωνικαί, συστήματα ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναρχίας ζητοῦσι νὰ τὴν ἀνατρέψωσι καὶ νὰ τὴν ἐξοντώσωσιν. Ἡμεῖς δέ, ὡς τὸ ὁμολογῶμεν εὐθαρσῶς, ἀντὶ νὰ ἐμπνεώμεθα καὶ νὰ ζωογονώμεθα ὑπὸ τῆς πίστεως ἡμῶν, ὡς πάλαι ποτὲ οἱ ἔνδοξοι πρόγονοι ἡμῶν, τοῦναντίον μὲ τὴν θρησκευτικὴν ἡμῶν ἀδιαφορίαν, μὲ τὴν προσκόλλησιν ἡμῶν τὴν δουλικὴν εἰς τὴν ἕλην καὶ τὰ ταπεινὰ ὑλικά συμφέροντα, ἀδιαφοροῦμεν πρὸς τὴν πίστιν, εἰς ἣν συγκεντροῦται ἡ δύναμις ἡμῶν. Καὶ διὰ λόγους καθήκοντος καὶ διὰ λόγους συμφέροντος πρέπει νὰ ἀναεώσωμεν τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν

τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καὶ διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν ζωῆς.

Σήμερον, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν, ἔχομεν πρωτόστην ἀνάγκην ἰσχυρᾶς καὶ ἀσαλεύτου πίστεως· πίστεως ἀκεραίας καὶ ὀλοκληρωτικῆς, ἥτις ὡς βράχος εἶναι ἀμετακίνητος καὶ, ὡς τὸ φῶς τῆς λαμπάδος, ἀνατρέχει πρὸς μίαν καὶ μόνην κατεύθυνσιν, πρὸς τὴν ἀ ν ω, πρὸς τὸν Θεό ν.

Αὐτὴν τὴν πίστιν καλούμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ἐγκολπωθῶμεν καὶ νὰ παρουσιάσωμεν λαμπρὰν καὶ ἀκτινοβόλον εἰς τὸν βίον ἡμῶν.

Ἀδύνατον νὰ σωθῶμεν ἄνευ ζώσης πίστεως καὶ νὰ εὐαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ, διότι αὕτη ἡ πίστις ἐστὶ, κατὰ τὸν ἱ. Χρυσόστομον, «ἡ ἀπὸ αἰῶνων ὑπ' Ἀγγέλων ἐν οὐρανοῖς προσκυνουμένη, ὑπὸ Πατέρων ἐπιγῆς δοξαζομένη, ὑπὸ Προφητῶν τιμωμένη, ὑπὸ Ἀποστόλων κηρυττομένη, ὑπὸ Ἐκκλησίας μέχοι νῦν μεγαλυνουμένη» (Ἱ. Χρυσ. τόμ. ΙΑ', βιβλ. 10, σελ. 956).

Αὕτη ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τοῦ θρησκευτικοῦ, ἐθνικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἡμῶν βίου.

Ἄπας ὁ οὐρανός, ἅπασα ἡ γῆ καὶ ἅπασα ἡ αἰωνιότης βασιζοῦνται ἐπ' αὐτῆς. Καὶ νῦν, διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν, ἄς διακηρύξωμεν στεντορεῖα τῇ φωνῇ:

«Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων,
αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων,
αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων,
αὕτη ἡ πίστις τὴν Οἰκουμένην ἐστήριξεν».

(Συνοδικὸν Ζ' Οἴκουμ. Συνόδου).

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπίσημον Γεῦμα εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον. Εἰς τὸ Γεῦμα, ἐκτὸς τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφείμ, παρεκάθησαν πάντες οἱ Σεβ. Συνοδικοί, πλὴν τοῦ ἀπουσιάζοντος Σεβ. Κορινθίας κ. Παντελεήμονος, ὡς καὶ ὁ ἐξοχώτατος ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Γ. Παλαῆς, ὁ ὑφυπουργὸς Παιδείας κ. Χρ. Καραπιέρης, ὁ Γεν. Διευθυντὴς Θρησκευμάτων κ. Βλ. Φειδᾶς, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δέρβης κ. Κοσμάς καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Ἀμβρόσιος Λενῆς.

Κατὰ τὸ ἐπίσημον αὐτὸ Γεῦμα ὁ ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Τσατσοῦς προσφωνῶν τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Σεραφείμ εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε,

Ἅγιοι Πατέρες,

Μετὰ τὴν σημερινὴν κατανοκτικὴν λειτουργίαν, ἡ μεθ' Ὑμῶν συνεννόησις κατέστη δι' ἐμὲ σχεδὸν ψυχικὴ ἀνάγκη.

Εἶναι σήμερον ὑπὲρ ποτε ἐστραμμένη ἡ σκέψις μου πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, πρὸς τὴν μοῦραν τῆς διὰ μέσον τῶν αἰῶνων. Πόσαι δογματικαὶ διχοστασίαι τὴν ἐταλαιπώρησαν ἀπὸ τῶν πρώτων αἰῶνων καὶ πόσον μέγα τὸ ἐπίτευγμα, κατόπιν ἀτῶτων ἀγῶνων καὶ ἐκ τῶν ἔσω κλυδωνισμῶν ἡ Ἐκκλησία ἀπεκρυστάλλωσε τὸ Ὁρθόδοξον δόγμα, τὸ κορυφούμενον εἰς τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως καὶ ἔκτοτε διετήρησε τοῦτο πάντοτε ἀναλλοίωτον δι' ὄλων τῶν αἰῶνων, ἀποκρούουσα πᾶσαν αἵρεσιν καὶ πᾶν σχίσμα. Ἡ ἀντοχὴ αὐτῆς ὀφείλεται εἰς τοῦτο ἀκριβῶς τὸ πνευματικὸν ὄχηρόν, περὶ τὸ ὁποῖον γενεαὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν γενναίως ἐπρομάχησαν.

Ἡ ἐνότης ὁμοῦ τοῦ δόγματος ἔχει ὡς ἐγκόσμιον θεμέλιον τὴν ὀ ρ γ α ν ι κ ῆ ν ε ὑ τ α ξ ί α ν, τὴν ἐκτεινομένην εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἐχει ὡς θεμέλιον ἓνα πάγιον ρυθμὸν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς εἰς τρόπον ὥστε, ἀντὶ νὰ κατατρίβωνται οἱ ποιμένες τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος εἰς μακρὰς ζητήσεις, γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς, νὰ ἐπιδίδωνται ψυχῇ τε καὶ διανοίᾳ καὶ σώματι εἰς τὴν ὑψηλὴν ποιμαντορικὴν αὐτῶν λειτουργίαν. Αἱ παλινοῦθια φθείρουν ὄχι μόνον τοὺς λευτίτας, ἀλλὰ καὶ τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα. Ἡ δὲ κατάχρησις τῶν λεγομένων κατ' οἰκονομίαν λύσεων τὸ ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Τράπεζαν.

Τὸ ἑλληνικὸν Ἔθνος εἰσέφερε τοὺς πνευματικούς του θησαυρούς εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ δόγματος. Συνέδεσε τὸ ἄρρητον μὲ τὸν ρητὸν καὶ ἔφερε πλησιέστερον τὸν ἀνθρώπον καὶ τὸν ἐπίγειον κόσμον του, ἀκόμη καὶ διὰ τῆς λατρίας τῶν ἐνόλων συμβόλων, πρὸς τὰ ἐπέκεινα τοῦ κόσμου τούτου. Προσέφερεν εἰς τὸ Χριστιανικὸν δόγμα τὸν ἑλληνικὸν λόγον, τὰς ἀπτάς μορφὰς καὶ τοὺς συνεκτικούς τούτων μετὰ τοῦ ἱστορικοῦ γίνεσθαι ἄρμούς.

Ἐκτοτε Ἔθνος καὶ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία συνεπορεύθησαν, ὡς δυνάμεις ἀδελφαί· καὶ ἰσχυραὶ ἀπὸ τὸν δεσμόν τούτον, ἡρωϊκῶς συνεπολέμησαν καὶ συνενίκησαν, ἐν ἀλλήλεγγῇ καὶ ἀλληλεξαρτήσῃ. Πολλῶν δεκαετηρίδων συνοδοιπορία ἐπισφραγίζει τοῦ λόγου τούτου τὸ ἀσφαλές.

Διὰ κοινῶν προσπαθειῶν ἀνευρέθησαν καὶ θὰ ἀνευρίσκωνται πάντοτε αἱ πλέον πρόσφοροι λύσεις. Θὰ ἀνευρίσκωνται μὲ τὴν ἐγνωσμένην θέλησιν ὄλων, ὄχι αἱ ε ὑ κ ο λ ο ι, ἀλλὰ αἱ ὀ ρ θ α ἰ λύσεις, αἱ ἀντέχουσαι εἰς τοῦ χρόνου τὴν φθορὰν καὶ αἱ ὁποῖαι τελικῶς ἐπιβάλλονται εἰς τὴν κοινὴν τοῦ Ἔθνους συνειδήσιν.

Ἡ πολιτεία διὰ τῶν βασικῶν τῆς θεσμῶν στεγρῶς συνδέσασα τὴν ἰδίαν αὐτῆς τάξιν μὲ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας ἀπέβλεπε πάντοτε καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν ὑποστήριξιν καὶ κραταίωσιν τῆς τελευταίας καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ κύρους αὐτῆς καὶ διεθνῶς καὶ εἰς ὀλοκληρὸν τὸν ἑλληνικὸν χῶρον. Διὸ καὶ μετ' ἐμπιστοσύνης προσβλέπει ἡ Ἐκκλησία πρὸς αὐτήν.

Ζοφεροὶ εἶναι οἱ καιροὶ μας. Δὲν ἐδόθη ἀπὸ τὸν Ὑψιστον εἰς τὴν γενεάν μας νὰ ζήσῃ περίοδος ἡρεμῶν

καὶ ἀσφαλῆ. Ἐνεδρεύουν εἰς πᾶσαν καμπὴν τοῦ δρόμου ἐχθροὶ ἔπουλοι καὶ ἱκανοὶ διὰ πᾶν ἔργον καταστροφῆς. Μὲ τὴν δύναμιν, τὴν ὁποῖαν χαρίζει ἡ πίστις, σωφρονοῦντες καὶ ἱματισμένοι, ὡς προχωρήσωμεν, ὡς παλαίμαχοι συναγωνισταί, λευῖται καὶ λαϊκοί, μὲ πάσας τὰς δυνάμεις ἡμῶν ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ συγκλινοῦσας, πρὸς ἓνα κοινὸν ἱερὸν στόχον, τὴν σωτηρίαν τοῦ χριστεπωνύμου ἡμῶν Ἔθνους.

Ἀκολούθως, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ ἀντεφώνησε τὸν κύριον Πρόεδρον, εἰπὼν τὰ ἑξῆς.

Ὅντως ἐν καταύξει ἠκούσαμεν καὶ σήμερον, Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας, τὴν φωνὴν τῶν ἱερῶν τῆς ὁρθῆς Πίστεως προμάχων καὶ αἰθῆς πανηγυρισάντες τὴν στήριξιν τοῦ ἀτιμήτου τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως θησαυροῦ, ἐπ' ἀναμνήσει τῶν ἀποφάσεων τῆς κορυφαίας ἀγίας ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν τὴν πρώτην Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν Ἑορτὴν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ Ἑορτὴ ὁμως αὕτη τῆς Ὁρθοδοξίας, μὴ ἔχουσα μόνον τὸ κίνητρον τῆς ἐδλαβοῦς ἀναμνήσεως ἱεροῦ γεγονότος, ἀποτελεῖ ὑπόμνησιν μὲν τῆς θριαμβευτικῆς καὶ ἀπαρασαλεύτου πορείας τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ἐν μέσῳ πολυταράχων περιόδων τῆς ἱστορίας, ἀπόδειξιν δὲ ἐκ τῶν πραγμάτων περιφανῆ καὶ ἀναντίρρητον τῆς θείας ἀληθείας, τὴν ὁποῖαν ἐκφράζει ἡ Ὁρθοδοξία. Τὸ ὁρθὸν καὶ τὸ ἀίτητον αὐτῆς βεβαιώνει καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος εἰς ἀνάλογον στιχομυθίαν μετὰ τοῦ Πέτρου, «... καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρα (δηλαδὴ τῇ ὁρθῇ πίστει) οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» (Ματθ. 16,18). «Τὸ ὑψηλότερον, τὸ θαυμασιώτερον, τὸ θεϊότερον ἔργον τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας», κατὰ τὸν γλαφυρὸν Ἡλίαν Μηριάτην.

Καὶ πάλαι μὲν ποταμοὶ διέζωσαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀπὲρ ὕδατος αἷμα ρέοντες χριστιανῶν ἐσφαγγμένων ὑπὸ διωκτῶν Ἀρχόντων, διὰ τὰ ἀναδειχθῆ ὁμως ἐν τέλει Κωνσταντῖνος, ὁ Μέγας τῆ βουλῆ καὶ μέγας τῆ συνέσει καὶ διοράσει καὶ τῇ ὁρθῇ πίστει καὶ ἐδλαβείᾳ, ὥστε καὶ ὁ ἴδιος νὰ γίνῃ μέτοχος τῆς ὑπεράτης ἀληθείας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ νὰ προστατεύσῃ κατὰ φοβερῶν αἰρέσεων μετὰ τῶν ἐξ ἴσου εὐσεβῶν διαδόχων του.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα αἰῶνας, καὶ μέχρι τῆς σήμερον, κατὰ τὰς δοκιμασίας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ πάλιν ἡ δύναμις τῆς ὁρθῆς Πίστεως, ὡς αὕτη διεφυλάχθη ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς πιστῆς θεματοφύλακος τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐπὶ τὰς Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς ἠρωμένης Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν ὁποίων ὠροθετήθη ἡ ὁρθὴ Πίστις, ὡς ἡ τελευταία Ἁγία Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνο-

φίζει ἐν τῷ «Συνοδικῷ τῆς Ὁρθοδοξίας», ὄντως ἀναλλοίωτον διετήρησεν, ὡς καὶ Ὑμεῖς, κύριε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας, ἐτονίσατε, τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, ἐπὶ ἀποκρούσει πάσης αἰρέσεως καὶ παντὸς σχίσματος. Οὕτω πάντοτε, ἡ δύναμις, ἡ ἀξία καὶ τὸ ὑπερκόσμιον πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπέβη τὸ μυστικὸν ἔρ ἰσμα τῆς σωζούσης πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας ἠρωμένοι διεφυλάχθησαν καὶ διεσώθησαν οἱ ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ λαοί, μὲ κορυφαῖον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ὄντως ἐμεγαλοῦργησε μὲ τὴν ὁρθὴν συμπαράστασιν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ὥστε δικαίως διάσημα ὀνόματα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ νὰ ὁμολογοῦν καὶ νὰ διακηρύσσουσιν τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Εἶναι ἀνάγκη ὁμως νὰ σημειώσωμεν ὅτι τὸ «θεμέλιον τῆς οργανικῆς εὐταξίας» ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ ἐκλονίζετο μὲ θλιβερὰν κατάληξιν («...νὰ κατατρίβωνται οἱ ποιμένες τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος εἰς μακρὰς ζητήσεις...»), ὡς ὅτι ἐσῶθεν ταραχοποιοὶ ἢ ἐξῶθεν ἐπεμβάσεις διετάρασσον τὸν εὐδιον πνευματικὸν της πλοῦν.

Ἡ Ὁρθοδοξία, μὴ νοθεύσασα ποτὲ τὴν θείαν προέλευσιν Της, ἀλλὰ καὶ τὸν θεῖον ἐν τῷ κόσμῳ προορισμὸν Της, ἐπιμελῶς ἐστάθη μακρὰν τῶν «ἀνθρωπείων», ἀγωνισθεῖσα ὁμως καὶ διὰ ποταμῶν αἱμάτων κληρικῶν της συμπαρασταθεῖσα διὰ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν πιστῶν της πνευματικῶν τέκνων, ὅπου καὶ ὡς ὅτις διὰ τοῦτο παρέστη ἀνάγκη. Τί δὲ νὰ εἰπώμεν διὰ τὰς προσφορὰς τῆς Ὁρθοδόξιας πρὸς τὸν Ἑλληνισμόν, διὰν αὐτῇ αὕτη ἡ ἀδέκατος ἱστορική βοᾷ; Ποῖος διετήρησε τὰς νησίδας σωτηρίας διὰ τοῦ «Κρυφοῦ Σχολειοῦ», ὅταν ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπὶ αἰῶνας εἶχε διαγραφῆ ὡς κράτος ἐλεύθερον ἐκ τοῦ χάπτου τῆς γῆς, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ πολιτικοὶ καὶ πνευματικοὶ ἠγέται του εὐρέθησαν εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ ἐκπατριθοῦν, πράγμα τὸ ὁποῖον, εὐτυχῶς, συνετέλεσεν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος ἐν τῇ ξένη; Ἀλλὰ καὶ κατ' ἀντίστροφον ἔνοιαν, ὅπου ὁ Ἑλληνισμὸς ἐδημιούργει ἐν τῇ οἰκουμένῃ κοφελὰς προσόδου, συνοδὸς του καὶ ἐνοποιὸς του δύναμις καὶ μήτηρ στοργικὴ τὸν ἠκολούθησε καὶ τὸν ἀκολουθεῖ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία του, ὥστε νὰ παρατηρεῖται τὸ φαινόμενον τῆς διαλάμψεως τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς διασποράς. Διότι ἠγγικεν ἡ ὥρα τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ὁποία ἐβασίλευσε καὶ θὰ βασιλεύῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν της, παρὰ τὰς περιστασιακὰς ταλαιπωρίας καὶ κοσμικὰς ὑποδουλώσεις των». Ἠγγικεν ἰδιαιτέρως διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, κύριε Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας, ὡς ἐνοποιὸς ἀνάγκη ἐνώπιον καὶ αἰθῆς δυσχερῶν περιστάσεων.

Κατὰ τὴν συμβολικὴν σημερινὴν συνεστίασιν Ἐκκλησίας καὶ Ἔθνους, εὐλογητῶς καὶ ἐκ βάθους ψυχῆς καὶ καρδίας ἀμφοτέρων τὴν ἀγαθὴν συμπόρευσιν ἐυχόμενος,

ἐγειρω τὸ ποτήριον τοῦτο ὑπὲρ ὑγείας καὶ ἐπισχύσεως Ὑμῶν, κύριε Πρόεδρε, τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους καὶ πάντων ἡμῶν.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ κ. ΗΛΙΑ Δ' (18—25/2/1976).

1. Ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἡλίας Δ' εἶναι μία δυνατὴ προσωπικότης. Ἦδη ἔχει καταστῆ προσωπικότης μὲ κύρος πανορθόδοξον.

Αἱ σχέσεις του μὲ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἶναι πολὺ στεναί, εἰλικρινεῖς, ἀδελφικαί.

Ἡ πρώτη ἐξοδὸς του ἀπὸ τὴν Συρίαν μετὰ τὴν «Κατάστασιν» του ὡς Πατριάρχου ἦτο ἡ ἐπίσκεψις του εἰς Ἀθήνας τὸ 1971 κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον.

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπίσκεψις εἰς Δαμασκὸν καὶ Λίβανον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφεῖμ συνάσφιξεν ἔτι πλέον τοὺς μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν δεσμούς.

Ἦδη προσκλήσει τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Πατριάρχης ἐπεσκέφθη ἀπὸ 18-25 Φεβρουαρίου 1976 τὴν Ἑλλάδα ἐπίσημως διὰ μίαν ἀκόμη φοράν.

Ἡ ὑποδοχή.

2. Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς κ. Ἡλίας Δ' ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας τὴν 12.00 ὥραν τῆς ἡμέρας. Συνωδεύετο ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Βαγδάτης καὶ Κουβέιτ κ. Κωνσταντίνου καὶ Βύβλου καὶ Βοτρύων κ. Γεωργίου, ἱεραρχῶν διαπρεπῶν καὶ σοφῶν, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος προΐσταται τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τοῦ Πατριαρχείου, ὁ δὲ ἕτερος θεωρεῖται ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων ἐκπροσώπων τῆς λεγομένης Οἰκουμενικῆς Κινησεως, τοῦ παν. ἀρχιμ. κ. Ἡλίας Μούρξου, τοῦ ἱερολογιωτάτου Διακόνου Μωυσέως Χούρη καὶ τοῦ ἐντιμοτάτου Πρωτοφάλτου τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ Δαμασκού κ. Δημητρίου Καπλάνη.

Πρὸς ὑποδοχὴν τῆς Α.Θ. Μακαριότητος κατήλθεν εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, περιστοιχούμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ὑποθέσεων Ἐξωτερικοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορινθίας κ. Παντελεήμονος, τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Στεφάνου, Ἀρτης κ. Ἰγνατίου, Ἀττικῆς κ. Δωροθέου, Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνοῦ, Ἱερισσοῦ κ. Πύλου, Λήμνου κ. Παντελεήμονος, Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, Δράμας κ. Διονυσίου

καὶ Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννου, τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομου, Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου καὶ Ρωγῶν κ. Καλλινίκου, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Δέρβης κ. Κοσμά, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν Γραμματέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ο.Α.Δ.Ε.Π. κ. Ἀθ. Ἀρβανίτου κ.ἄ.

Πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Πατριάρχου ἐξ ἄλλου κατήλθεν εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον οἱ Ἐξοχ. κ. Κωνσταντῖνος Σταυρόπουλος, ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν, ὁ Ἐξοχ. κ. Ἡλίας Ἀντωνόπουλος, Διευθυντῆς τῆς Διευθύνσεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς κ. Πέσμας ὄγλου κ.ἄ.

Τέλος, εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Πατριάρχου παρέστησαν καὶ οἱ Πρεσβευταὶ τῶν Ἀραβικῶν Κρατῶν, Συρίας Ἐξοχ. κ. Ἀντῶν Μουράτ καὶ Λιβάνου Ἐξοχ. κ. Αἰμίλιος Ματτάρ.

3. Εὐθὺς μετὰ τὸν ἐπὶ τῇ συναντήσῃ θερμὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν τῶν καὶ τὴν παρουσίαισιν τῶν ἐκατέρωθεν συνοδευόντων προσώπων οἱ δύο Προκαθήμενοι ἐπεβιβάσθησαν τῶν αὐτοκινήτων καὶ κατηθύθησαν πρὸς τὸν Ἱερόν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ὅπου καὶ ἐγένετο εὐχαριστήριος ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Μακ. Πατριάρχου Δοξολογία, εἰς ἣν παρέστησαν πλὴν τῶν ὡς ἄνω Ἱεραρχῶν οἱ Θεοφ. Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Βρεσθένης κ. Δημήτριος, Εὐρίπου κ. Βασίλειος καὶ Ἀχελώου κ. Εὐθύμιος, πλείστοι κληρικοὶ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ πλῆθος εὐσεβοῦς λαοῦ, συρρεύσαντες ἵνα ἴδουν τὴν Α.Θ. Μακαριότητα καὶ τύχουν τῆς εὐλογίας Αὐτοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Μακ. Πατριάρχην Ἀντιοχείας κ. Ἡλίαν τὴν ἀκολουθοῦσαν προσφώνησιν:

Μακαριότατε, λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε Ἀδελφέ,

Ἐπισκέπτεσθε ἤδη διὰ τρίτην φοράν ἐπίσημως τὴν χώραν μας, ὡς ἐπίσημος προσκεκλημένος μας. Ἡ

Ἑλλάς δὲν εἶναι πλέον διὰ Σᾶς χώρα ξένη, χώρα ἀπλῶς Ὑμᾶς φιλοξενούσα. Εἶναι ἡ χώρα Σας.

Ἡ παιδευσίς Σας, ἡ ἀγάπη Σας ἢ προσωπικὴ μετὰ τῆς ταπεινότητός μου καὶ τῶν ἄλλων ἐν Χριστῷ ἀγαπητῶν ἀδελφῶν Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας μας, Σᾶς ἔχουν καταστήσει δι' ἡμᾶς πρόσωπον ἀναγκαῖον, φίλτατον.

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπίσκεψίς μου μετὰ πολυμελοῦς συνοδείας τιμιωτάτων Ἱεραρχῶν καὶ ἱερέων τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς Συρίαν καὶ Δαμασκὸν μὲ ἔπεισαν, καὶ μαζί μου ὄλους τοὺς ἐνταῦθα ἀδελφούς, ὅτι τὰ αἰσθήματα εἶναι ἀπολύτως ἀμοιβαῖα. Μεταξὺ μας, τῷ Δοτιῆρι πάντων τῶν ἀγαθῶν Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ χάρις καὶ ἡ δοξολογία, βασιλεύει ἢ ἐν αὐτῷ ὄντως ἀδελφικὴ ἀγάπη.

Ἐντεῦθεν καὶ χαιρετίζοντες τὴν Ὑμετέραν Σεβασμίαν ἡμῖν καὶ πολυαγαπητὴν Μακαριότητα ἐπὶ τῇ ἐνταῦθα ἀφίξει Αὐτῆς, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐπιλέκτων

ἐν Ἱεράρχαις σοφῶν καὶ ἀγιοπρεπεστάτων Ἱεραρχῶν Κωνσταντίνου καὶ Γεωργίου καὶ τῶν λοιπῶν προσφιλῶν ἀδελφῶν καὶ συνδιακόνων τοῦ Κυρίου μας, προσφωνοῦμεν Ὑμῖν θερμῶς καὶ ὀλοφύχως τὸ «ὡς εὖ παρέστητε».

Ὡς εὖ παρέστητε εἰς τὰ ἴδια. Εἰς τὸν οἶκόν Σας! Ὅχι μόνον ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ ὀλόκληρος ἡ χώρα μας εἶναι καὶ ἰδική σας, ὁ οἶκός Σας, ἐπειδὴ εἶναι οἶκος ὄχι ἰδικός μας, ἀλλὰ τοῦ κοινού Πατρὸς ἡμῶν, τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Διὸ καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν ἐξ ὅλης ψυχῆς, διότι, ἀποδεχθέντες τὴν ταπεινήν μας πρόσκλησιν, ἦλθετε καὶ μᾶς παρέχετε οὕτω τὴν ἀνεκτιμήτου ἀξίας χαρὰν τῆς ἐν Χριστῷ καὶ τῷ Πνεύματι Αὐτοῦ ἐπικοινωνίας καὶ τοῦ ἀδελφικοῦ ἀσπασμοῦ καὶ τῆς ἀπὸ κοινού προσευχῆς καὶ ὕμνολογίας τοῦ Μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς τῶν φῶτων, ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ φωτὶ καὶ φωτισμῷ Αὐτῶν (ἐν ταπεινώσει καὶ ἀγάπῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ ὑπακοῇ εἰς τὸν

Ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἡλίας Δ' ἐν μέσῳ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφείμ, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορινθίας κ. Παντελεήμονος καὶ τοῦ ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Σταυροπούλου κατὰ τὴν ἄφιξιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἀεροδρόμιον.

νόμον και τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ) μελέτης και κατανοήσεως τῶν προβλημάτων τοῦ κόσμου και ιδίως τῆς κατανοήσεως και ἐξιχνιάσεως τῆς θέσεως τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες μισοῦν τὸ ὄνομα και τὴν παρουσίαν Του, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἦλθε νὰ σώσῃ ἀπὸ τὸ νόθον κύκλωμα τοῦ αἰῶνος τούτου τοῦ πονηροῦ.

Και πρὸς τοῦτοις Σᾶς εὐχόμεθα καλὴν διαμονὴν πλησίον μας, ἄνετον, γαληναίαν, πολλαχῶς ὠφέλιμον. Καὶ εἶθε ὁ ὑπερεκπερισσοῦ, ὧν αἰτούμεθα ἐκάστοτε, χορηγῶν ἡμῖν Πανάγαθος Πατήρ, νὰ δώσῃ, ἢ ἐπίσκεψίς Σας νὰ ἀποβῆ εἰς μείζονα δόξαν τοῦ τρισυαίου Ὀνόματός Του και εἰς σταθερὰν και διαμένουσαν πνευματικὴν ὠφέλειαν τοῦ φιλοχρίστου και εὐσεβοῦς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἀπαντῶν ὁ Μακ. Πατριάρχης κ. Ἡ λ ί α ς εἶπε τὰ ἐξῆς:

Μακαριώτατε, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, Μέλη τῆς Ἱεραῆς Συνόδου,

Εὐλαβέστατοι Κληρικοί,

Εὐλογημένε Λαὸ τοῦ Κυρίου,

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπίσκεψις τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς Λαμασκὸν και τὸ Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας ἀφῆκεν εἰς τὰς ψυχὰς και καρδίας ὄλου τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ποιμνίου ἀνεξιτήλους ἐντυπώσεις.

Αἱ παρὰ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐπιδαμνηλευθεῖσαι πρὸς τὸ εὐσεβὲς ποιμνιον τοῦ Πατριαρχείου ἐδλογίαι, καθὼς και αἱ προσευχαὶ και οἱ λόγοι Ὑμῶν, οἱ πλήρεις χάριτος και ἀγάπης, ἀπέβησαν θησαυρὸς πολῦτιμος και ἀνέκλειπτος, ἐνισχύοντες αὐτὸ εἰς τὴν πρὸς Ὑμᾶς ἀγάπην και πειθόντες, ὅτι οἱ μεταξὺ ἡμῶν δεσμοὶ εἶναι τόσο στερεοί, ὥστε νὰ εἶναι πάντοτε δι' ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἀνεξάντλητος πηγὴ ἠθάρους, οἰκοδομῆς και ἐνισχύσεως.

Τὰ αἰσθήματα ἀγάπης πρὸς τὸ πρόσωπόν Σας, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐνεπνεύσατε, ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ἀκόμη τόσο ζωντανά, ὥστε ὄλοι διαβεβαιοῦν, ὅτι ἢ ὑποδοχὴ, τὴν ὁποῖαν τότε ἐπεφύλαξαν εἰς Ὑμᾶς, δὲν ἦτο εἰ μὴ ἀντανάκλασις τῆς ἰδικῆς Σας ἀγάπης, δι' ἣς ἐξεδηλώθη σαφῶς ἢ ἀγάπη, τὴν ὁποῖαν ὄλοι μας τρέφομεν πρὸς Ὑμᾶς και ὄλην τὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος και τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν Λαόν.

Ἡλομεν πρὸς Ὑμᾶς ἐν ἀγάπῃ Χριστοῦ, διότι ἀληθῶς ἀγαπῶμεν Ὑμᾶς ἐν Χριστῷ. Ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη εἶναι ὁ μόνος ἀληθῆς και ἀκατάλυτος δεσμός. Φρονῶ δὲ ὅτι, ἂν ὄλος ὁ κόσμος εἶχε τὸ γνήσιον αὐτὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ ὁποῖον εἶναι πνεῦμα ἐλευθερίας, ἢ μορφὴ τοῦ κόσμου θὰ ἦτο διαφορετικὴ. Αἱ περὶ ἐλευθερίας και ἀνθρώπου ἀπόψεις τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ὁ πλοῦτος ὄλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ἀπο-

στολὴ ἰδικὴ μας εἶναι νὰ παρουσιάσωμεν αὐτόν, και δὴ χωρὶς νὰ ὑψηλοφρονῶμεν περὶ αὐτοῦ.

Μακαριώτατε,

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὴν φιλάδελφον αὐτὴν ὑποδοχὴν.

Εὐχαριστῶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικούς και λοιποὺς Ἱεράρχας και κληρικούς.

Εὐχαριστῶ τοὺς Ἐξοχωτάτους Ὑπουργούς και λοιποὺς Κρατικούς λειτουργούς, τοὺς ἐλθόντας εἰς ὑποδοχὴν μου.

Εὐχαριστῶ τοὺς Ἐξοχωτάτους κ. κ. Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας και Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

Σᾶς εὐχαριστῶ ὄλους ἐκ καρδίας. Δὲν θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου ἐνταῦθα ξένον, διότι γνωρίζω τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐν Χριστῷ ἀγάπην Σας.

Σᾶς χαιρετίζω ἐν Χριστῷ και αἰτούμαι παρ' Αὐτοῦ διὰ πάντας Ὑμᾶς τὴν δύναμιν Του, τὴν χάριν Του, τὴν δόξαν Του.

Εἶθε νὰ εἴμεθα πάντοτε ἀμφοτέροι ὑπόδειγμα διὰ τὸν κόσμον και νὰ ἀξιωθῶμεν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας Του. Ἀμήν.

4. Ἐπηρεολούθησε δεξίωσις εἰς τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν. Εἰς αὐτὴν παρέστησαν πολλοὶ Συνοδικοί Μητροπολίται, οἱ Σεβ. Μητροπολίται Νέας Ἰωνίας και Νέας Φιλαδέλφειας κ. Τιμόθεος, Περιστερίου κ. Ἀλέξανδρος, Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομος, Καισαριανῆς κ. Γεώργιος, οἱ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι, πολλοὶ κληρικοί, ὁ ἐξοχ. κ. Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν, ὁ Ἐξοχ. κ. Ἡλίας Ἀντωνόπουλος, ὁ ἔλλογ. κ. Βλάσιος Φειδᾶς, Γεν. Διευθυντὴς Ὁρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας και Ὁρησκευμάτων, και ἄλλοι ἀνώτατοι κρατικοὶ λειτουργοί, ὁ Διοικητὴς τοῦ ΟΔΔΕΠ, ὁ Διευθυντὴς τοῦ TAKE κ. Καρράς κ.ᾶ.

Περὶ τὴν 8.00' μ.μ. ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφείμ ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν, ἐπισκεφθεὶς τὴν Α.Θ.Μ. τὸν Πατριάρχην κ. Ἡλίας εἰς τὸ κατάλυμά του και παραμείνας ἐπὶ μακρὸν συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ.

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Κυβερνήσεως.

5. Ἡ συμμετοχὴ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Χώρας εἰς τὴν σύντονον προσπάθειαν νὰ τιμηθῇ δεόντως ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας ὑπῆρξε πλέον ἢ ἢ ἐπιβαλλομένη. Περιέλαβε δὲ τὰς ἐξῆς ἐκδηλώσεις:

α) Ἐπίσκεψιν πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνσταντῖνον Καραμᾶλην τὴν 11.30' τῆς Πέμπτης 19 Φεβρουαρίου 1976. Εἰς τὴν πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν ἐπίσκεψιν του ὁ Πατριάρχης

χης συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σ ε ρ α φ ε ῖ μ. Οἱ δύο Πρωθιεράρχαι παρέμειναν ἐπὶ μακρὸν μετὰ τῆς Α. Ἐξοχότητος συζητοῦντες μετ' αὐτοῦ ἐγκαρδίως ἐπὶ θεμάτων γενικωτέρας φύσεως καὶ κυρίως ἐκκλησιαστικῶν.

β) Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακ. Πατριάρχης ἐπεσκέφθη εἰς τὸ Γραφεῖόν του τὸν Ὑφυπουργὸν Ἐξωτερικῶν κ. Κωνσταντίνον Σ τ α υ ρ ὀ π ο υ λ ο ν καὶ ἔσχε μετ' αὐτοῦ μακρὰν συνομιλίαν ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ Πατριαρχείου του, ὡς καὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀραβικῶν Λαῶν στενωτάτης φιλίας καὶ συνεργασίας καὶ εἰς τὸν ἐμπορικὸν καὶ πολιτιστικὸν τομέα, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸν τομέα τῆς προαπίσεως τῶν καταπατουμένων δικαιωμάτων τοῦ Ἀραβικοῦ Παλαιστινιακοῦ καὶ Κυπριακοῦ Λαοῦ. Εἰς τὴν ἐπίσκεψίν του ταύτην τὴν Α.Θ.Μ. τὸν Πατριάρχην συνώδευσε καὶ πάλιν ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σ ε ρ α φ ε ῖ μ.

Ἐπ' εὐκαιρία ὁ Πατριάρχης ἐπέδωκεν εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν τὸν Ἀνώτερον Ταξιάρχην, παράσημον τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας.

γ) Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, Πέμπτης 19-2-1976 καὶ περὶ ὥραν 20.30' ὁ Ἐξοχώτατος Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Κωνσταντίνος Σ τ α υ ρ ὀ π ο υ λ ο ς παρέθεσεν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἐντολὴ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπίσημον Γεῦμα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Βασιλεὺς Γεώργιος». Εἰς τὸ Γεῦμα αὐτὸ παρέστησαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ, ἡ Ἱερά Σύνοδος, ὁ Ἀρχιεραρχιεπίσκοπος καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῶν Διεκκλησιαστικῶν Σχέσεων, οἱ Ἐξοχώτατοι Πρεσβευταὶ τῶν Ἀραβικῶν Κρατῶν, ἦτοι Συρίας Ἐξοχ. κ. Ἀ. Μ ο υ ρ ᾶ τ, Λιβάνου Ἐξοχ. κ. Α ἰ μ ῖ λ ι ο ς Μ α τ τ ᾶ ρ, Σαουδικῆς Ἀραβίας Ἐξοχ. σείχης Ἀ β δ ο ὄ λ Ρ α χ μ ᾶ ν Μ ω χ α μ ᾶ τ ἄ λ Β α σ ᾶ μ, Ἰράκ Ἐξοχ. κ. Ν τ ι ᾶ β ἄ λ Ἀ λ γ κ ᾶ θ ι, Κουβέιτ Ἐξοχ. κ. Μ ο υ χ α λ χ ῖ λ Μ ο υ χ α μ ᾶ τ Ἀ λ μ ο υ δ ᾶ φ. Ὁμοίως παρεκάθησαν ὁ Ὑφυπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Χρυσόστομος Κ α ρ α π ι π ῆ ρ η ς, ὁ Γεν. Διευθυντὴς Ὁρησκευμάτων κ. Β λ ᾶ σ ι ο ς Φ ε ι δ ᾶ ς, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου, ὁ Ἐξοχ. κ. Ἡ λ ῖ α ς Ἀ ν τ ω ὄ π ο υ λ ο ς, Διευθυντὴς τῆς Διευθύνσεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπ' αὐτὸν Διευθύνσεως καὶ ἄλλοι παράγοντες τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, καὶ τέλος ὁ Πρύτανις τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Μ η τ σ ὀ π ο υ λ ο ς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τυάων κ. Π α ν τ ε λ ε ῆ μ ω ν Ρ ο δ ὀ π ο υ λ ο ς, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ Πρύτανις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ (Μπελεμεντίου) τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας.

6. Περὶ τὸ τέλος τοῦ Γεύματος ὁ Ἐξοχώτατος κ. Ὑφυπουργὸς προσφωνῶν τὸν Πατριάρχην εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας, Συρίας, Ἀραβίας, Κιλικίας, Ἰβηρίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ πάσης Ἀνατολῆς,

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος,

Σεβασμιότατοι,

Ἐξοχώτατοι κ. κ. Πρόσβεις,

Κύριε Ὑφυπουργέ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων,

Ἀγαπητοὶ Κύριοι,

Αἰσθάνομαι πλήρης εὐφροσύνης, διότι μοῦ δίδεται ἡ ὕψηλὴ τιμὴ νὰ παραθέσω ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Ὑμετέραν Γεραρὰν Μακαριότητα καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς Ὑμῶν συνοδοὺς τὸ γεῦμα τοῦτο καὶ νὰ ἀπευθύνω Ὑμῖν ἐγκάρδιον καὶ εὐλαβῆ χαιρετισμὸν ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐλεύσεως Ὑμῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας, παλαίφατον καὶ τρίτον τῆ τάξει μεταξὺ τῶν Προσβυγενῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς, ἀποτελεῖ στερεὸν καὶ σταθερὸν κρηπίδωμα τοῦ Ἑλληνορθοδόξου κόσμου. Ἡ Ἀντιόχεια δὲν ὑπῆρξε μόνον σπουδαιότατον κέντρον ἀναπτύξεως τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων κατὰ τὴν ἐλληνιστικὴν καὶ τὴν ἑλληνορωμαϊκὴν ἐποχὴν, ἀλλὰ καὶ κέντρον τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Θεοφόρου Ἰγνατίου, τὴν Ἀντιόχειαν, ὠνομάσθησαν τὸ πρῶτον Χριστιανοὶ οἱ ὄπαδοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἔξ Ἀντιοχείας μετεδόθη τὸ πρῶτον ὁ χριστιανισμὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τέλος, εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἀνήκει ὁ ὑπέρτατος τιμητικὸς τίτλος τοῦ πρῶτου κέντρον διαδόσεως τῆς χριστιανικῆς πίστεως πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν.

Δὲν εἶναι δὲ μόνον ἡ κοινὴ ὀρθόδοξος πίστις, εἶναι καὶ ἡ ψυχικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ συγγένεια τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Ἀραβικῶν χωρῶν γενικώτερον, αἱ ὁποῖαι σφραγιζοῦν ἀκαταλύτους ἀμοιβαίως δεσμούς. Διότι, πράγματι, ὁ ἀραβικὸς πολιτισμὸς καὶ ἡ ἀραβικὴ σκέψις ὑπῆρξε παλαιόθεν γνήσιος διερχομένης καὶ σπορεύσας τῆς ἐλληνικῆς σκέψεως τόσοσιν εἰς τὴν Ἀνατολήν, ὅσον καὶ εἰς τὴν Δύσιν.

Παρέλκει, συνεπῶς, ἐκ μέρους μου νὰ ἀναλύσω εἰς εἰδότας τὸ σημερινὸν ἐπίπεδον τῶν ἀρίστων σχέσεων τῶν Ἀραβικῶν χωρῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἀναπτύξω περαιτέρω τὴν σημασίαν καὶ τὴν βάσιν τῆς μεταξὺ τῶν λαῶν μας ἐπιότητος.

Πρόδηλος ἡ πραγματικότητα, ὅτι αἱ Ἀραβικαὶ χώραι καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔχουν σταθερὰν τὴν ἀπόφασιν νὰ συμπορεύωνται, νὰ βελτιώνουν ὀλονὲν καὶ περισσότερον τὰς μεταξὺ αὐτῶν σχέσεις καὶ νὰ συμβάλλουν ἐν πνεύ-

ματι αδελφικής, ὄντως, ἀλληλεγγύης εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ δικαίου καὶ τῆς εἰρήνης καθ' ἅπασαν τὴν νευραλγικὴν ταύτην περιοχὴν τῆς γῆς.

Χαιρετίζω εὐλαβῶς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ὑμῶν συνοδοὺς καὶ στεροὺς συνεργάτας, ὡς πρωτεργάτας τῆς φιλίας καὶ συνεργασίας τῶν λαῶν μας καὶ ὡς διακόνους τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Χαιρετίζω τοὺς Ἐξοχωτάτους Πρόσβεις τῆς Συρίας, τοῦ Λιβάνου, τῆς Σαουδαραβίας, τοῦ Ἰράκ, τοῦ Κουβέιτ καὶ δι' αὐτῶν τὰς Κυβερνήσεις των καὶ τοὺς φίλους εὐγενεῖς λαοὺς των.

Ὑμῶν δὲ τὸ ποτήριον προπίνω ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας, ὑπὲρ τῆς καρποφορίας καὶ ἀκμῆς τῆς ἐνδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας καὶ ὑπὲρ τῆς σταθερᾶς φιλίας καὶ συνεργασίας μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀραβικῶν χωρῶν.

Ἀπαντῶν ὁ Πατριάρχης κ. Ἡλίας εἶπε:

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ κ. Σεραφείμ,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Συνοδικοί,

Ἐξοχώτατοι κύριοι Ὑφυπουργοί,

Ἐξοχώτατοι κύριοι Πρεσβευταὶ τῶν Ἀραβικῶν Κρατῶν,

Ἀγαπητοὶ μου συνδαιτυμόνες,

Ἡ παρουσία μου εἰς τὴν ἀρχαίαν ταύτην πρωτεύουσαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι ἀδελφική. Ὅτε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν εἶχον ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθήνας, εἶχον εἶπει, ὅτι ὁ ὑπάρχων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀντιοχείας καὶ Ἑλλάδος δεσμὸς ἀνάγεται εἰς τὸν ἅγιον ἀπόστολον Παῦλον.

Ὁ Παῦλος εἶναι ἡ προσωπικότης ἐκείνη, ἣτις κατέλυσε τὰ εἰδωλα, κηρύξας εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν «ἀγνωστον Θεόν», ἥτοι τὸν Θεὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρονται ὅλαι αἱ ὑψηλαὶ ἰδέαι καὶ ὅλαι αἱ ἀλήθειαι, αἱ ὁποῖαι καταξιώνουν τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν κάνουν νὰ εἶναι ἀνθρωπὸς ὄντως ἀγνός.

Διαπιστώνω, ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει μόνον ἡ φιλοσοφικὴ σκέψις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔκφρασις τῶν ἰδεῶν τοῦ καλοῦ, τοῦ ὠραίου, τοῦ ἀγαθοῦ. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον τοποθετήσῃ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν τόσον ὑψηλά, ὥστε ἀναζητοῦντες αὐτὰ ἠξιώθησαν νὰ τὰ προσεγγίσουν καὶ νὰ ψεύσουν αὐτὰ ταῦτα τὰ κράσπεδα τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, ἥτοι νὰ φθάσουν εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ «ἀγνωστοῦ Θεοῦ».

Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἡ φιλοσοφικὴ σκέψις τῶν Ἑλλήνων καλεῖται νὰ διαδραματίσῃ ἓνα ῥόλον πολὺ ὑψηλόν. Καὶ θὰ τὸ κατορθώσῃ, ἂν ἐπιτύχῃ νὰ κάμῃ ἓνα ἀνοιγμα εὐρὸν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ ἀραβικὸς φιλοσοφικὸς στοχασμὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις κατώρθωσεν ὄχι μόνον νὰ ἀφομοιώσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ μεταλαμπαδέυσῃ εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν ἑλληνικὴν σκέψιν, καὶ συνεπῶς εἶναι ὁ μόνος κόσμος, ὅστις ἤρωσε καὶ ἐνώνει τὸν ἀραβικὸν καὶ ἑλληνικὸν κόσμον εἰς ὅλα τὰ σημεῖα.

Φρονῶ, ὅτι οὐδέποτε θὰ ὑπάρξῃ δεσμὸς στενότερος, δεσμὸς ὅστις θὰ ἐνώγῃ δύο λαοὺς περισσότερον ἀρρήκτως, ἀπὸ ὅ,τι οἱ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των κοινοὶ ἀγῶνες.

Δυνάμεις ἀποικιοκρατικαὶ ἐπληξαν κατὰ τὸ παρελθὸν τοὺς λαοὺς μας. Παλαιότερον, ἡ Ὀθωμανικὴ Ἀνδοκρατορία, ἡ ὁποία ἐξεμεταλλεύθη δεινῶς καὶ τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἀραβας. Κατ' αὐτῆς οἱ Ἀραβες ἠγωνίσθησαν, ὅπως καὶ οἱ Ἕλληνες, καὶ ἀπέκτησαν, ὅπως καὶ σεῖς, τὴν πολιτικὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν.

Παραδόξως ὁμως ἡ ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία των προεκάλεσε τὴν ὀργὴν τῶν δῆθεν «πεπολιτισμένων κρατῶν», ἅτινα καὶ ἐδημιούργησαν τοιαύτην κατάστασιν ἐν μέσῳ τοῦ Ἀραβικοῦ κόσμου, ἣτις ἀποτελεῖ συνεχῆ ἀπειλὴν ὄχι μόνον κατὰ τῆς ἀραβικῆς ἐνότητος, ἀλλὰ κυρίως ἐναντίον παντὸς ἀνθρώπου, ἀγωνιζομένου ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου.

Ἐνδιαφερόμεθα ζωηρῶς διὰ τοὺς ἁγίους Τόπους καὶ ἰδίως τὴν Ἱερουσαλήμ. Εἶναι κληρονομία ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐξ αὐτῶν ὁμως δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν μόνον τὰ κτίρια, ὁ Πανίερος Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὸ Τέμενος τοῦ Ὁμοῦ, ἀλλὰ πρωτίστως καὶ κυρίως ὁ Λαὸς τῆς, μεταξὺ τοῦ ὁποῖου ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσαρκώθη καὶ συνανεστράφη. Αὐτὸν δὲ τὸν Λαὸν βλέπομεν σήμερον πρόσφυγα νὰ καταπονῆται, νὰ θλίβεται, νὰ στερεῆται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου.

Ἐχόμεθα τῆς ἀπόψεως ὅτι τὸ νὰ προσβλέπομεν εἰς τὸ Παλαιστινιακὸν ὡς εἰς θέμα καθαρῶς ὑλικῆς ὕφης καὶ ἀπὸ πολιτικῆς μόνον σκοπιᾶς, ἀποτελεῖ ὑποτίμησιν τῆς μεγάλης του σημασίας.

Πιστεύομεν, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, ὁ πολεμῆσας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἰδεωδῶν, θὰ σταθῇ καὶ πάλιν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Ἀραβικῶν Λαῶν καὶ θὰ δεῖξῃ ἐν ἔργῳ, ὅτι δικαίως ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τοῦ ὄρατοῦ κόσμου.

Πεποίθαμεν, ὅτι ἂν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς συνεχίσῃ πολεμῶν κατὰ τῶν καταδυναστευόντων τοὺς ἀραβικοὺς λαοὺς, θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἱστορικές του ἐπιταγὰς καὶ θὰ κερδήσῃ τὴν εἰς τὰ προβλήματα του συμπαραστάσιν ὅλων τῶν φιλελευθέρων λαῶν τοῦ κόσμου.

Δυνάμεθα δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἕλληνες συνεργαζόμενοι θὰ οἰκοδομήσουν ἓνα ἀληθινὸν πολιτισμὸν, τοῦ ὁποῖου θεμέλιον καὶ βᾶσις θὰ εἶναι ἡ ἐλευθερία.

Ἐδχαριστῶ τὸν ἐξοχώτατον κ. Ὑφυπουργὸν δι' ὅσα ἔκαμε καὶ εἶπε δι' ἡμᾶς.

Ἐδχαριστῶ διὰ τὴν παράθεσιν τοῦ Γεύματος τούτου, κατὰ τὸ ὅποιον τὰ ἐδέσματα δὲν ἦσαν μόνον ὀλιγά, ἀλλὰ κυρίως πνευματικά.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ δὲ νὰ προσιῶ,

Ὑπὲρ τοῦ ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ὑπὲρ τοῦ ἐξοχ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Κων. Καραμανλῆ, ὑπὲρ ὅλων τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, ὑπὲρ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ὑπὲρ τῶν ἐξοχ. Προέδρων Ἀσσαντ τῆς Συρίας καὶ Φραντζίε τοῦ Λιβάνου, καὶ ὅλων τῶν ἡγετῶν ὅλων τῶν Ἀραβικῶν Χωρῶν, ὑπὲρ τῶν ἐξοχ. Πρεσβευτῶν τῶν Ἀραβικῶν Κρατῶν, οἵτινες ἐτίμησαν ἡμᾶς διὰ τῆς ἐνταῦθα παρουσίας των, ὑπὲρ τῆς δικαίας λύσεως τῆς ὑποθέσεως τῶν Παλαιστινίων, ὑπὲρ τῆς φιλίας καὶ συνεργασίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀραβικῶν Χωρῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ δικαίου, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ἀγωνιζόμεθα.

7. Ἐξ ἄλλου τὴν Παρασκευὴν, 20 Φεβρουαρίου, καὶ περὶ ὥραν 12.30' ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Βαγδάτης κ. Κωνσταντίνου, Βύβλου κ. Γεωργίου, Τριφυλίας κ. Στεφάνου καὶ Δέρβης κ. Κοσμά, ἐπεσκέφθη τὸν Ἐξοχ. Ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν κ. Δημήτριον Μπίτσιοι καὶ παρέμεινε συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ ἐγκαρδίως ἐπὶ μακρὸν.

Τέλος τὴν Δευτέραν, 23ην Φεβρουαρίου, τὸν Πατριάρχην κ. Ἡλίαν ἐδέχθη ὁ Ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Ἀκαδημαϊκὸς Κωνσταντῖνος Τσάτσος. Κατὰ τὴν εἰς τὸν Πρόεδρον ἐπίσκεψίν του ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης κ. Ἡλίας συνοδεύετο ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

Εἰς τὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

8. Τὴν Παρασκευὴν, 20ὴν Φεβρουαρίου, ἐγένετο ἕκτακτος συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Οἱ Μακ. Προκαθήμενοι Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Ἡλίας καὶ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ ἐν μέσῳ Ἱεραρχῶν καὶ κληρικῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν πρὸ τοῦ μεγάρου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Εἰς αὐτὴν παρεκάθησεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης κ. Ἡ λ ί α ς Δ' καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Βαγδάτης καὶ Κουβέιτ κ. Κωνσταντῖνος καὶ Βύβλου καὶ Βοτρύων κ. Γεώργιος, συμπροεδρευόντων δὲ τῶν δύο Προκαθημένων μετὰ τὴν εἰθισμένην Προσευχὴν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἐχαίρετισε τὴν εἰς τὴν συνεδρίαν παρουσίαν τῆς Α. Θ. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε καὶ Ἀγιώτατε Πατριάρχα Ἀντιοχείας, ἀγαπητὲ ἐν Κυρίῳ ἀδελφέ κύριε Ἡ λ ί α,

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,

Ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ Ἀδελφοί,

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ προορίσας ἡμᾶς εἶναι εἰς ἐπαινον δόξης Αὐτοῦ.

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ πάντοτε θριαμβεῖον ἡμᾶς, εἰ καὶ ἀναξίους τῆς τοιαύτης δωρεᾶς, καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως Αὐτοῦ φανερῶν δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. Εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον, τὸν ζωοδότην καὶ ζωοποιόν, διότι μᾶς κατέστησεν «ὁσμὴν ζωῆς», δηλ. ὁσμὴν ζωοποιούσαν τοὺς ἀξιοθέντας τῆς ἀναστάσεως τῆς πρώτης καὶ τοῦ θείου φωτισμοῦ.

Ἀναβιβασθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου εἰς τὸν θρόνον τῶν Ἀποστόλων καὶ καθήμενοι εἰς τόπον Χριστοῦ, Χριστοῦ εὐωδία ἐσμέν, ἐν τε τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις.

Ἐντεῦθεν, ἡ ἐνταῦθα παρουσία Ὑμῶν, Μακαριώτατε, καὶ τῶν ἱερωτάτων σὺν Ὑμῖν Ἀρχιερέων εἶναι δι' ἡμᾶς εὐλογία διπλή, ἢ μᾶλλον πολλαπλή.

Μύρον ἀκένωτον εἶναι ἡ χάρις τῆς ἱερωσύνης. Καὶ ἰδοὺ, ἡ εὐλογία τῆς ἐδῶ, εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ἐλεύσεώς Σας μᾶς προσφέρει ὅ,τι καλλίτερον ὑπάρχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· μίαν ἐν Πνεύματι ἁγίῳ σύσκεψιν μὲ κέντρον καὶ στόχον τὸ θέλημα καὶ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου.

Ποῖον ἐντεῦθεν «εὐχαριστῶν» θὰ γίνῃ ἱκανὸν νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὸ σεπτὸν Ὑμῶν πρόσωπον τὰ αἰσθήματα χαρᾶς καὶ ἐγνωμοσύνης, τὰ πλημμυροῦντα τὴν καρδίαν ἡμῶν ὅλων, διὰ τὸ ὅτι ἤξιώσατε ἡμᾶς τῆς τιμῆς νὰ συναποτελέσητε μεθ' ἡμῶν μίαν Σύνοδον; Ἀλλ' ἐλθέτω ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Παράκλητος ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ὁδηγήσάτω ἡμᾶς.

Τὸ θέμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ νὰ ἀναφερθῶ, εἶναι τὸ τῶν Διαχριστιανικῶν σχέσεων.

Παρακολουθοῦντες τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν πεποιθήμεν, ὅτι ἔχει σημάνει ἡ ὥρα τῆς Ὁρθοδοξίας δι' ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Τὸ ἡμίφως τῶν παρανοήσεων ἔχει ἀρχίσει νὰ διαλύεται. Τὸ φῶς τῆς μελέτης τῶν πατερικῶν μας θησαυρῶν ἀρχίζει ὡς «φῶς ἰλαρὸν» νὰ διαχέεται εἰς ὅλον τὸν κόσμον, τὸν ἄλλοτε ἢ ἀγνοοῦντα

ἢ παραγνωρίζοντα αὐτούς. Ἦδη καθίσταται πεποιθῆσι πολλῶν, ὅτι, ὡς ἡμεῖς ἀνέκαθεν ἐνεκαυχώμεθα ἐν Κυρίῳ, ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ μόνη ἀποστολικὴ καὶ ἀποστολοπαράδοτος πίστις, ἐπεὶ οἱ τῆς Ἐκκλησίας μας Πατέρες διεφύλαξαν ταύτην ἀπαραχάρακτον. Ἦδη κατανοεῖται, ὅτι ἡ κατ' Ἀνατολὰς ἡμετέρα Ἐκκλησία εἶναι ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι κεκοιμημένος ὁ «πολύτιμος Μαργαρίτης». Καὶ ἤδη πολλοὶ οἱ σκάπτοντες καὶ εὐρίσκοντες.

Ἄλλοι ὁμολογοῦν, ὅτι ἡ μόνη ὀρθὴ καὶ ὄντως εὐαγγελικὴ πνευματικότης εἶναι ἡ τῶν μακαρίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, ἢ τόσον εἰς ἡμᾶς οἰκεῖα.

Ἄλλοι διαπιστώνουν, ὅτι τὰ παρεγγράπτα δόγματα τῶν ὄντως ἡλλοίωσαν τὴν θεοπαράδοτον καὶ ἀποστολοπαράδοτον πίστιν. Ἐσχάτως μάλιστα, ὡς κάλλιον ἐμοῦ γνωρίζετε, διεκηρύχθη ὑπὸ τοῦ ἐπισημοτάτου βήματος τῶν θεολογικῶν διαλόγων, ὅτι ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου τῆς καταμήσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὸ «Filioque», πρέπει νὰ ἐξοβελισθῇ ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν τῶν Χριστιανῶν. Ὡ, ἂν ἡ ἱερά αὐτὴ φωνή, ἡ φωνὴ τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Λέοντος Γ' Ρώμης εἶχεν τότε εἰσακουσθῇ. Πόσα δεινὰ θὰ εἶχον ἀποφευχθῆ!

Ἐνώπιον ἡμῶν διανοίγεται τὸ εὐρύτατον στάδιον Ἀναμένει τοὺς καλλινίκους ἀθλητάς· καὶ πρωταθληταὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ ἀναδειχθήσονται οἱ Προκαθήμενοι τῶν ἁγίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ δὴ οἱ Ἀγιώτατοι ὑπερέχοντες Πατριάρχαι τῶν εὐκλεῶν ἀποστολικῶν Θρόνων τῆς Ἀνατολῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων διὰ πολλοὺς λόγους, οὐδὲν μνημονεύω, ἵνα μὴ προσκρούσω εἰς τὴν ἐγνωσμένην Ὑμετέραν μετριοφροσύνην, ἐπίλεκτον κατέχει θέσιν ἡ Ὑμετέρα πεπνυμένη Μακαριότης.

Αἱ πρωτοβουλία τοῦ Πρωτοθρόνου Παναγιωτάτου καὶ Θειοτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δ η μ η τ ρ ί ο υ Α', πορευομένου μετὰ περισσοῦς περισκεφῆς καὶ συνέσεως, ἵνα μὴ πον τῇ καλῇ τῆς ἐνώσεως προθυμία μωμηθῇ ἢ ἀλήθεια καὶ παραχαραχθῇ κατ' ἐλάχιστόν τι ἢ παραδεδομένη Ὁρθόδοξος Πίστις, εὐρίσκει ἡμᾶς ἀπολύτως συμφώνους, πεποιθήμεν δέ, ὅτι καὶ τὴν Ὑμετέραν Σεβασμίαν Μακαριότητα.

Ἐδρὸν τὸ ἐνώπιον ἡμῶν στάδιον. Αἱ Συριάδες καὶ αἱ Ἀττικαὶ Ἀθῆναι, τὰ κύρια κέντρα τῆς ὄντως πατερικῆς θεολογίας, θὰ διεδραματίσουν τὸν ἐπέθυνον ρόλον των, ἠρωμέναι, ἀδελφωμέναι, τηροῦσαι αὐτὰ καὶ ἐπιβάλλουσαι τὴν τήρησιν τῶν Ὁσων τῶν Πατέρων.

Ἰδοὺ, σεβάσμιε ἐν Κυρίῳ Ἀδελφέ, διατὶ ἐμνήσθην τῆς Χριστοῦ εὐωδίας. Διότι θέλωμεν νὰ ἴδωμεν πραγματοποιημένην τὴν ἀποκαταδοκίαν τόσον Πατέρων καὶ τόσον γενεῶν ἐν τῇ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Καὶ τοῦτο μὲν γένοιτο εὐδοκία καὶ χάριτι τοῦ Χριστοῦ, τοῦ πλέον ἡμῶν θέλοντος πάντας σωθῆναι.

Ἡμεῖς δὲ στέργοντες τὰ παρόντα, ὡς ἐπιδοθῶμεν σπουδαίως εἰς τὴν ὅσον ἐνεσι βαθυτέραν σύσφιξιν

Β' ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟ-ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ*

6. Πρωτόκολλον πεπραγμένων τῆς Β' ἐν ὀλομελείᾳ Συνδιασκέψεως τῆς Μικτῆς Ὁρθοδόξο-Παλαιοκαθολικῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς, γενομένης ἀπὸ τῆς 20ῆς μέχρι τῆς 28ῆς Αὐγούστου 1975, ἐν τῷ ἐν Σαμπεζῦ Γενεύης Ὁρθοδόξῳ Κέντρῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Προσκήσει τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου τοῦ Α' καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῶν σεβασμίων Προέδρων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Διεθνoῦς Συνόδου τῶν Παλαιοκαθολικῶν Ἐπισκόπων, συνῆλθον ἐν τῷ ἐν Σαμπεζῦ Γενεύης Ὁρθοδόξῳ Κέντρῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὰ μέλη τῆς Μικτῆς Ὁρθοδόξο-Παλαιοκαθολικῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῇ Α' αὐτῶν ἐν ὀλομελείᾳ Συνδιασκέψει πρὸς ἐπίσημον ἑναρξιν τοῦ μεταξὺ αὐτῶν διαλόγου.

Μετέσχον ἐξ ὀρθοδόξου πλευρᾶς ἐκπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, Ρωσσίας, Ρουμανίας

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 59 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3-4 τεύχους.

τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἁγίων ἡμῶν Ἐκκλησιῶν, ὥστε νὰ καταστῇ γεγονός πάντων τῶν ἐν Κυρίῳ τέκνων μας ἢ πεποίησις, ὅτι εἴμεθα ἐν, ἀδελφοὶ προνοοῦμενοι καλὰ ὑπὲρ ἀλλήλων καὶ εἰς ἐν βλέποντες, τὸ κοινὸν καὶ οὐσιαστικὸν πάντων συμφέρον ἐν Κυρίῳ.

Εἰς τὸ πρόσωπον ἡμῶν θὰ εἴρητε τοὺς προθύμους συμπαραστάτας Σας εἰς τὰ προβλήματα Σας καὶ τὰ προβλήματα τοῦ λαοῦ Σας, τοῦ ἐγγενoῦς καὶ πεπολιτισμένου ἀραβικοῦ λαοῦ, μετὰ τοῦ ὁποῖου ὁ Ἑλληνικὸς Ὁρθόδοξος λαὸς συνεδέετο πάντοτε διὰ στενωμάτων δεσμῶν, οἵτινες ὅμως κατέστησαν πλέον ἢ ἄρρηκτοι, ἀφ' ἧς κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα οἱ κοινοὶ ἄγῳνες, τὰ αὐτὰ καταφρονούμενα ὑπὸ τῶν μεγάλων Κρατῶν δίκαια, ὁ αὐτὸς τῆς ἐλευθερίας πόθος μᾶς ἐταύτισαν εἰς τὸν διεθνή στίβον καὶ μᾶς ἔφεραν τόσον πλησίον, παρὰ τὴν οὐσιώδη πρὸς αὐτὰ διαφορὰν θρησκείας.

Ἡ συμβολὴ τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου καὶ δὴ καὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὑπῆρξε πλέον ἢ θετική. Ἐκφράζομεν τὰς

καὶ Βουλγαρίας, τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Κύπρου καὶ Ἑλλάδος καὶ τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας Φιλανδίας. Ἐκ παλαιοκαθολικῆς πλευρᾶς μετέσχον ἐκπρόσωποι τῶν ἀνεξαρτήτων Ἐκκλησιῶν ἐν Ὀλλανδία, Γερμανία, Ἑλβετία, Αὐστρία καὶ Πολωνία, τῆς Πολωνικῆς Ἐθνικῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἠνωμέναις Πολιτείαις Ἀμερικῆς καὶ Καναδᾶ ἀντιπροσωπευθείσης ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐν Πολωνία ἀνεξαρτήτου Ἐκκλησίας.

Προήδρευσαν ὁ Μητροπολίτης Γερμανίας Εἰρηναῖος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἑλβετία Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας Leon Gauthier. Χρῆθ Γραμματέων ἐξετέλεσαν οἱ Καθηγηταὶ Ἰωάννης Καρμύρης καὶ Werner Küppers.

Τὴν 20ὴν Αὐγούστου ἐπραγματοποιήθη κοινὴ συνεδρία τῶν παρόντων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς καθορισμὸν τοῦ προγράμματος καὶ τῆς μεθόδου ἐργασίας.

Τὴν 21ην Αὐγούστου μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Τρανουπόλεως Δαμασκηνοῦ, οἱ δύο Πρόεδροι ἐκήρυξαν τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

εὐχαριστίας μας, πρὸς δόξαν τοῦ Κυρίου καὶ φιλίαν καὶ πρόδοον τῶν λαῶν, ὑπὲρ ὧν καὶ ἡμεῖς κάμπτομεν τὰ γόνατα πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἴθε, Μακαριώτατε Δέσποτα, ὁ Κύριος νὰ κρατῇ ἡμᾶς τῆς χειρὸς καὶ νὰ ὀδηγῇ θαυμαστῶς, χαρίζεται δὲ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ταῖς Ἁγίαις Ἐκκλησίαις Τον, ἡμῖν καὶ τοῖς ἡμετέροις λαοῖς κοινὸν ἀγαθόν, καὶ διαφνύαττι μετὰ πάντων τῶν τῆς κατὰ Ἀντιόχειαν Συρίας Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν καὶ ἐνλαβεστάτων κληρικῶν καὶ σύμπαντος τοῦ θεολόγου Ὁρθοδόξου λαοῦ σῶον. ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς Θεῖας Ἀληθείας, εἰς χαρὰν, εὐφροσύνην καὶ ἐν Κυρίῳ ἐγκάυχισιν τῶν ἀγαπώντων Ὑμᾶς κατ' ἀλήθειαν.

Εἰς πολλὰ ἔτη, Μακαριώτατε.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΑΣ

Συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τὰς ληφθείσας ἐν Πεντέλῃ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1973 καὶ ἐν Morschach τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1974, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπελήφθη αὐθημερὸν τῆς μελέτης τῶν τριῶν ἐπὶ μέρους θεμάτων τῆς Θεολογίας: 1. Ἡ Ἁγία Τριάς. 2. Ἡ Θεία Ἀποκάλυψις καὶ ἡ παράδοσις αὐτῆς. 3. Ὁ Κανὼν τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ἐν ταῖς ἐπομέναις ἡμέραις ἡ Ἐπιτροπὴ ἐμελέτησε τὰ ἐπὶ μέρους θέματα τῆς Χριστολογίας: 1. Ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ Λόγου. 2. Ὑποστατικὴ ἔνωσις.

Ἐπὶ ἐκάστου τῶν θεμάτων τούτων ἐτέθη πρὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν παλαιοκαθολικὸν κείμενον ἐν γερμανικῇ γλώσσῃ καὶ ἐν ὀρθόδοξον τοιοῦτον ἐν ἑλληνικῇ γλώσσῃ. Μετὰ γενικὴν ἐπ' αὐτῶν συζήτησιν, τὰ κείμενα ταῦτα παρεπέμφθησαν εἰς μικτὰς Ὑποεπιτροπὰς. Αὗται ἐν συνεχείᾳ συνέταξαν ἐν κοινὸν κείμενον δι' ἕκαστον ἐπὶ μέρους θέμα. Μέχρι τῆς 28ης Αὐγούστου συνεζητήθησαν, ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἐν ὀλομελείᾳ κοινὰ κείμενα διὰ πάντα τὰ μνημονευθέντα ἐπὶ μέρους θέματα. Τὰ κείμενα ταῦτα θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς οἰκείας Ἐκκλησίας πρὸς θεώρησιν καὶ ἔγκρισιν.

Διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐτελοῦντο καθ' ἡμέραν ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Ὀρθόδοξου Κέντρου, ἐναλλάξ, ὀρθόδοξοι ἢ παλαιοκαθολικαὶ πρῶται ἢ ἑσπεριναὶ ἀκολουθίαι. Τὴν Κυριακὴν, 24ην Αὐγούστου, ἐτελέσθησαν Ἀρχιερατικαὶ Λειτουργίαι ἐν τῷ Ὀρθόδοξῳ Ναῶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἐν τῷ Παλαιοκαθολικῷ Ναῶ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ D' Auxerre. Τὰς Λειτουργίας ταύτας παρεκολούθησαν μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς. Κατὰ τὸ τέλος τῆς Ὀρθόδοξου Λειτουργίας ἀπηύθυνε χαιρετισμὸν πρὸς τὸ Ὀρθόδοξον Πλήρωμα ὁ Κανονικὸς P. Maan, καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς Παλαιοκαθολικῆς Λειτουργίας ἀπηύθυνε χαιρετισμὸν πρὸς τὸ Παλαιοκαθολικὸν Πλήρωμα ὁ Μητροπολίτης Γερμανίας Εἰρηναῖος. Τὴν δ' ἑσπέραν τῆς 27ης Αὐγούστου τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς παρεκολούθησαν ἐν τῷ ἐν Γενεύῃ Ρωσικῷ Παρεκκλησίῳ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ, καθ' ἣν ἐχοροστάτησεν ὁ Μητροπολίτης Βερολίνου Φιλάρετος.

Κατὰ τὰς ἐν Πεντέλῃ ληφθείσας ἀποφάσεις περὶ τοῦ ὅλου προγράμματος τοῦ ἀρξαμένου ἤδη Διαλόγου, οὗτος θὰ συνεχισθῇ ὡς ἀκολουθεῖ:

1. Τὸ θέρος τοῦ 1976 δέον νὰ συνέλθῃ μία Μικτὴ Ὑποεπιτροπὴ. Ἔργον αὐτῆς θὰ εἶναι ἡ ἐπεξεργασία κοινῶν κειμένων, τὰ ὅποια θὰ τεθῶσιν ὡς σχέδια πρὸ τῆς Β' ἐν ὀλομελείᾳ Συνδιασκέψεως τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τὸ μὴ περατωθῆν θέμα τοῦ προγράμματος τῆς Α' Συνδιασκέψεως, ἥτοι τὸ τρίτον ἐπὶ μέρους θέμα τῆς Χριστολογίας, καὶ διὰ τὰ ἐννέα θέματα τῆς Ἐκκλησιολογίας (Ἴδε Πρωτόκολλον Ἀποφάσεων τῆς ἐν Πεντέλῃ Συνδιασκέψεως). Τῆς Ὑποεπιτροπῆς ταύτης θὰ μετᾶσχῶσιν οἱ δύο Πρόεδροι καὶ

ἀπὸ ὀρθόδοξου μὲν πλευρᾶς οἱ Καθηγηταὶ Ἰωάννης Καρμίρης, Ἐμμανουὴλ Φωτιάδης, Στέφανος Ἀλέξε καὶ Ἡλίας Τσονέφσκη, ἀπὸ δὲ παλαιοκαθολικῆς πλευρᾶς οἱ Καθηγηταὶ H. Aldenhoven, P. Amiet, W. Küppers καὶ P. Maan. Τῆς προετοιμασίας καὶ συγκλήσεως τῆς Μικτῆς ταύτης Ὑποεπιτροπῆς θὰ ἐπιληφθῇ ἡ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ.

2. Ἡ ἐπομένη ἐν ὀλομελείᾳ Συνδιάσκεψις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς δέον νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ θέρος τοῦ 1977. Ὡς πρὸς τὸν τόπον τῆς συγκλήσεως αὐτῆς ὑπάρχουσι τρεῖς προσκλήσεις: ὑπὸ τῆς ἐν Πολωνίᾳ Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν Βαρσοβίαν, ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διὰ τὸ Σαμπεζῦ Γενεύης καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰς Ἀθήνας. Ὡς ἔργον δὲ τῆς Συνδιασκέψεως ταύτης ὠρίσθη ἡ τελικὴ ἐπεξεργασία καὶ διατύπωσις τῶν θεμάτων τῆς Μαριολογίας καὶ τῆς Ἐκκλησιολογίας.

Ἡ Συνδιάσκεψις κατέκλεισε τὰς ἐργασίας αὐτῆς τὴν ἑσπέραν τῆς 28ης Αὐγούστου διὰ τῆς ἐκφράσεως εὐχαριστιῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Προέδρων πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν φιλοξενίαν.

(Ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελῶν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς).

7. Ἀνακοινωθέν.

Ἀπὸ τῆς 20ῆς μέχρι τῆς 28ης Αὐγούστου 1975 συνῆλθεν ἐν τῷ ἐν Σαμπεζῦ Γενεύης Ὀρθόδοξῳ Κέντρῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἡ Μικτὴ Ὀρθόδοξο-Παλαιοκαθολικὴ Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν Σεβ. Μητροπολίτου Γερμανίας κ. Εἰρηναίου καὶ Ἐπισκόπου τῶν ἐν Ἑλβετίᾳ Παλαιοκαθολικῶν κ. Leon Gauthier.

Ταύτης μετέσχον ἀπὸ ὀρθόδοξου μὲν πλευρᾶς οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, Ρωσσίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Κύπρου, Ἑλλάδος καὶ Φιλανδίας, ἀπὸ παλαιοκαθολικῆς δὲ πλευρᾶς οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐν Ὀλλανδίᾳ, Γερμανίᾳ, Ἑλβετίᾳ, Αὐστρίᾳ καὶ Πολωνίᾳ Ἐκκλησιῶν, ἀντιπροσωπεύοντες καὶ τὴν Πολωνικὴν Ἐθνικὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἐν Ἠνωμέναις Πολιτείαις Ἀμερικῆς καὶ Καναδᾶ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰργάσθη ἐν πνεύματι ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ κατανοήσεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐμελέτησε λεπτομερῶς τὰ θέματα τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Χριστολογίας, συνέταξε δὲ καὶ ὑπέγραψε κοινὰ κείμενα διὰ τὰ ἀκόλουθα ἐπὶ μέρους θέματα: 1. Ἡ Θεία Ἀποκάλυψις καὶ ἡ παράδοσις αὐτῆς. 2. Ὁ Κανὼν τῆς Ἁγίας Γραφῆς. 3. Ἡ Ἁγία Τριάς. 4. Ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Θεοῦ Λόγου. 5. Ὑποστατικὴ ἔνωσις. Τὰ κείμενα ταῦτα θὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς οἰκείας Ἐκκλησίας πρὸς θεώρησιν καὶ ἔγκρισιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς προσεχῆ συνάντησιν αὐτῆς θὰ

ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ

Κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ) ΖΑΦΕΙΡΗ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 3ης Φεβρουαρίου τρ. ἔ. συμφώνως πρὸς τὴν καθιερωθεῖσαν τάξιν ἐξέλεξεν ὡς διευθυντὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης Διορθοδόξου Κέντρου τὸν Πανοσ. ἀρχιμανδρίτην κ. Γεράσιμον (Χρυσόστομον) Ζαφείρη, μὲ τὸν τίτλον τοῦ Μητροπολίτου τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Γαρδικίου.

Τὸ Μικρὸν καὶ Μέγα Μήνυμα ἐγένοντο τὴν 20ὴν Φεβρουαρίου ἐν τῷ Ἱερῷ Συνοδικῷ Ναῷ τῶν Ταξιάρχων τῆς Ἱ. Μονῆς Πετρᾶκη, ἣ δὲ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Μητροπολίτου ἐγένετο τὴν 22αν Φεβρουαρίου ἐν τῷ Ἱερῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἡλίας Δ', τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, συμπαραστατουμένων ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Στεφάνου, Ἀρτης κ. Ἰγνατίου, Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Στεφάνου, Ἱερισσοῦ κ. Παύλου, Δράμας κ. Διονυσίου, Ν. Σμύρνης κ. Χρυσοστόμου, Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος κ. Ἀγαθαγγέλου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Βαγδάτης κ. Κωνσταντίνου, Βύβλου καὶ Βοτρίων κ. Γεωργίου καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Δέρβης κ. Κοσμά.

Ὁμιλῶν κατὰ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ ὁ νέος Μητροπολίτης κ. Χρυσόστομος εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατε Πατριάρχα Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς,

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος,

Σεβασμώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Τίμιον Πρεσβυτέριον,

Ἐδσεβὲς πλήρωμα,

Ὅχι πάντοτε αἱ μεγάλαι λέξεις καὶ οἱ πολλοὶ λόγοι ἐκφράζουν τὸ μέγεθος τῆς τιμῆς εἰς τὴν ζωὴν

ἐπιληφθῆ τῶν θεμάτων τῆς Μαριολογίας καὶ τῆς Ἐκκλησιολογίας.

Ἐν τῷ ἐν Σαμπεζῦ Γενεῦς Ὀρθοδόξῳ Κέντρῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῇ 28ῃ Αὐγούστου 1975.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Ἀκαδημαϊκός-Καθηγητὴς Πανεπιστημίου

τοῦ ἀνθρώπου. Ἀντιθέτως, ὑπάρχουν στιγμαὶ εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦν σιγὴν, κατάνυξιν, προσοχὴν, στροφὴν πρὸς τὰ ἔσω, ἀνάτασιν πρὸς τὸν Θεόν.

Τὴν μεγαλυτέραν στιγμὴν τῆς ζωῆς μου δρασκελίζω σήμερον πρὸ τῶν ἁγίων θυρῶν τοῦ θυσιαστηρίου ἱστάμενος καὶ τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος μέλλων νὰ λάβω ἀπὸ τῶν ἁγίων χειρῶν ὑμῶν. Ὅδδὲν τὸ ἀνθρώπινον, τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἰσχύον, δύναται νὰ ἐπισκιάσῃ τὴν ἱερότητα τῆς στιγμῆς. Ἀπλῶς, ἐν πλήρει συγκινήσει διατελῶν, δοξάζω τὸν Θεὸν διὰ τὴν περὶ ἐμὲ οἰκονομίαν του, τιμῶ καὶ ἐγνωμοζῶ τὰ ἅγια ὄργανα τῆς θελήσεώς του, ἦτοι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὰ μέλη τῆς περὶ Αὐτὴν Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὴν πρόκρισιν ἐπὶ τῇ εἰς Ἀρχιερέα παραγωγῇ μου.

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον.

Ἐξελέγη Ἀρχιερεὺς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ὑπηρετήσω εὐδόκως αὐτὴν. Διωρίσθη συνοδικῶς εἰς τὴν ἐπίκαιρον θέσιν τῆς διευθύνσεως τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου Ἀθηνῶν καὶ ὑπόσχομαι νὰ ἀναλώσω ἐμμαντὸν εἰς τὴν τελειότεραν καὶ ἀποδοτικωτέραν λειτουργίαν αὐτοῦ. Ὑπῆρξα, εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ταπεινὴν ζωὴν μου, ἄνθρωπος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν θεολογικῶν γραμμάτων. Διαβεβαιούμαι, τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτι νὰ μείνω πιστὸς ἄχρι θανάτου ἐν τῇ διακονίᾳ καὶ τῇ ταπεινῇ ταύτῃ προσφορᾷ.

Μὲ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅθεν, τῆς προσφορᾶς τοῦ εἶναι μου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν δόξαν τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Χριστοῦ προσέρχομαι τὴν στιγμὴν ταύτην μετὰ δέους καὶ συγκινήσεως, ἔχων πλήρη συνειδήσιν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξίας, τὴν ὁποῖαν Ὑμεῖς καὶ ἡ περὶ Ὑμᾶς Ἱερὰ Σύνοδος ἀπένειμον εἰς τὴν ἐμὴν ταπεινότητα.

Προσέρχομαι ἔχων ὡσαύτως συναισθησιν τῶν μεγάλων ἐθνικῶν, τὰς ὁποίας ἐπωμίζομαι διὰ τῆς ἀναλήψεως τῆς διευθύνσεως τοῦ Κέντρου, οὐ μὴν ἀλλὰ δὲν ἀπελπίζομαι, πιστεύον ἀκραδάντως, ὅτι «τὸ πᾶν ὁ Θεὸς ἐργάζεται καὶ ἡ αὐτοῦ χεὶρ ἐστὶν ἡ ἀπτομένη τῆς κεφαλῆς» ἐμοῦ «τοῦ χειροτονημένου»¹.

Μακαριώτατε, πρὶν ἢ εἰσελθῶ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων διὰ νὰ γονατίσω πρὸ τοῦ φρικτοῦ Γολγοθᾶ καὶ δεχθῶ τὴν χάριν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, ἐπιτρέφατέ μοι

1. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία, εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, XIV, 3 (PG 60, 116).

να ἀναπέμψω εὐχὰς καὶ ἰκεσίας πρὸς τὸν πανάγαθον καὶ παντοδύναμον Θεὸν δι' ὄρισμένα πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ὀφείλω τόσον τὸ ζῆν, ὅσον καὶ τὸ εὖ ζῆν.

Πρωτίστως, ἐξαιτοῦμαι τὰς πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τοῦ ἀειμνήστου ἔθνομάρτυρος πατρός μου ἱερέως Σπυρίδωνος, ὅστις ἐνστερονισθεὶς τὸ τοῦ Σοφοκλέους λόγιον «ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι ἀνδρα χορὴ τὸν εὐγενῆ»² προέβη, μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγῶ Ἰεροκλέους Ζέρβα, εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως, ἐπὶ σκοπιῶν καταπολεμησέως τῶν στρατευμάτων κατοχῆς, ἐπολέμησε γενναίως εἰς τὰ ἡπειρωτικὰ βουνὰ καὶ εἰς τὰ βουνὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τῆς Θεσσαλίας, ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ἀντίναξιν τῆς γεφύρας τοῦ Γοργοποτάμου, θέσας τὴν προσωπίκην αὐτοῦ σφραγίδα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὅπερ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς ὁποίας ὡς λέων ἠγωνίσθη, διὰ τὴν πέσῃ τελικῶς μαχόμενος, ὑπὲρ βιωτῶν καὶ ἐστιῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου πολέμου. Εὐλαβῶς κλίνω γόνυ πρὸ τῆς ἡρωϊκῆς, μαρτυρικῆς καὶ ἄμα γλυκείας αὐτοῦ μορφῆς, ζητῶν τὴν ἱερατικὴν καὶ πατρικὴν αὐτοῦ εὐχὴν καὶ εὐλογίαν καὶ ὑποσχόμενος αὐτῷ συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν κατάκτησιν ὑψηλοτέρων, ἰδανικωτέρων καὶ ἰδεωδεστερῶν ἀγαθῶν, ἀντικατάστασιν δὲ αὐτοῦ εἰς τὸ ἕρπν ὁσιασθήριον, τὸ ὁποῖον οὗτος ὑποδειγματικῶς ἐπηρέτησεν, ἀκολουθήσας τὴν δραματικὴν, ἀλλὰ συνάμα καὶ ἔνδοξον, πορείαν τοῦ ἐσφαγμένου ἀρνίου τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου. Ἀποδίδων τὴν ὀφειλομένην τιμὴν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ πατρός μου, οὕτως ἢ ψυχῇ ἀσφαλῶς θὰ περιπέταται τὴν στιγμὴν ταύτην ἄνωθεν τοῦ ἱεροῦ τούτου χώρου, εὐλαβῶς στρέφομαι πρὸς ὄλους τοὺς συναγωνιστάς, συνοπλάρχηγους καὶ στρατιώτας αὐτοῦ, οὔτινες διὰ τοῦ αἱματός των ἔβησαν τὰ βουνὰ τῆς ἡρωϊκῆς Πίνδου καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ ἠλευθέρωσαν τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων.

Εὐχαριστίας ὀφείλω εἰς τὴν ἡρωίδα σεβαστήρ μου μητέρα, ἣτις διὰ μέσον πυρός καὶ σιδήρου διέσωσεν ἐμὲ καὶ τὰ ἀγαπητὰ μου ἀδελφία ἐξ ἐπικειμένης σφαγῆς ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἠδυνήθη νὰ θρέψῃ ἡμᾶς ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ μορφώσῃ ἡμᾶς, χωρὶς νὰ ἔχη οὐδένα ἀπολύτως πόρον ζωῆς.

Εὐχαριστίας ὀφείλω εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ζαννείου Ὁρφανοτροφείου Πειραιῶς, εἰς ὃ εἰσῆλθον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου καὶ εὐγενεῖ φροντίδι καὶ δαπάναις τοῦ ὁποῖου ἐστάλην, προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Γ. Οἰκονόμου, εἰς τὴν Πατριάδα Ἐκκλησιαστικῆν Σχολὴν, εἴτα δὲ εἰς τὴν γεγραμμένην Θεολογικὴν, Πατριαρχικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης.

Εὐχαριστίας ὀφείλω εἰς τὸν σεβαστόν μοι διδάσκαλον καὶ μετέπειτα Γενικὸν Ἐπιθεωρητὴν Στοιχειώδους Ἐκπαιδύσεως κ. Ἀρτῶνιον Καρναβέζον,

2. Σοφοκλέους, Ἄις, 479-480.

μετὰ τοῦ ὁποῖου εὐρίσκομαι ἐν διαρκεῖ ἐπικοινωνίᾳ καὶ οὔτινος τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς ἐμὲ εἶναι ἀπεριόριστον.

Τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμὴν ἢ σκέψις μου τρέχει μακρῶν εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων, διὰ τὴν ἐξαιτήσῃ νοερῶς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ προκαθημένου τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου, ὡς καὶ τῆς σεβασμίας Ἱεραρχίας τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐν ταῖς ἀδελαῖς τῆς ὁποίας ἐγαλονυχθήθη καὶ τὴν ὁποῖαν ἀρχικῶς μὲν ὡς Διάκονος, εἴτα δὲ ὡς πρεσβύτερος ὑπηρέτησα ἐπὶ 16 συναπτὰ ἔτη, ἐμπνεόμενος πάντοτε ὑπὸ τοῦ διορθόδοξου, διαχριστιανικοῦ καὶ διεκκλησιαστικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἀθορύβως καλλιεργεῖ τὸ ταπεινὸν μὲν, ἀλλὰ καὶ πανένδοξον Φανάρι, τὸ ὁποῖον παραμένει ἕσασι διὰ τὸν χριστιανικὸν κόσμον ὁ ἀσβεστος φάρος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἢ ἱαματικὴ κολυμβήθρα τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, ὡς καὶ ἡ πηγὴ διεκκλησιαστικῶν καὶ διορθόδοξων κινήσεων καὶ δραματισμῶν.

Ἡ σκέψις μου, συνεχίζουσα τὸ ταξίδιον εἰς τὴν Προποντίδα, τρέχει νὰ φιλήσῃ τὸ χεῖρ μίᾳ ἄλλῃ μητέρας, ἢ ὁποῖα μὲ ἀνέθρεψε, μὲ ἐγαλούχησε καὶ μὲ ἐξώπλισε μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ζωῆς. Πρόκειται διὰ τὴν τροφὸν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης, ἣτις, διὰ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς, ἐφύτευσε εἰς τὴν ψυχὴν μου τὴν ἰδέαν ἐνὸς οἰκουμενικοῦ χριστιανισμοῦ, μίᾳ ἠνωμένης Ἐκκλησίας, μίᾳ ἐνιαίας, δυνατῆς καὶ σφραγιώσης Ὁρθοδοξίας, μετέδωσε δὲ ταῦτα πάντα εἰς ἐμὲ διὰ μίᾳ διαρκούς καὶ ἀνεπαισθήτου μυστικῆς λειτουργίας, προσφέρονσα καθημερινῶς τὰ ἑαυτῆς εἰς πάντας ἡμᾶς.

Ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον τιμὴν καὶ θείαν εὐλογίαν ἢ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην παρουσία τοῦ προκαθημένου τῆς τῶν Ἀντιοχείων Ἐκκλησίας, Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἡλίου Δ', ὅστις ὡσαύτως ἐγαλονυχθήθη ὑπὸ τῆς κατὰ Χάλκην Ἱεράς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἣτις διὰ τῶν καθηγητῶν καὶ μαθητῶν αὐτῆς παρουσίασεν εἰς ἅπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον τὰς γνωστὰς διαχριστιανικὰς καὶ διεκκλησιαστικὰς διαστάσεις τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀποβάσα πνευματικὸν φυτόριον τῆς Ὁρθοδοξίας, ἄλλας καὶ παρηγορία τῆς Ρωμησοσύνης, τράπεζα πνευματικῶν ἐδεσμάτων τῶν ὀρθόδοξων, ὁρατὸν ἐχέγγυον τῆς συνεχίσεως τῆς ἱστορίας, καθήχημα τῶν Πατριαρχείων τῆς Ἀνατολῆς, πνεύμων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κων/λεως, ἐγκέφαλος τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων, κέντρον λειτουργικῆς πράξεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, δέκτης δὲ καὶ ἄμα ἰσχυρὸς πομπὸς τῶν μηνυμάτων ὁλοκλήρου τῆς Ὁρθοδοξίας.

Θὰ ἦτο μεγάλη παράλειψις, ὀμιλῶν περὶ τοῦ ἄλλοτε προκεχωρημένου τούτου φυλακίου τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Γένους, νὰ μὴ ἀναφερθῶ εἰς τοὺς σεβαστούς μου καθηγητάς τοῦ πνευματικοῦ τούτου πανδιδασκηρίου, οὔτινες διὰ τοῦ χαροποιοῦ αὐτῶν προσώπου, διὰ τῆς εὐγενούς αὐτῶν χριστιανικῆς ψυχῆς, διὰ τῆς πατρικῆς αὐτῶν καρδίας, διὰ τοῦ ἀληθοῦς αὐτῶν ἐνδιαφέροντος, διὰ τοῦ ἐγκαιρισμοῦ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ

διαλόγου μεταξύ αὐτῶν καὶ ἡμῶν τῶν μαθητῶν, διὰ τοῦ προθύμου αὐτῶν πνεύματος ἐξυπηρετήσεως καὶ παροχής πάσης δυνατῆς ἀρωγῆς, διὰ τῆς βαθείας αὐτῶν πίστεως, διὰ τῆς ὑποδειγματικῆς τῶν ἀτομικῆς ζωῆς, διὰ τοῦ ἀπεριορίστου σεβασμοῦ πρὸς τὰ μεγάλα ἰδανικά τῆς φυλῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας, διὰ τῆς πλήρους αὐτῶν ἀφοσιώσεως εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τέλος δὲ διὰ τῶν λιπαρῶν καὶ κατὰ πάντα ἐποικοδομητικῶν αὐτῶν γνώσεων ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιτύχουν τὴν κάθαρσιν τοῦ ψυχικοῦ ἀγροῦ ἡμῶν τῶν φροελπίδων ἀπὸ τῶν ψυχοκτόνων ζιζανίων, τὴν λιπανσὶν αὐτοῦ μετὰ τὴν ἀληθῆ κατὰ Χριστὸν «γνωσὶν σωτηρίας», τὴν ἀρεδυσιν μετὰ τὴν δρόσον τοῦ Πνεύματος, τέλος δὲ τὴν γονιμοποίησιν τοῦ νοῦς ἡμῶν μετὰ τὸ σπέρμα τῆς φανερωτικῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως. Τὴν στιγμὴν ταύτην ἀγαμνήσκομαι τοῦ σεβαστοῦ μοι Σχολάρχου ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἰκονίου κερσοῦ Ἰακώβου καὶ τῆς γαληναίας μορφῆς τοῦ ἐν Κυρίῳ ἀνυπερθέτου Ἰωάννου Παναμιτιδίου.

Μεταξὺ τῶν ζώντων καθηγητῶν τῆς τροφοῦ Σχολῆς ὅλως ἰδιαιτέρως ὀφείλω καὶ παροχήν νὰ ἐδχαριστήσω τὸν εἰδικῶς ἐν Κων/λει ἐλλόγητα καὶ νῦν συλλειτουργοῦντα σεβαστόν μοι πνευματικὸν πατέρα καὶ ἄξιον παιδαγωγὸν Μητροπολίτην Μύρων κ. Χρυσόστομον, ὅστις, χάρις εἰς τὴν πολλὴν εὐφύιαν καὶ φρόνησιν, εἰς τὴν εὐρεσίαν σκέψιν καὶ κρίσιν, εἰς τὸ ταμείον τῆς Θεολογικῆς γνώσεως καὶ μαθησεῶς του, προσέφερε καὶ ἐξακολουθεῖ εἰσεῖτι ἀθορύβως νὰ προσφέρει ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν γενικῶς καὶ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Ὁρόγον εἰδικώτερον. Χάρις εἰς τὰς ἀόκλους αὐτοῦ προσπάθειας ἠδυνήθη νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Ἐδρῶσπην διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς. Ὅ,τι ἐπέτυχα καὶ ὅ,τι ἔγινε, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ ὀφείλω εἰς αὐτόν. Τόσον βαθὺς εἶναι ὁ σεβασμός, ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ ἐκτίμησις πρὸς τὸ πρόσωπόν του, ὥστε μόνον ὁ θάνατος δύναται νὰ με χωρήσῃ τῆς πατρικῆς αὐτοῦ ἀγάπης καὶ στοργῆς.

Ἐγνωμοσύνην ὀφείλω ἐπίσης εἰς τὸν προκαθημένον τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας Μακαριώτατον κ. Βενεδικτόν, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχον τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ συνεργασθῶ ἐπὶ μίαν διετίαν, μαθῶν οὐκ ὀλίγα ἐκ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐμπειρίας περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα. Χάριτας ὀφείλω εἰς τὸν Μητροπολίτην Γαλλίας κ. Μελέτιον, εἰς τὸν πρώην Γερμανίας κ. Πολύεγκτον, εἰς τὸν Μητροπολίτην Αὐστρίας κ. Χρυσόστομον, εἰς τὸν νῦν Μητροπολίτην Γερμανίας Εὐρημαῖον, ὅλως δὲ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Β. καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβον. Τοῦ λόγου ὄντος περὶ Ἀρχιερέων, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ὁποίων ἐσπούδασα καὶ διηκόνησα τὴν Ἐκκλησίαν, ἀνυπερθέτως ὀφείλω νὰ μνησθῶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐν Κυρίῳ ἀναπαύοντος ἀειμνήστου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας καὶ εἰτα Γερμανίας κερσοῦ Ἰακώβου, ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ὁποίου ἐδέχθην τὴν εἰς διάκονον καὶ ἀκολούθως εἰς πρεσβύτερον χειροτονίαν. Εἶθε ὁ καὶ

νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων ὡς ἀθάνατος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, κατατάσσων αὐτὴν μεταξὺ τῶν δικαίων.

Ποῖν ἢ ἀναβῶ εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, διὰ νὰ δεχθῶ τὴν χάριν τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐκφράσω τὰ πλημμυροῦντά με αἰσθήματα βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ἀπείρου ἐγνωμοσύνης πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς κανονικῆς αὐτῶν ψήφου με ἐκάλεσαν εἰς τὴν ὑψίστην ταύτην διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἡμῖν ἐντελῶς ἀγνωστος, ὅλως δὲ ἰδιαιτέρως νὰ διατρανώσω τὰ αἰσθήματα χαρᾶς, ἀπείρου ἐγνωμοσύνης, οὐκίης ἀγάπης, σεβασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως, τὰ ὁποῖα αἰσθάνομαι, πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, μεθ' ἧς εἶχον τὴν μεγάλην τιμὴν καὶ τὴν ἐξυψωμένην εὐλογίαν νὰ συνδεθῶ οὐκίως, ὅτε Αὐτὴ θεαρέστως καὶ ὅλως ἐπιτυχῶς καὶ ἀθορύβως διεπιόμην τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρτης. Χάρις εἰς τὸ ἀμέριστον Αὐτῆς πατρικὸν ἐνδιαφέρον, ἐκδηλωθὲν πολυμόρφως καὶ πολυτρόπως, ἀπεστάλην εἰς τὴν κατὰ Χάλκην Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολήν, μετὰ τὴν εὐχὴν καὶ τὴν ἐλπίδα νὰ εἰσελθῶ εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱ. κλήρου καὶ νὰ φανῶ ἀντάξιος τῆς ἀπὸ πίστιν καὶ ζήλον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πατρίδα σφριγώσης ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς μου. Δὲν ἐδρίσκω τὰς καταλλήλους λέξεις πρὸς ἐκφρασὴν τῆς ἐγνωμοσύνης, τὴν ὁποίαν ὀφείλω εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ἀλλὰ καὶ δὲν συνηθίζω νὰ ἐκφράζω αὐτὴν διὰ μακρῶν λόγων. Θὰ προσπαθῶ νὰ ἐκδηλώσω τὴν πρὸς Αὐτὴν ὀφειλομένην ἐδχαριστίαν καὶ ἐγνωμοσύνην διὰ πράξεων. Ἐρχομαι εἰς τὴν Ἑλλάδα οὐχὶ διὰ νὰ ἀπολαύσω ὀρίμους καρπούς, ἀλλὰ διὰ νὰ συνεχίσω τὸν τραχὺν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, προσφέρων ἐν ταπεινότητι καὶ ἀφοσιώσει τὰς ταπεινάς μου ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν τῆς Διασπορᾶς, εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ γενικώτερον εἰπεῖν εἰς τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Γένος καὶ Ἔθνος. Ὁ χαρακτήρ οὗτος τῆς ἀποστολῆς μου ἐκφράζεται, κατὰ τὸν καλύτερον δυνατὸν τρόπον, διὰ τῆς σημερινῆς ταύτης διορθοδόξου, παρηγορικῆς, πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς λειτουργίας, ἣτις τελεῖται ὑπὸ Ἀρχιερέων καὶ Ἱερέων, ἀνηκόντων εἰς διαφορετικὰς ἀυτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ ἥτις θέλει πάντοτε ὑπομνησκει εἰς ἐμὲ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης καὶ ἡ περὶ Αὐτὴν Ἱερὰ Σύνοδος με ἐξέλεξαν Μητροπολίτην τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψῆς ἐπισκοπῆς Γαρδικίων καὶ διευθυντὴν τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου Πεντέλης.

Εἶμαι βαθύτατα συγκινημένος ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος, τὸ ὁποῖον ἦλθε νὰ προσενηθῆ ὑπὲρ τῆς κατὰ πάντα ἱκανώσεώς μου, ἐκ τῆς παρουσίας καθηγητῶν ποροεχομένων ἐκ τῶν δύο Θεολογικῶν Σχολῶν, ἐκ τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπων τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ τῶν διαφόρων Συλλόγων τῆς ἐδάνθρου καὶ μαρτυρικῆς Ἠπείρου, ἐκ τῆς προσελεύσεως μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ παλαιῶν συμμαθητῶν μου τοῦ Ζαννείου

3. Πρβλ. Λουκ. 1, 77.

Ἐρφανοτροφείου Πειραιῶς, τέλος δὲ ἐκ τῆς ἐνθέρου μου δι' ἐμὲ προσευχῆς φίλων μου, οἵτινες ἀφίχθησαν πρὸς τοῦτο ἐκ Γερμανίας καὶ μεθ' ὧν συνεδέθη διὰ μιᾶς οὐχὶ ἀπλῆς φιλίας, ἀλλὰ πραγματικῆς συναδελφώσεως ἐν τῇ προσπαθείᾳ ἐπιτεύξεως κοινῶν σκοπῶν καὶ ὀνείρων, κοινῶν χρηστῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν.

Περαίνω τὰς εὐχαριστίας μου ἀνταποδίδων τοῖς πᾶσι «τῷ τῆν τιμὴν τὴν τιμὴν, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, μηδενὶ ὀφείλων εἰ μὴ τὸ πάντα ἀγαπᾶν» καὶ σέβεσθαι.

Καὶ νῦν, Μακαριώτατε, προσερχόμενος, ὅπως ἐκ τῶν τιμῶν Ὑμῶν χειρῶν λάβω τὴν πληρότητα τοῦ παναγίου Πνεύματος, ἐπικαλοῦμαι τὴν προσευχὴν Ὑμῶν, τῶν συλλειτουργῶν ἁγίων Ἀρχιερέων, τοῦ Πρεσβυτερίου καὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἐκκλησιασματος, καθ' ὅτι «εἰ γὰρ ἐνός καὶ δευτέρου προσευχῆ τσαύτην ἰσχὴν ἔχει, πόσω μᾶλλον ἢ τε τοῦ Ἐπισκόπου καὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας», ὡς λέγει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος⁴. Προσέρχομαι, οὐχὶ ἵνα λάβω τὴν τιμὴν, ἀλλ' ἐαυτῶν τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ⁵, ἀλλ' ἵνα καθαρισθῶ, διότι «καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον», εἶτα καθάραι· σοφισθῆναι, καὶ οὕτω σοφίσει· γενέσθαι φῶς, καὶ φωτίσει· ἐγγίσει Θεῷ, καὶ προσαγαγεῖν ἄλλους· ἁγιασθῆναι, καὶ ἀγιάσει⁶.

Ἀκολουθῶς, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ ἀντεφώνησε τὸν νέον τιτουλάριον Μητροπολίτην, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Θεοφιλέστατε,

Χαρᾶς καὶ ἱκανοποιήσεως ἱερᾶς πληρούμεθα, πρῶτον διότι σήμερον δι' ἐνός ἐτι ἐκλεκτοῦ μέλους ἐπανδροῦται ἡ χορεία τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ δεύτερον διότι τόσον ἐπαξίως ἐπηλήθευσας τὰς προσδοκίας τῆς μετρούτητός μου, ἀπὸ 25ετίας ὄλης, ὡς Μητροπολίτου Ἀρτης, διεγνώσαντος βεβαίαν τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνοδικήν

σου πορείαν. Διὸ καὶ συμπαραεστάθην ὅση μοι δύναμις, πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν προσόντων σου καὶ τῆς ἐπιμελείας σου, ἅτινα ἀπέδειξας διὰ τῶν ἀρίστων ἐν τε τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης καὶ τῶν περαιτέρω ἐν τῇ Ἐσπερίᾳ μεταπτυχιακῶν σου σπουδῶν, ἐνῶ παραλλήλως εἰσήρχεσο εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, τὸν ὁποῖον ἐτίμησας καὶ τοῦ ὁποῖου νῦν καλεῖσαι νὰ ἀποτελέσης ἡγρετικὸν στέλεχος, διὰ τῆς ὑπὸ τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας ἀναδείξεώς σου εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα.

Δικαίως ἡ ἁγία ψυχὴ τοῦ ἱερέως Ἐθνομάρτυρος πατρός σου Σπυρίδωνος θὰ ἀγάλλεται κατὰ τὴν φρικτὴν ταύτην ἄραν τοῦ μυστηρίου τῆς εἰς Ἀρχιερέα χειροτονίας σου.

Ἐκεῖνος προσέφερεν ἑαυτὸν ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν ὥραϊον ἱερὸν ἀγῶνα διὰ τὴν Χριστιανικὴν πατρίδα-Ἑλλάδα. Καὶ σὲ νῦν θεάται προσφερόμενον εἰς τὰ ἄδυστα τοῦ ὑψίστου Ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος, ἔτοιμον καὶ πρόθυμον δι' ὀλοκαύτωσιν πίστεως καὶ ἰδεῶν. Διότι ὄντως καλεῖσαι εἰς ἀγῶνας πίστεως καὶ ὑψηλῶν χριστιανικῶν ἰδεῶν, δεδομένου δι, ἀντιστοιχῶς πρὸς τὰς κεκτημένας σπανίας ἐπιστημονικὰς σου περὶ γαμηνίας, μέλλεις νὰ ἀναλάβῃς ἔργον δυσχερὲς ἴσως, ἀλλὰ μεγίστης σημασίας διὰ τὴν κατ' Ἀνατολὰς Ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν, ὡς κατευθυντήριος νοῦς καὶ ἐργάτης τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου διὰ τὴν καθ' ὅλον τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ γῆς Ἐκκλησίαν δύναται νὰ ἐκπηγάσῃ ἡ διαθήρμανσις καὶ προσέγγισις τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς χριστιανικῶν ψυχῶν, εἰς τελικὴν ἐκπλήρωσιν τῆς τοῦ Κυρίου Ἀρχιερατικῆς προσευχῆς «ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν».

Παρὰ τὸ λίαν δυσχερὲς τοῦτο ἔργον, τῆς ἐπαναγνωριμίας τῶν ἐπὶ τῆς γῆς τέκνων τοῦ Χριστοῦ, ζωηρὰς τρέφομεν καὶ αἰθῆς τὰς ἐλπίδας, ὅτι καὶ ἐν τούτῳ οὐδαμῶς θὰ διαφενεσθῶμεν, πρὸς δ' ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ τιτουλαρίου Μητροπολίτου τῆς πάλει ποτὲ διαλεμψάσης Μητροπόλεως Γαρδικίου καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας μέλλεις, ἵνα τὸν αὐτὸν καρποφόρον διανόσην δρόμον.

(Συνεχίζεται)

4. Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, Ἐπιστολὴ πρὸς Ἐφεσίους, 5.

5. Περβλ. Ἐβρ. 5, 8.

6. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, Λόγοι, II, 72 (PG 35, 480).

Η ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΕΤΕΡΟΔΟΞΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ*

Τούτων οὕτως ἐχόντων, σφάλλονται περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ὅσοι τυχὸν φρονοῦν, ὅτι εἰς τὴν ἐν λόγῳ σοβαρωτάτην ὑπόθεσιν τῆς προσεγγίσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἀρκεῖ ἡ ἀγαθὴ προαίρεσις καὶ ἐκδήλωσις τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης, παραμεριζομένων τῶν μεταξὺ τούτων δογματικῶν διαφορῶν. Ἀλλὰ μὴν ἡ ἀγάπη, οὕσα καρπὸς τοῦ Πνεύματος, προϋποθέτει τὴν σώζουσαν διὰ τῆς χάριτος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ πίστιν, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ τὰ καλὰ ἔργα. Συνεπῶς ἡ Χριστιανικὴ Ἠθικὴ, ἡ περὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὰς ἀρετὰς ἐνδιατρίβουσα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν πιστῶν ἀναπτύσσουσα βάσει τοῦ τελείου ἠθικοῦ Νόμου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, βασιζέται ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς πίστεως καὶ τοῦ ὄλου ἔργου τῆς λυτρώσεως, τὴν ὁποίαν ὑπὲρ ἡμῶν προσήνεγκεν ὁ Κύριος. Τὸ περιεχόμενον δὲ τῆς καινῆς ἐν Αὐτῷ κτίσεως καὶ πίστεως περιεφρούρησαν τὰ δόγματα τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Ἐντεῦθεν ἀναφέρεται, ὅτι διὰ τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως συνάπτεται ἡ ἀγάπη καὶ ἐνεργοῦνται τὰ ἔργα τὰ καλὰ, ἅτινα εἶναι καρπὸς τοῦ Πνεύματος. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὅλη θέσις, τὴν ὁποίαν ἕκαστον τῆς Ἐκκλησίας μέλος κατέχει ἐν τῷ πνευματικῷ ταύτης σώματι, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πλήρους παραδοχῆς τῶν δογμάτων τῆς πίστεως, ἐνεργεῖ δὲ τοὺς καρποὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐφ' ὅσον διατηρεῖ ἀρρηκτον τὴν ἐνότητα αὐτοῦ μετὰ τοῦ λοιποῦ τῆς Ἐκκλησίας σώματος, φρονοῦν τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως καὶ τηροῦν ἀπαρεγκλίτως ὅσα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τῷ ζῶντι τούτῳ ὀργανισμῷ καὶ Θεοσυστάτῳ, διεφυλάχθησαν μακρὰν πάσης πλάνης καὶ αἰρέσεως. «Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τις σπλάγγνα καὶ οἰκτιρμοί, πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, μηδὲν κατὰ ἐριθειάν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν» (Φιλ. 2,14).

Τὰ πάντα ἐνεργεῖ τὸ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐνοικοῦν Πανάγιον Πνεῦμα· «ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, ἑτέρω δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρω δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηγία γλωσσῶν· πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται» (Α' Κορ. 12, 6-11).

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 73 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3-4 τεύχους.

Λίαν δὲ χαρακτηριστικῶς ἐν συνεχείᾳ τῶν λόγων τούτων ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος ἐκθέτει παραστατικώτατα τὴν εἰκόνα τοῦ πνευματικοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, οὕτως μέλη εἶναι πάντες οἱ πιστοί, καὶ ἐπάγεται ταῦτα· «ὡμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους» (Α' Κορ. 12,12-27).

Κατὰ συνέπειαν δὲν διαχωρίζεται ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη τῆς πίστεως καὶ ἐπομένως ἐνταῦθα ἐγκτεται ἀκριβῶς τὸ βασικὸν σφάλμα ἐκείνων, οὕτως βιαζόμενοι ἕπως ἴδωσι τὸ ταχύτερον πραγματοποιουμένην τὴν προσέγγισιν τῶν Ἐκκλησιῶν, παραθεωροῦσι βασικὰς διατάξεις τῶν δογμάτων τῆς πίστεως καὶ τοῦ πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας, πρόθυμοι ὄντες εἰς πᾶσαν ἐνδεχομένως ὑποχώρησιν καὶ συμβιβασμὸν ἢ καὶ ἀνοχὴν ἀκόμη ἔστω «κατ' οἰκονομίαν» πάσης διαφόρου καὶ ἑτεροδόξου διδασκαλίας. Ἀλλ' ὁποῖαν ἐκβασιν δύναται νὰ ἔχωσι τοιαῦται ἀπόπειραι ἐνώσεως, μαρτυρεῖ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν Ἱστορία.

Ἡ στάσις, τὴν ὁποίαν τηρεῖ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἐναντι τῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι γνωστὴ. Ἐνῶ φαινομενικῶς δὲν ἀντιτίθεται εἰς πᾶσαν τυχὸν καλοπροαίρετον πρὸς τοῦτο διάθεσιν, ὑποστηρίζουσα ἐκθύμως τὴν ἀνάπτυξιν ἀγαθῶν μετ' αὐτῶν σχέσεων καὶ ἐπικοινωνίας, δι' ὅσων ἐπραξε προσφάτως μετὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ ταῦτα οὐδόπως αὐτὴ ἀφίσταται τῶν ὅσων πρεσβεύει καὶ διατηρεῖ ἀπαρεγκλίτως τὰ καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους ἐν αὐτῇ θεσπισθέντα. Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ἐκπρόσωποι ταύτης εἴτε μετέχοντες τῶν συλλογικῶν αὐτῆς ὀργάνων, εἴτε ἐν ἄλλοις διεκκλησιαστικοῖς καὶ θεολογικοῖς συνεδρίοις, τὰ πάντα ἐξαρτῶσιν ἐκ τῆς παραδεδεγμένης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῶν ἀρχῆς. Ὅσονδήποτε καὶ ἐάν μετ' ἐμπιστοσύνης στραφῶμεν πρὸς τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ θελήσωμεν ν' ἀναγνωρίσωμεν τὴν εἰλικρινῆ τούτων διάθεσιν καὶ πρόθεσιν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου αὐτῆς ἄρχοντος μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου ταύτης μέλους, γεγονός ἀναντίρρητον εἶναι, ὅτι παρὰ πάντων αὐτῶν πρεσβεύεται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τούτων εἶναι ἡ μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ὑφ' οἷαν αὐτὴ μορφήν καὶ σύνθεσιν ἐξειλίχθη ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ πολιτεύματι καὶ μετὰ τὰς ἑπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους.

Δὲν πρόκειται ἀπλῶς περὶ ἀναδρομῆς εἰς τὸ παρελθόν, οὐδὲ περὶ ἐπαισιωδῶν διαφορῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς ἡμετέρας, ἐτι δὲ πλέον περὶ γενομένων ἐκατέρωθεν ὑπερβασίων εἰς τὰς πράξεις αὐτῶν ἐναντι ἀλλήλων, τὰς ὁποίας χάριν τῆς ἐνώσεως ὀφειλομεν νὰ παρίδωμεν καὶ λημονήσωμεν, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἐπελθόντος ἐν τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ σχίσματος ἅμα τῷ ἀπο-

ΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΝ

ΤΟΥ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ *

2. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ «ΓΝΩΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ»

Τὰ ἀπαντητικά ἔγγραφα τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, τὰ ὁποῖα κατεχωρίσθησαν ἤδη ἀνωτέρω, ὡς καὶ ἡ εἰδησις περὶ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2106 ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔθετον ἐκ νέου ἐπὶ τάπητος τὸ πρόβλημα τῆς συνταγματικῆς καλύψεως τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά. Γνωστοῦ ὄντος, ὅτι ἀποτελοῦν προεχόντως ἀνθεθνικὴν καὶ ἀναρχικὴν ὀργάνωσιν, δύνανται νὰ συγκαταριθμηθῶσιν εἰς τὰς «γνωστὰς θρησκείας», ὑφ' ἣν αὐταὶ νοοῦνται εἰς τὸ Σύνταγμα ἔνοιοιαν;

Τὸ ἐρώτημα τοῦτο χρῆζει πολλῆς διερευνήσεως, δεδομένου μάλιστα ὅτι αἱ κατὰ καιροὺς ἐκδοθεῖσαι γνωμοδοτήσεις τῶν ἀρμοδίων Ὀργάνων μάχονται ἀλλήλας καὶ ἀλληλοσυγκρούονται.

Ἡ πρόσφατος ὑπ' ἀριθμ. 2106/75 ἀπόφασις τοῦ Σ. τ. Ἐ. ἐρχεται π.χ. εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 679/1960 τοιαύτην τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, καθ' ἣν ὁ Χιλιασμός στερεῖται τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων τῆς «γνωστῆς θρησκείας».

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 75 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3-4 τεύχους.

χωρισμῶ ταύτης ἀπὸ τῆς ἡμετέρας. Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ τυχὸν ἄρσις τούτου ἀποτελεῖ θέμα εὐρυτέρας Πανορθόδοξου Συνόδου, ἡ δὲ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία δὲν ἐπελήφθη ποσῶς τούτου ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, τίνι τρόπῳ δύνανται μεμονωμένοι καὶ καλοποραίρετοι ἐνδεχομένως ἐνέργειαι προσεγγίσεως ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκ μέρους τινῶν ὁμοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν νὰ ἔχωσι καθολικὸν καὶ ἀδιάσειστον κῦρος δι' ἅπασαν ἐν τῷ συνόλω αὐτῆς τὴν Ὀρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν;

Τῷ ὄντι τεράστιον εἶναι τὸ χάσμα, τὸ χωρίζον ἡμᾶς ἀπὸ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Δογματικά, κανονικά, διοικητικά καὶ ὅσαι ἄλλαι οὐσιώδεις διαφοραὶ ἐχώρισαν τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἔθνησαν ἀτυχῶς αὐτὴν εἰς αἵρεσιν καὶ πλάνην ἀνεπανόρθωτον. Εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ γίνῃ ἐνωσις Ἐκκλησιῶν, ὅταν μετὰ φανατισμοῦ διαλαλῆται καὶ ὑποστηρίξεται πανταχοῦ εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς καὶ θεολογικούς κῆρυκους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐκ τοῦ ἐνός καὶ μόνου προσώπου, τοῦ Πάπα, ἀπορρέει πᾶσα χάρις καὶ ἐξουσία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ;

Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπροβληματίσεν ἀρκούντως τὴν Ἱερὰν Σύνοδον. Καὶ α) διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 3189/1421/5-8-75 Συνοδικοῦ ἐγγράφου ἐζητήθη κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως πρὸς ἀκριβῆ ἐνημέρωσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Ἀκολούθως, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὑπερθεν σκέψεων, εἰς τὸν ἀρμόδιον καθ' ὕλην Ὑπουργὸν κ. Κων/νον Στεφανάκη, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 3241/1439/8-8-75 Συνοδικοῦ ἐγγράφου, ἐτέθη τὸ θέμα καταπαγιώσεως μιᾶς ἐπὶ τέλους γνώμης.

γ) Εἶθ' οὕτως ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2242/1440/8.8.75 ἐγγράφου, ἀπευθυνόμενος αὐθήμερον πρὸς τοὺς Ἐλλογιμωτάτους Κοσμητόρας τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης κ. κ. Σάββαν Ἀγουρίδην καὶ Κων/νον Καλοκῦρην, ἐζήτη τὴν γνώμην τῶν Σχολῶν τούτων ἐπὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ περιεχομένου τοῦ ὅρου «θρησκεία», τῶν συστατικῶν ταύτης στοιχείων καὶ τῶν ἐπακολουθημάτων αὐτῆς, ὡς καὶ ἐὰν συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις συγκαταριθμήσεως τοῦ Χιλιασμοῦ μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος προστατευομένων, θεωρουμένου καὶ τούτου ὡς «γνωστῆς θρησκείας».

Οἱ Ρωμαιοκαθολικοί, δι' ὅσων πιστεύουσι, διακηρύττουσι περιτράνωσ διὰκρισιν καὶ διαχωρισμὸν τῶν ἁγίων τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Ἀποστόλων, τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου κειμένου, κατὰ τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν, εἰς ὑπερτέραν ἐν τῷ ζῶντι ὀργανισμῷ τῆς Ἐκκλησίας θέσει, ἐτι δὲ πλεόν ὅτι μόνον δι' αὐτοῦ καὶ τῶν φυσικῶν τούτου διαδόχων συνιστᾶται «Ἐκκλησία» σώζουσα καὶ λυτροῦσα πιστούς. Εἰς ποῖον θεολογικὸν σύγγραμμα Ρωμαιοκαθολικῶν θ' ἀνατρέξωμεν καὶ δὲν θ' ἀναγνώσωμεν τὴν τοιαύτην περὶ τοῦ «πρωτείου» τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἀντίληψιν, συνεπῶς καὶ τοῦ Πάπα Ρώμης; Δὲν εἶναι μόνον δυστυχῶς τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα καὶ τὸ ἀλάθητον αὐτοῦ τὸ οὐσιωδῶς χωρίζον τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ πλείοστα ὅσα ἕτερα δόγματα καὶ κανόνες τῶν μεταγενεστέρως συνελθουσῶν ἐν αὐτῇ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῶν ὁποίων ἕως τὸ κῦρος διασφαλίζει πάλιν τὸ πρόσωπον τοῦ Πάπα, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδεμίαν ἀπολύτως ἰσχύην θὰ ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἀποφάσεις οἰωδιήποτε Συνόδων.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ πρ. Παραμυθίας ΤΙΤΟΣ

ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΙΩΒΗΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΙ ΛΟΙΠΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (1925 - 1975)*

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἤδη στιγμῆς ἐγένετο ἀντιληπτόν, ὅτι τὸ ὀργανωτικὸν πνεῦμα τοῦ Πατριαρχείου ἦτο ἀξιοθαύμαστον καὶ τὰ πάντα ἐξείλισσεν ἐν ἀπολύτῳ τάξει. Ἐκάστη Ἀντιπροσωπεία εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν της ἓνα Ἀρχιερέα τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου ὡς τιμητικὴν συνοδείαν, ἕνα διερχομένον καὶ ἀνάλογον ἀριθμὸν πολυτελῶν αὐτοκινήτων διὰ τὰς μετακινήσεις. Τῆς ἡμετέρας Ἀντιπροσωπείας συνοδὸς ἦτο ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Vadului, Fereceului καὶ Clujului κ. Θεόφιλος, ξεναγὸς δὲ ὁ Ρουμάνος κ. Δημήτριος Κοράβου, πραγματοποιῶν μεταπτυχιακὰς Θεολογικὰς σπουδὰς ἐν Ἀθήναις καὶ κληθεὶς ἐπὶ τούτῳ εἰς Βουκουρέστιον.

Εἰς τὸ μνημονευθὲν ξενοδοχεῖον κατέλυσαν ἀπασαι αἱ Ἀντιπροσωπείαι, τῶν ὁποίων ἡ ἀφίξις ὀλοκληρώθη τὴν ἐπομένην, 31ην Ὀκτωβρίου. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ρουμανίᾳ παραμονῆς ἡμῶν ἐν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκινεῖτο μὲ πᾶσαν ἀνεσιν καὶ τὰ πάντα ἐξείλισσεν ὁμαλῶς, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀνωμαλίαν, καθυστέρησιν ἢ σύγχυσιν, φαινόμενα ἐπιπολάζοντα εἰς παρομοίας περιπτώσεις. Ὁ καθείς ἐγνώριζεν ἐγκαίρως τὴν θέσιν του, τὴν ὥραν ἀναχωρήσεως, τὸ ὄχημά του, τὸ ἔργον του, τὰ πάντα! Ἡ ὄρ-

γάνωσις ἐξικνεῖτο μέχρι τῶν λεπτομερειῶν καὶ τὸ Πατριαρχεῖον τῆς Ρουμανίας δύναται νὰ καυχᾶται διὰ τὴν ἀψογὸν διοργάνωσιν, τῆς ὁποίας τὴν εὐθύνην εἶχεν ἀναλάβει ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Πλοϊεστίου κ. Ἀντώνιος, βοηθὸς τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου. Οὐδεμιᾶς θυσίας προσώπων, μέσων ἢ χρημάτων ἐφείσθη τὸ Πατριαρχεῖον, προκειμένου νὰ καταστήσῃ εὐχάριστον καὶ ἀνετον τὴν διαμονὴν τῶν προσκεκλημένων του. «Ἀπλοχεριά» καὶ ἀρχοντιά ἦσαν τὰ κυριαρχοῦντα γνωρίσματα. Μία πρόσθετος μαρτυρία καὶ μία ἐπὶ πλέον ἀπόδειξις τῆς εὐγενοῦς καταγωγῆς τῶν Ρουμάνων, ἐνὸς Λαοῦ τόσον χαρισματοῦχου.

Ἦτο ἡδὴ ἐσπέρα, ὅτε ἀφικόμεθα εἰς Βουκουρέστιον, καὶ ὁ ὑπολειπόμενος χρόνος διετέθη εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἀφικθέντων μελῶν ἐτέρων Ἀντιπροσωπειῶν.

Ἡ ἐπιούσα, 31η Ὀκτωβρίου, ἐδαπανήθη εἰς τὴν ἐπίσκεψιν μοιαστικῶν κέντρων ἐγγὺς καὶ πέριξ τῆς πόλεως τοῦ Βουκουρεστίου. Ἐπεσκέφθημεν τὴν Ἱ. Μοιὴν Τσιγκανέστι, ἔπου ἀσκοῦνται ἑκατὸν πενήκοντα περίπου μοιᾶχαι καὶ ἔπου λειτουργοῦν τὰ Πατριαρχικὰ ἐργαστήρια ὑφάσεως ἱερατικῶν ὑφασμάτων. Σύγχρονοι ἀργαλειοί, μὲ ἐξειδικευμένον προσωπικὸν ἐκ τῶν μοιᾶζουσῶν τῆς ἱερᾶς ταύτης Μοιῆς, παράγουσιν διάφορα εἶδη ὑφασμάτων, προοριζομένων δι' ἄμφια τῶν κληρικῶν, καὶ παντὸς συναφοῦς ὕλικου (γαλόνια, πόλους κ.λ.π.), διὰ τῶν ὁποίων ἐξυπηρετεῖται ἅπας ὁ ἱερός Κλήρος τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας.

Ἀκολούθως, ἐπεσκέφθημεν τὴν ἀδρῶν Ἱερὰν Μοιὴν Γκαλνταρουσάκι, ἐκτισμένην τὸ ἔτος 1620, τῆς ὁποίας ὁ Ἠγουμένος πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν εἶχεν ἐκλεγῆ Τιτουλάριος Ἐπίσκοπος. Εἰς τὴν Ἱερὰν ταύτην Μοιὴν ἐλειτούργησε τὸ πάλαι τυπογραφεῖον καὶ Σχολὴ ζωγραφικῆς καὶ ἀγιογραφίας, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε καὶ ὁ περίφημος Ρουμάνος ζωγράφος Γρηγορέσκου. Ἐνταῦθα λειτουργοῦν τρία τὸν ἀριθμὸν μουσεῖα, καλῶς διοργανωμένα, εἰς τὰ ὁποία ὁ ἐπισκέπτης δύναται νὰ ἀποθαρμάσῃ τοὺς θησαυροὺς τῆς ἱστορικῆς ταύτης Μοιῆς.

Τὸ πρόγραμμα τῆς πρώτης ταύτης ἡμέρας ἐκλείσε μὲ μίαν εἰσέτι ἐπίσκεψιν εἰς τὴν Ἱερὰν Μοιὴν Τσερνίκα, κειμένην ἐγγύτατα τοῦ Βουκουρεστίου καὶ εἰς ὠραιωτάτην θέσιν. Εὐρίσκειται εἰς τὸ μέσον μιᾶς μεγάλης λίμνης καὶ ἐπὶ ἰησίδος, τῆς ὁποίας καταλαμβάνει ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν, εἰς μίαν μαγευτικὴν τοποθεσίαν. Εἰς τὴν Μοιὴν ταύτην φυλάσσονται τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ Ἁγ. Καλλινίκου, διατελέσαντος Ἠγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μοιῆς ταύτης. Τὸν Ἁγιον εὐλαβοῦνται μεγάλως οἱ πιστοὶ καὶ διὰ τοῦτο πλήθη συρρέ-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 79 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3-4 τεύχους.

Ἀκολούθως παρατίθενται τὰ ἐγγραφα ταῦτα σὺν τῇ πληροφορίᾳ, ὅτι δὲν ἐλήφθησαν εἰσέτι αἱ ἐπ' αὐτῶν ἀπαντήσεις.

(7)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΠΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 3189
Διεκπ. 1421 } Ἀθήνησι τῇ 5-8-1975
ΕΠΕΙΓΟΝ
Πρὸς
Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας
Ἐνταῦθα

Παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐν εὐαρεστήσει χορηγήσῃτε ἡμῖν κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2106 ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Σ.τ.Ε. τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν ἀφῆρσιν τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς Ἱ. Συνόδου.

Ἐντολῇ καὶ ἐξουσιοδοτήσει
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

κ.ἀ.α. Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Λενῆς

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Γ. ΛΕΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

"Οασίς πνευματικής εξέαρσεως.

Ἐν μιᾷ ἐποχῇ, καθ' ἣν τὰ κύματα τῆς ἐκκοσμι-
κεύσεως, τοῦ πανσεξουαλισμοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ ὀ-
λισμοῦ ἔχον κατακλύσει τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ εἴσοδος
εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστὴν ἀποτελεῖ
διὰ τοὺς μετὰ κατανοήσεως καὶ ἐνσυνειδήτως βιοῦντας
ταύτην ἀληθῆ ἄσιν πνευματικῆς ἐξάρσεως καὶ ἀνα-
τάσεως.

Τὸ βαθύτερον νόημα τῆς περιόδου ταύτης, ἣτις
ὀδηγεῖ εἰς τὸν ἑορτασμόν τοῦ «σταυρωσίμου» καὶ
«ἀναστασίμου» Πάσχα, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αὕτη
ἀσκεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν πνευματικὴν νηστείαν, ἀνευ τῆς
ὁποίας ἡ σωματικὴ νηστεία στερεῖται νοήματος. Κατὰ
τοὺς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπαναλαμβάνομενους λόγους
τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, «ἀληθῆς νηστεία ἡ τοῦ κακοῦ
ἀλλοτριώσεως, ἐγκράτεια γλώσσης, θυμοῦ ἀποχή, ἐπι-
θυμιῶν χωρισμός, καταλαλιᾶς, ψεύδους, ἐπιπορίας.
Ἡ τούτων ἐνδεια νηστεία ἐστὶν ἀληθῆς».

Προσφορά τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π.

Καθ' ἃ σημειοῦται εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον
τῆς «Ἐκκλησίας», ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, συνοδευό-
μενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ ΟΔΔΕΠ κ. Ἀθανασίου
Ἀρβανίτου, ἐπεσκέφθη τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύ-

ουν καθημερινῶς ὡς προσκυνητὰ τῶν ἱερῶν λειψάνων
του καὶ ἵνα λάβωσιν ἐξ αὐτῶν τὴν χάριν τῶν ἰάσεων
καὶ τὰ ἄλλα πνευματικὰ δωρήματα τῆς πίστεως.

Διὰ τῶν προειρημένων ἐπισκέψεων ἐκλείσεν ἡ
ἡμέρα τῆς Παρασκευῆς, 31ης Ὀκτωβρίου, ἡ ὁποία
καὶ παρέσχεν εἰς ἡμᾶς τὴν δυνατότητα μιᾶς κατ' ἀρχὴν
γνωριμίας μετὰ τὸν ἀνθούντα μοναχισμόν τῆς ἀδελφῆς
Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, ἡ ὁποία ἀνε-
μορφώθη κυριολεκτικῶς καὶ ἐδραστηριοποιήθη εἰς
ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τῆς ζωῆς ὑπὸ
τὴν πεπνυμένην καὶ σοφὴν καθοδήγησιν τοῦ Μακαριω-
τάτου Πατριάρχου κ. Ἰουστινιανοῦ, ὅστις πηδαλιου-
χεῖ τὴν ἱεράν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ὀλκάδα ἀπὸ
τοῦ ἔτους 1948. Σημειωτέον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἔχει
ἑκατὸν εἴκοσι δύο μονὰς καὶ σκήτας καὶ ὑπὲρ τοὺς
2.200 μοναχοὺς καὶ μοναχάς, ἥτοι μίαν σφριγηλὴν
μοναστικὴν ζωὴν, οὐσιώδη προϋπόθεσιν διὰ τὴν ζωὴν
τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν τῷ μεταξύ ὠλοκληρώθη ἡ ἀφιξίς τῶν Ἀντι-
προσωπειδῶν, τὰ μέλη τῶν ὁποίων κατέλυσαν εἰς τὸ
αὐτὸ ξενοδοχεῖον. Τὰ σαλόνια, αἱ τραπεζαίαι, οἱ
διάδρομοι τοῦ Athénée Palace ἐπληροῦντο ὑπὸ
τῶν κληρικῶν ἀντιπροσώπων, ἀφιχθέντων ἐξ Ἐφῶς
καὶ Δυσμῶν. Μεταξὺ αὐτῶν διέκρινέ τις τοὺς Μακα-
ριωτάτους Πατριάρχας Μόσχας κ. Ποιμένα καὶ Βουλ-

νης κ. Εὐάγγ. Ἀβέρωφ καὶ ἐπέδωκεν αὐτῶ ἐκ μέ-
ρους τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου Ὁργανισμοῦ ἐπιταγὴν
δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὴν ἐπίσχυσιν τῶν ἐνό-
πλων δυνάμεων, αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν ἀσπίδα τοῦ
Ἔθνους.

Τὸ γεγονός τοῦτο πιστοποιεῖ διὰ μίαν εἰσέτι φο-
ρὰν τοὺς ἀρρήκτους καὶ στενοτάτους δεσμούς, οἵτινες
συνδέουν τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ Ἔθνους. Ἡ Ἐκκλη-
σία πάντοτε οὐ μόνον διεφύλαξε τὴν ἐλληνικὴν ἐθνό-
τητα καὶ παιδείαν, ἀλλὰ καὶ ὑπῆρξεν κατὰ τὴν ἐκφρασιν
τοῦ Ζαμπελίου, («Ἑλληνοσώτεια»), ἐπισχόουσα πνευ-
ματικῶς καὶ ὕλικῶς τὸ Ἔθνος πρὸς ὀργάνωσιν τῆς
ἀμύνης του ἐναντίον τῶν ἐπιβουλομένων τὴν ἀκεραιό-
τητα καὶ ἐλευθερίαν του. Ἀκριβῶς ἡ γαλανόπλευρος
σημαία μετὰ τὸν Σταυρὸν εἶναι τὸ ὄρατον σύμβολον τῶν
περὶ ὧν ὁ λόγος δεσμῶν.

Ἐπιβάλλεται γενικὴ κινητοποίησης.

Μετ' ἰδιαίτερας ἀνακουφίσεως τὸ Χριστεπώνυμον
πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπληροφόρηθη,
ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος μελετᾷ ἐπισταμένως τὸ ζήτημα
τῆς ἐξευρέσεως τρόπων ἀντιδράσεως καὶ ἀναλήψεως
σταναροφορίας ἐναντίον τῆς μεγάλης διαδόσεως τῶν ἀσε-
μῶν περιοχόμενον κινηματογραφικῶν ἢ θεατρικῶν
ἔργων καὶ συγγραφῶν καὶ τῆς συνεπειᾶ τούτων προκα-
λουμένης ἠθικῆς ζημίας εἰς τοὺς νέους κυρίως.

γαρίας κ. Μάξιμον, τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολί-
την Γαλλίας κ. Μελέτιον, ἐκπροσωποῦντα τὴν Α.Θ.
Παναγιώτητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Δη-
μήτριον, ὁμοῦ μετὰ τῶν Σεβασμιωτάτων Τρανουπό-
λεως κ. Δαμασκηνοῦ καὶ Σουηδίας κ. Παύλου, ὡς
καὶ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σασίμων κ. Ἱε-
ρεμίου, τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιο-
χείας Σεβ. Μητροπολίτας Τριπόλεως κ. Ἡλίου καὶ
Ἐμέσσης κ. Ἀλέξιον, τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Πατρι-
αρχείου Ἱεροσολύμων Σεβασμιωτάτους Μητροπολί-
τας Πέτρας κ. Γερμανόν, Ναζαρέτ κ. Ἰσίδωρον καὶ
Κυριακουπόλεως κ. Κωνσταντῖνον, τὸν Σεβ. Ἀρχιε-
πίσκοπον Καρελίας καὶ πάσης Φιλανδίας κ. Παῦλον,
τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολο-
νίας κ. Βασίλειον, ἐκπροσώπους τῆς Ὁρθοδόξου
Ἐκκλησίας τῆς Αἰθιοπίας, τῆς Ἀρμενικῆς Ἐπισκο-
πῆς τῆς Αἰγύπτου, τῆς Συριακῆς Ἐκκλησίας τῶν
Ἰνδιῶν, τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας τῆς Αἰγύπτου, τὸν
Καρδινάλιον κ. Ἰωάννην Βίλλεμπραντε, ἐκπροσώπους
τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, τῶν Παλαιοκαθολι-
κῶν, τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν,
τοὺς Ἑλλογιμωτάτους Καθηγητὰς κ. Μιχαὴλ Εὐδο-
κίμωφ καὶ Ἰωάννην Γκόσεβιτς κ.ἄ.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Γ. ΛΕΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Ἱεραῆς Συνόδου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Τὴν 28ην Ἰανουαρίου 1976 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ προήδρευσε τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. εἰς τὴν αἰθούσαν συνεδριάσεων τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου.

Τὴν 29ην Ἰανουαρίου ὁ Μακαριώτατος ἔσχεν ὑπηρεσιακὴν συνεργασίαν μετὰ τῶν Γραφείων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐδέχθη εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν τὸν κ. Βλ. Φειδᾶν, τὸν κ. Στέφ. Λιππιώτην, τὸν Καθηγητὴ κ. Νικόλαον Νησιώτην καὶ τὸν Σεβ. Μαντινείας κ. Θεόκλητον.

Τὴν 30ὴν τοῦ ἰδίου μηνὸς ὁ Μακαριώτατος παρέστη εἰς τὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἑορτασμὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν.

Τὴν 5ην Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π. ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου. Ἐν συνεχείᾳ, ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν Ἱ. Καθεδρικὸν Ναὸν ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τοῦ Ἁγίου Φωτίου. Παρέστησαν μέλη τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου.

Τὴν 6ην Φεβρουαρίου ἐτελέσθη Θ. Λειτουργία ἐν τῷ καθολικῷ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης. Παρέστη δὲ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος.

Τὴν 9ην Φεβρουαρίου ὁ Μακ. ἔσχεν ὑπηρεσιακὴν συνεργασίαν μετὰ τῶν διαφόρων Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἔδωκε δὲ τὰς καταλλήλους συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας εἰς τοὺς διαφόρους ὑπηρεσιακοὺς τομεῖς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α.Μ. ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν ἱερεῖς καὶ ἐξήτασε τὰ ἀπασχολοῦντα αὐτοὺς θέματα.

Ἀκολούθως, τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον ἐπισκέφθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σύρου κ. Δαρρόθεος, Ἱερισσοῦ κ. Παῦλος καὶ Νεαπόλεως κ. Διονύσιος.

Τὴν 11ην Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδριτὴν κ. Ἠλίαν Χάτζι ἐκ Βηρυτοῦ, τὸν κ. Νέστορα Μάτσαν, Ροζάναν Μιχαήλ καὶ τὸν κ. Χρυσόστομον Ἀνδρέου.

Ἀσφαλῶς ἡ παραινετικὴ πρὸς τὸν Λαὸν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ καθ' ὅλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου πνευματικὸν ἔργον αὐτῆς θὰ προφυλάξουν πολλὰ τέκνα τῆς ἐκ τῆς ὀλισθηρᾶς ὁδοῦ, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁδηγοῦν τὰ ἄσημα θεάματα καὶ ἀναγνώσματα.

Ἀλλὰ διὰ νὰ περισταλῇ τὸ κακὸν κατὰ τρόπον τελεσφόρον καὶ λίαν ἀποτελεσματικόν, ἐπιβάλλεται, ὅπως πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν κινηθοῦν δραστηριότητες καὶ πάντες οἱ λοιποὶ παράγοντες τῆς ἀγωγῆς καὶ πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως, ἥτοι τὸ σχολεῖον, ὁ τύπος, ἡ λογοτεχνία, τὸ ραδιόφωνον, ἡ τηλεόρασις κ.τ.τ. Εἶναι καιρὸς ἐπὶ τέλους νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι οὐδόλως εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ κρημνίζεταὶ συχνάκις ἐπ' αὐτῶν ὅ,τι κίττει ἡ Ἐκκλησία. Ὅθεν ἡ ἐκδήλωσις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀσέμνων θεσμάτων καὶ ἀναγνωσμάτων πρέπει νὰ ὁδηγήσῃ εἰς γενικὴν κινητοποίησιν.

Θρησκεία καὶ Ἐπιστήμη.

Ὁ πρόσφατος θάνατος τοῦ διασημοῦ φυσικοῦ καὶ δημοσιογού τῆς Κβαντομηχανικῆς Βέρνερ Χάϊζενμπεργκ (Werner Heisenberg) ἔδωκεν ἀφορμὴν ἵνα ὁ διεθνὴς τύπος ἐξάσῃ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν θετικὴν στάσιν αὐτοῦ ἐναντι τῆς Θρησκείας, ἥτις κατ' αὐ-

τὴν 12ην/2ου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας ἐπισκέφθη τὸν Μακαριώτατον εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον.

Τὴν 14ην/2ου ὁ ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Γεώργιος Ράλλης καὶ ὁ Ὑφυπουργὸς τοῦ ἰδίου ὑπουργείου κ. Χρυσόστομος Καραπιτέρης ἐπισκέφθησαν τὸν Μακαριώτατον εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον, ἔνθα εἶχον ἰδιαιτέραν συνομιλίαν διαρκείας 45'.

Τὴν 15ην Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ἱερὸν Ναόν.

Τὴν 16ην Φεβρουαρίου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν τοὺς κ.κ. Καθηγητὰς Σάββαν Ἀγουρίδη, Νικόλαον Νησιώτην καὶ Βλάσιον Φειδᾶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐδέχθη ἱερεῖς καὶ ἐξήτασε τὰ ἀπασχολοῦντα αὐτοὺς θέματα.

Μετὰ τὸν πέρασ τῶν ἀκροάσεων, ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου τοῦ Βελιγραδίου κ. Stojan Gosevic, κομίζοντα μήνυμα τοῦ Πατριάρχου Σερβίας κ. Γερμανοῦ πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ.

Ίερά Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος

Εἰς τὰ πλαίσια τῶν φιλανθρωπικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητρόπολις Λαρίσης, Πλαταμῶνος καὶ Τυρνάβου κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἐπραγματοποίησεν ἀξιόλογον φιλανθρωπικὴν καὶ κοινωνικὴν δράσιν. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Σεραφεῖμ ἐπισκέφθη τὰ τέσσαρα ἐνοριακὰ συσσίτια, εἰς τὰ ὅποια σιτίζονται 160 ἄτομα καθημερινῶς καὶ προσέφερε γαλοπούλες καὶ γλυκίσματα, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὰς φυλακὰς Λαρίσης μετ' ὁ ἴδιον ἐνδιαφέρον. Τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων παρέθεσε γεῦμα εἰς τὸ Πνευματικὸν Κέντρον τῆς ἐνορίας τῶν Ἀγ. Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Λαρίσης εἰς 100

τὸν οὐδόλως εἶναι δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς ἀληθῆ σύγκρουσιν πρὸς τὴν Ἐπιστήμην.

Ὅτος ἐτόνισε τῷ 1973 ὀμιλῶν ἐν Μονάχῃ: «Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς μου ἐχρειάσθη πάντοτε νὰ σκεφθῶ περὶ τῆς σχέσεως τῶν δύο τούτων πνευματικῶν κόσμων, τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἐπιστήμης. Διότι περὶ τῆς ἀληθείας, τὴν ὁποίαν δεικνύμεν εἰς ἡμᾶς οἱ δύο αὐτοὶ κόσμοι, οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ ἀμφιβάλλω».

Ἡδὲ τῷ 1969 ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ «Τὸ μέρος καὶ τὸ Ὄλον», ἀναφερόμενος εἰς συζήτησιν αὐτοῦ περὶ τῶν σχέσεων Φυσικῆς Ἐπιστήμης καὶ Θρησκείας, ἔλεγε, ὅτι, ἐρωτηθεὶς «διὰ τί ὁ Ἄϊνσταϊν τόσον πολὺ ὀμιλεῖ περὶ τοῦ Θεοῦ» καὶ «διὰ τί ὁ Μάξ Πλάγκ φρονεῖ ὅτι οὐδεμία ὑφίσταται ἀντίθεσις μεταξὺ Θρησκείας καὶ Φυσικῆς Ἐπιστήμης», ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς: «Ἡ Φυσικὴ Ἐπιστήμη ἐρευνᾷ τὸν ἀντικειμενικὸν ὄντικόν κόσμον... Ἡ Θρησκεία ὅμως διαπραγματεύεται περὶ τοῦ κόσμου τῶν ἀξιών. Ἐνταῦθα γίνεται λόγος περὶ αὐτοῦ, ὅπερ εἶναι Δεόν, καὶ οὐχὶ περὶ αὐτοῦ, ὅπερ μόνον παρουσιάζεται ὡς ὄν» καὶ ἐπομένως στερεῖται τοῦ ζῶντος συνδέσμου πρὸς τὸ βασιλεῖον τῶν ἀξιών, ὅπερ, ἐννοεῖται, δὲν πρέπει νὰ νοητῆι κεχωρισμένως τοῦ Ὑψίστου Ὄντος, ὅπερ εἶναι τὸ ὄντολογικὸν θεμέλιον πασῶν τῶν ἀξιών.

άπορα παιδιά, εις τὰ ὁποῖα προσέφερεν 100 ζεύγη καινουργῆ ὑποδήματα καὶ 200 ζεύγη κάλτσες.

Εἰς τὰς 8 Ἰανουαρίου ἐπίσης ἐκάλεσεν εἰς δεῖπνον τὸ ἐργατοῦπαλληλικὸν προσωπικὸν τοῦ Δήμου Λαρίσης, ἀνερχόμενον εἰς 140 ἄτομα. Πρὸς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τοῦ μόχθου ὁ Σεβ. ὠμίλησεν ἐπικαίρως, εὐχθεῖς δεόντως καὶ ἀπηύθυνε πατρικὰς συμβουλὰς καὶ νουθεσίας.

Εἰς τὸ ἐν λόγω δεῖπνον ἐκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ συνεδείπνησαν μετ' αὐτῶν, ὁ Νομάρχης Λαρίσης κ. Τσίρκας, ὁ Στρατάρχης κ. Γκράτζιος, ὁ Ἀνώτερος Διοικ. Χωρ/κῆς Θεσσαλίας κ. Μελιτζῆς καὶ ὁ Δήμαρχος Λαρίσης κ. Μπλάνας. Τέλος, διενεμήθησαν εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοῦπαλλήλους 150 γραβάται καὶ 150 ζεύγη κάλτσες.

Ἔρεθ Μητρόπολις Νικαίας

Ἐτήσιος ἀπολογισμὸς τοῦ ἔργου της.

1. Ἡ Ἱ. Μητρόπολις διαθέτει 40 θεολόγους Ἐφημέριους καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους θὰ ἀποφοιτήσουν ἐκ τῆς Θεολ. Σχολῆς 20 ἀκόμη Ἐφημέριοί της.

2. Διὰ τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν τῶν Κληρικῶν της διοργανοῦνται κατ' ἔτος Ἱερατικὸν Συνέδριον, ἀλλὰ γίνονται καὶ ἄλλαι συγκεντρώσεις πρὸς συντονισμὸν τοῦ ἔργου τῶν.

3. Πρὸς ἀπόκτησιν πείρας ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῶν ξένων Ἐκκλησιῶν ὀργανοῦνται μορφωτικαὶ καὶ προσκυνηματικαὶ ἐκδρομαὶ εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.

4. Τὸ «Ταμεῖον Ἀρωγῆς Κληρικῶν» συνεχίζει τὴν δραστηριότητά του. Οἱ ἐφημέριοι ἐφέτος διέθεσαν ὑπὲρ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Πατρίδος ποσὸν 200.000 δραχμῶν.

5. Ἐδημιουργήθησαν τρεῖς νέα Ἐνορία πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν Χριστιανῶν.

6. Ἰδιαιτέραν πρόνοιαν ἐξηδήλωσε πρὸς τὴν νεότητα, μετὰ τὴν πολῦτιμον συνεργασίαν τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Νεότητος. Γίνονται ὀμιλίαι εἰς τὰ Σχολεῖα, δίδονται ἐπαινοὶ μετὰ χρηματικὰ βραβεῖα εἰς ἀριστοῦχος μαθητὰς, λειτουργεῖ ταχύρρυθμον Κατηχητικὸν Φροντιστήριον, διατηρεῖται ἐπαφὴ μετὰ τὰ Κέντρα Ἐργαζομένου Κοριτσιοῦ καὶ Ἐστίας Ἐργαζομένων νέων, ἐκδηλώνει ἰδιαιτέραν φροντίδα διὰ τὴν μαθητιῶσαν καὶ φοιτητιῶσαν Νεολαίαν (Κατηχητικὰ, Ὀμάδες, Φοιτητικὰ Ἐνώσεις), ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους νέους, προσφέρει δι' ὅλους τοὺς νέους μίαν πνευματικὴν ὄασιν, τὴν Κατασκηνώσιν Πισίων, διὰ 1.000 μαθητὰς καὶ μαθητρίας τῶν Γυμνασίων τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας.

7. Συνεχίζουν τὸ γόνιμον πνευματικὸν καὶ κοινωνικὸν τῶν ἔργων οἱ 70 Ἐνοριακοὶ Ἀγιογραφικοὶ—Προνοιακοὶ Κύκλοι.

8. Ἡ Ἐνωσις Γονέων «Η ΑΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» μετὰ τὰ 34 ἔνοριακὰ Παραρτήματα ἐργάζεται ἀποδοτικῶς διὰ τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν τῶν χριστιανικῶν οἰκογενειῶν καὶ τὴν κατὰ Θεὸν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν.

9. Λειτουργοῦν λίαν ἀποδοτικῶς αἱ ὑπὸ τὴν προστασίαν της Σχολαί: α) Λογιστῶν «ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ», β) Ἐσπερινὸν Οἰκονομικὸν Γυμνάσιον «ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ», γ) Μονοτάξιον Σχολὴ Ἀδελφῶν Νοσοκόμων, δ) Σχολαὶ Ἐκκλησιαστικῆς Βυζ. Μουσικῆς (ἐν Νικαίᾳ καὶ Αἰγαλέῳ), ε) Σχολαὶ πιάνου καὶ ἀκορντεόν.

10. Διὰ τοῦ τομέως «ἠθικῶν ἀμοιβῶν» ἀμείβει ὅσους διακρίνονται διὰ πράξεις ἡρωϊσμοῦ, φιλαλληλίας, ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον.

11. Τὸ «Κίνημα Ἀγάπης» μετὰ τὰ ἄχρηστα χαρτιά καὶ τὰ ράκη ἐνισχύει τὸ ταμεῖον τῶν ἀπόρων.

12. Τὸ «Ἴδρυμα Συμπαράστασως καὶ Ἀποκαταστάσως Ἀπόρων Κορασίδων» δίδει κατ' ἔτος βιβλιάρια προκοδοτήσως εἰς ἄπορα κορίτσια. Πέρυσι ἔδωκεν 136 βιβλιάρια

τῶν 1.000 δρχ. Ἀπὸ τὸ 1976 τὸ ποσὸν θὰ γίνῃ 2.000 κατ' ἄτομον.

13. Ἡ Ἱ. Μητρόπολις μέχρις ὅτου ἀποκτήσῃ Οἶκον Εὐγηρίας καὶ Ὀρφανοτροφεία, ἀνέλαβε καὶ βοηθεῖ τρεῖς Χριστιανικὰς Ἐστίας καὶ Γηροκομεῖον.

14. Περιβάλλει μετὰ ἰδιαιτέραν στοργὴν τὸ Νοσοκομεῖον Χανσεκιάς (Θ. Λειτουργία, Ψυχαγωγία, ἑορταί, ὀμιλίαι, συνεστίασεις), τὸ Δημόσιον Ψυχιατρεῖον, τὸ Δρομοκαίτιον Νοσοκομεῖον, τὰ δύο Ἀναμορφωτικὰ Ἰδρύματα Στοιχειώδους καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσως, τὰς Φυλακὰς ἀνδρῶν, ψυχασθενῶν γυναικῶν, τὸ Γενικὸν Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Νικαίας Πειραιῶς «Ὁ Ἅγιος Παντελεῖμων».

15. Κατὰ τὰς ἐκάστην Τετάρτην καθιερωθεῖσας συγκεντρώσεις τῶν μελλονύμφων δίδονται συμβουλαι ὑπὸ εἰδικῶν Κληρικῶν διὰ τὴν δημιουργίαν εὐτυχούσης καὶ εὐημερούσης οἰκογενείας.

16. Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ διαζυγίου ὠργάνωσε τὸ «Κέντρον Συμπαράστασως οἰκογενείας», τοῦ ὁποῖου τὰ ἀποτελέσματα εἶναι πολὺ ἐνθαρρυντικά. Τὸ Κέντρον φροντίζει διὰ τὴν ὄγαμον μητέρα, τὰ ἐγκαταλειμμένα παιδιά καὶ δίδει μεγάλην προσοχὴν εἰς τὴν πρόληψιν τοῦ διαζυγίου.

17. Ἔχει ἐτοιμον σχέδιον ἰδρύσως «Κέντρον Ἀγωγῆς Γάμου», τοῦ ὁποῖου θὰ προετοιμάσῃ καταλλήλως τοὺς νέους διὰ τὸν γάμον.

18. Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὀλονέν πολλαπλασιαζομένων δραστηριοτήτων ἀνεγείρεται καὶ δεῦτερος ὄροφος ποῦ θὰ περιλαμβάνῃ αἴθουσαν Τελετῶν 1200 θέσεων μετὰ ἀμφιθέατρον καὶ σκηνὴν διὰ συναυλίας, θεατρικὰς παραστάσεις ὑψηλοῦ ἐπιπέδου.

19. Κάθε μῆνα πραγματοποιεῖται εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον συγκεντρώσεις «Κύκλου Ἀγάπης» τῶν 50 ἐπιστημόνων, φίλων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, βοηθοῦντων τὴν Ἱ. Μητρόπολιν ποικιλοτρόπως εἰς τὸ ἔργον της.

20. Ἀπὸ μηνὸς ἤρχισε λειτουργοῦσα Παιδικὴ Χορωδία ἀρρένων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς κ. Ν. Τσιγκούλη, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ προστεθοῦν καὶ εἰδικὰ ὄργανα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπάρχη καὶ ὀρχήστρα.

21. Κατὰ τὴν λήξιν τῆς πνευματικῆς περιόδου γίνεται ὀμαδικὴ (3000 ἄτομα) ἐκδρομὴ ὄλων τῶν μελῶν τῶν Ἐνοριακῶν Ἀγιογραφικῶν—Προνοιακῶν Κύκλων, ὡς καὶ τῆς «ΑΓΙΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» εἰς τινὰ Ἱ. Μονὴν μετὰ ὑπαίθριον Θ. Λειτουργίαν, Θ. κήρυγμα, ψυχαγωγίαν κ.λ.π.

22. Ὄργανώθησαν μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν «Ἐβδομάς Καταπολεμήσως ναρκωτικῶν» καὶ «Ἐβδομάς αἰμοδοσίας».

23. Πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργαζομένων τῆς Μητροπολιτικῆς περιοχῆς ἰδρύθη καὶ λειτουργεῖ μετὰ ἐπιτυχίαν εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον «Γραφεῖον ἐξυπηρέτησως Ἐργαζομένων».

24. Ἡ Ἱ. Μητρόπολις συμπαρεστάθη κατὰ τρόπον συγκινητικὸν τοὺς Κυπρίους μετὰ χρήματα, τρόφιμα, ρουχισμὸν κ.ἄ. ἐξυπηρετήσως.

Ἰδρυσεν εἰς τὸ Πέραμα Παράρτημα τοῦ ἤδη λειτουργοῦντος εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν «ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΩΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» μετὰ Κέντρον τῶν Γραφείων τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Περάματος.

Τὸ Γραφεῖον θὰ διευθύνεται ἀπὸ τὴν εἰδικευμένην Κοινωνικὴν Λειτουργὸν διὰ Τσαντίλα, ἡ ὁποία ἐπὶ κεφαλῆς ὀμάδος Κοινωνικῶν Λειτουργῶν θὰ δέχεται τὸν λαὸν τὰ ἀπογεύματα Δευτέρας καὶ Τετάρτης ἀπὸ ὥρας 4-7 μ.μ. καὶ θὰ εὐρίσκειται εἰς στενὴν ἐπαφὴν μετὰ τὸ Κέντρον Συμπαράστασως Οἰκογενείας.

Πρὸς τούτοις θὰ γίνονται τακτικῶς διαλέξεις ἀπὸ εἰδικοὺς ἐπιστήμονας μετὰ προβολὰς κινηματογραφικῶν ταινιῶν διδακτικῶν περιεχομένου.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ὄλη προσπάθεια ἀντιμετωπιέσως ἀτομικῶν καὶ οἰκογενειακῶν προβλημάτων θὰ καλύπτεται ἀπὸ ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὸν μῆνα Ὀκτώβριον ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέχθη: Τὸν Σεβ. Καρδινάλιον κ. Παῦλον Φιλίπ, προερχόμενον ἐκ τοῦ Βατικανοῦ, μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.

Τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπον Φούλαμ καὶ Γιβραλτάρ κ. Ἰωάννην. Τοὺς Ἱερεῖς τῆς μοίρας τοῦ Ἀγγλικοῦ Στόλου.

Τὴν Ἀντιπροσωπεῖαν τῆς ἐν Γερμανίᾳ Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἔλθουσαν πρὸς παροχὴν βοήθειας εἰς τὴν σεισμόπληκτον περιοχὴν τοῦ Διαρμπακίρ.

Ὁμιλον Γάλλων προσκνητῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ὀσιολ. Πέτρου Κλαβέλ, γενικοῦ Ἱγουμένου τῶν Ὁρατοριανῶν.

Τὸν κ. Παναγιώτην Γεωργουτζον, Πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, μετὰ τῶν οἰκείων καὶ συνεργατῶν αὐτοῦ.

Ὁμιλον Καθηγητῶν καὶ Φοιτητῶν ἐκ Δανίας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μ. Κρούστρουπ, τῆς Ἀκαδημίας Καλῶν Τεχνῶν Κοπεγχάγης.

Ὁμιλον Ρωμαιοκαθολικῶν ἐξ Ἀμερικῆς, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Πανοσιολογ. κ. Ἀνδρέου Μπούρκε, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τέξας.

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἐδέχθη τὸν Αἰδесиμολ. Δρα Η. J. Held, νέον Διευθυντὴν τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων τῆς ἐν Γερμανίᾳ Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ Πάστορος τῆς ἐνταῦθα Εὐαγγελικῆς Γερμανικῆς Πάροικίας Αἰδесиμ. κ. Χ. Κλάσοτκε.

Μετὰ περισσῆς λαμπρότητος καὶ ἱεροπρεπείας καὶ ἐν μέσῳ πυκνοτάτου ἐκκλησιασμάτος ἐτελέσθη καὶ ἐφέτος, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ καθιερωμένη Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία, ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου.

Μετὰ τῆς δεούσης ἐκκλησιαστικῆς μεγαλοπρεπείας καὶ κατὰ τὴν ἑκπαλαι κρατούσαν τάξιν, ἐωρτάσθη ἐπίσης ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ ἐπέτειος μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ἡ καὶ Θρονικὴ Ἑορτὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ἀρχ. Χριστοδοῦλου Παπαγιάννη, Γαλήνη σὴν παραγμένη οἰκογένεια, ἔκδοσις «Χριστιανικῆς Ἐστίας» Ὁρθοδόξου Συλλόγου, Πάτριαι 1976, σ. 48.

Μικρὸν φυλλάδιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτίθενται ἐν συντομίᾳ τὰ προκαλοῦντα συγκρούσεις μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς συγχρόνου οἰ-

κογενείας αἷτια, παρέχονται δὲ χρήσιμοι συμβουλαὶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εἰρηνικῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς καὶ ἐπανακτῆσεως τῆς πολυποθῆτου γαλήνης.

Κ. Γ. Μ.

Γεωργίου Ἀ. Σύρκα, Ἡ Μεγάλῃ Ἑβδομάδι, Ἀθήναι 1975 (σελ. 224).

Εἰς τοὺς καιροὺς μας ἡ ἔκδοσις ἐνὸς λειτουργικοῦ μουσικοῦ βιβλίου εἶναι πάντοτε μία εὐχάριστος καὶ παρήγορος μαζὶ προσφορά. Ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ βιβλίου μὲ ἐκκλησιαστικὰ μέλη εἰς τὴν βυζαντινὴν σημειογραφίαν, δεδομένων τῶν δυσχερειῶν στοιχειοθεσίας λόγῳ τῆς σπάνεως τῶν ἐδικῶν στοιχειοθετῶν καὶ αὐτῶν τούτων τῶν στοιχείων, τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς ἄλλος.

Ἀφορμὴν διὰ τὰς διαπιστώσεις αὐτὰς δίδει τὸ βιβλίον τοῦ μουσικολογιστάτου καὶ γνωστοῦ Πρωτοφάλτου κ. Γεωργίου Σύρκα, ὑπὸ τὸν τίτλον «Μεγάλῃ Ἑβδομάδι». Ἐγράφη ὄλον διὰ χειρὸς τοῦ συγγραφέως καὶ ἐξετυπώθη εἰς OFFSET, ἐκυκλοφορήθη δὲ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1975. Ἀνεμείναμεν τὴν ἐπικαιρότητα τοῦ βιβλίου, διὰ νὰ σημειώσωμεν τὰς γραμμὰς αὐτὰς.

Εἰς τὸν λιτὸν Πρόλογον ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων, ὅτι ἐν τῷ βιβλίῳ περιέχονται τὰ ἀρμόδια μαθήματα «μελοποιηθέντα παρ' ἐμοῦ, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, μὲ ὕψος αὐστηρῶς παραδοσιακόν, μακρὰν τῶν προσωπικῶν ἐμπνεύσεων τῆς στιγμῆς, τὰς ὁποίας ὑπαγορεύει ὁ κενόδοξος ἐγωϊσμὸς καὶ ἡ ἀνεπιτρεπτος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν προβολή».

Ὁ λόγος αὐτὸς ἀποτελεῖ καὶ τὴν πραγματικὴν διάστασιν τῆς προσφορᾶς διὰ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς εἰς τοὺς μύστας τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικούς γενικῶς κύκλους.

Προσῆλωσις εἰς τὸ πατροπαράδοτον βυζαντινὸν μέλος μὲ διόρθωσιν ἐνιαχοῦ θέσεών τινων ἐπὶ τὸ γλαφυρότερον, δάσει τοῦ μουσικοῦ αἰσθητηρίου τοῦ καλλιτέχνη συγγραφέως ἀποτελεῖ τὸ κύριον γνώρισμα τοῦ βιβλίου. Ὅπωςδήποτε ἡ συμβολὴ θὰ ᾔητο μεγαλυτέρα καὶ ἀξιολογωτέρα, ἂν ὁ σ. εἶχε κανονίσει καὶ καταγράψει τὰς ἀλλαγὰς τῶν ἰσοκρατημάτων καὶ εἶχε ρυθμίσει τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ μέτρου εἰς τὰ διάφορα μέλη, φυλάσσει τὴν ρυθμικὴν τῶν ἰσομετριῶν εἰς τὰ παλαιὰ μέλη. Τὴν ἔλλειψιν αὐτὴν, βασικὴν ὅπωςδήποτε, ἀναπληροῖ ἡ φιλοτιμία τοῦ σ. καὶ τὸ κοπιῶδες τῆς καταγραφῆς, χειρὶ τῆ ἑαυτοῦ, τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν ὄχι φιλοδοξίαν κερδοσκοπικὴν, τὸ θαλάντιον τῶν φιλῶν - ἀγοραστῶν εἶναι τόσοσ πτωχόν!, ἀλλὰ προσπάθειαν πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ταλάντου.

Τὸ βιβλίον ὑποβλήθην εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἀπέσπασε τὰ συγχαρητήρια τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σεραφείμ καὶ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὸ σχετικὸν Συνοδικὸν γράμμα ὁ συγγραφεὺς δημοσιεύει εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου του.

ΓΡ. Θ. ΣΤΑΘΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Έργα Αρχιεπισκοπή Αθηνών

Έχοντες υπ' όψει:

1) Τό υπ' αριθ. 1398/73 Ν.Δ. (περί συστάσεως οργανικών θέσεων Διακόνων κ.λ.π.), 2) την υπ' αριθ. 348/24.1.1975 ήμετέραν απόφασιν (περί κατανομής των οργανικών θέσεων Διακόνων εις ένοριακούς Ναούς της Έρας Αρχιεπισκοπής Αθηνών) και 3) τόν υπ' αριθ. 2/69 Κανονισμόν (περί Έρωδών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων) και προκειμένου να προβώμεν εις την ανακήρυξιν υποψηφίων προς πλήρωσιν της κενής οργανικής θέσεως Διακόνου τού έν Αθήναις Έρωδού Ναού Αγίου Γερασίμου Ύδισίων, καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης, υποβάλλωσιν ήμίν τά σχετικά δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Έν Αθήναις τή 1η Μαρτίου 1976

† Ο Αθηνών ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Έργα Μητρόπολις Αργολίδος

Έχοντες υπ' όψει τούς Θείους και Έρωδους Κανόνας της Όρθοδόξου ήμών Έκκλησίας και τά διατάξεις των άρθρων 33 και 34 τού υπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού της Έρας Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος (Περί Έρωδών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων) και προκειμένου να προβώμεν εις την πλήρωσιν των κενών Έφημεριακών θέσεων των κάτωθι Ι. Ναών: 1) Αγίου Νικολάου Αλέας, 2) Κοιμ. Θεοτόκου Αλέας, 3) Αγίας Τριάδος Αγίας Τριάδος, 4) Αγίου Νικολάου Ήραίου, 5) Εύαγγ. Θεοτόκου Νέας Ήπιδάουρου, 6) Αγίου Δημητρίου Πουλακίδας και 7) Αγίας Παρασκευής Τσέλου, καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά υπό των Έρωδών Κανόνων και των Νόμων όριζόμενα προσόντα, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», υποβάλλωσιν ήμίν σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ίνα προβώμεν εις την ανακήρυξιν των υποψηφίων, προς πλήρωσιν των άνωτέρω κενών έφημεριακών θέσεων.

Έν Ναυπλίω τή 6η Μαρτίου 1976

† Ο Αργολίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Έργα Μητρόπολις Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Έχοντες υπ' όψει τά διατάξεις των άρθρων 33 και 34 τού υπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού της Έρας Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος (Περί Έρωδών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων), καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ίνα καταλάβωσι τά κενά οργανικά θέσεις τακτικών έφημερίων των κάτωθι Έρωδών Ναών της καθ' ήμάς Ι. Μητροπόλεως, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», υποβάλλωσιν ήμίν σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ίνα προβώμεν εις την ανακήρυξιν των υποψηφίων των έν λόγω κενών έφημεριακών θέσεων: 1) Άνω Λουσών, 2) Κάτω Λουσών, 3) Σιγουνίου-Λεύκας, 4) Βιλιβίνης, 5) Δουμενών, 6) Βάλτσης, 7) Κορφών, 8) Άνω Βλασίας, 9) Μικρού Μπουνιά, 10) Άλεσταίων, 11) Άγριδίου (Άροανίας), 12) Πλάκας, 13) Δάφνης (Άγ. Τριάς), 14) Γλάστρας, 15) Καστελλίου, 16) Καλυβτών Φιλίων, 17) Άχλαδιάς, 18) Άγ. Άνδρέου Πτέρης, 19) Πύργου (Άκράτας), 20) Μοναστηρίου, 21) Περιθωρίου και 22) Περιστεράς.

Έν Αιγίω τή 27η Φεβρουαρίου 1976

† Ο Καλαβρύτων και Αιγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Έχοντες υπ' όψει τά διατάξεις των άρθρων 33 και 34 και τού υπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού της Έρας Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος (Περί Έρωδών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων), καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ίνα καταλάβωσι τά κενά οργανικά θέσεις τακτικών έφημερίων των κάτωθι Έρωδών Ναών της καθ' ήμάς Ι. Μητροπόλεως, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», υποβάλλωσιν ήμίν σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ίνα προβώμεν εις την ανακήρυξιν των υποψηφίων των έν λόγω κενών έφημεριακών θέσεων: α) Πεύκου, β) Νασίων.

Έν Αιγίω τή 27-2-1976.

† Ο Καλαβρύτων και Αιγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Έχοντες υπ' όψει τά διατάξεις των άρθρων 33 και 34 τού υπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού της Έρας Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος (Περί Έρωδών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων), καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ίνα καταλάβωσι τά κενά οργανικά θέσεις τακτικών έφημερίων των κάτωθι Έρωδών Ναών της καθ' ήμάς Ι. Μητροπόλεως, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», υποβάλλωσιν ήμίν σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ίνα προβώμεν εις την ανακήρυξιν των υποψηφίων των έν λόγω κενών έφημεριακών θέσεων: α) Παρασκευής και β) Γκρέκα.

Έν Αιγίω τή 27η Φεβρουαρίου 1976

† Ο Καλαβρύτων και Αιγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Έργα Μητρόπολις Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου

Έχοντες υπ' όψει τά διατάξεις των άρθρων 33-36 τού υπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού (Περί Έρωδών Ναών και Έφημερίων), προκειμένου να προβώμεν εις ανακήρυξιν υποψηφίου προς πλήρωσιν της υπάρχουσής κενής θέσεως τακτικού Έφημερίου έν τώ Έρωδύ Ναώ Κοιμήσεως της Θεοτόκου ένορίας Άνω Βαρσαμιονέρου Ρεθύμνης, καλούμεν τούς βουλομένους να καταλάβωσιν την έφημεριακή ταύτην θέση και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από σήμερα υποβάλλωσιν ήμίν τά υπό της άνω διατάξεως απαιτούμενα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Έν Ρεθύμνη τή 18η Φεβρουαρίου 1976

† Ο Ρεθύμνης και Αύλοποτάμου ΤΙΤΟΣ

Έργα Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Έχοντες υπ' όψει τά διατάξεις των άρθρων 34 και 52 τού υπ' αριθ. 2/1969 Κανονισμού της Έρας Συνόδου της Έκκλησίας της Ελλάδος (Περί Έρωδών Ναών, Ένοριών και Έφημερίων), ως και την υπ' αριθ. 15/17-5-1975 ήμετέραν απόφασιν, δι' ής συνιστώμεν οργανικές θέσεις Διακόνων των Έρωδών Ναών: 1) Παναγίας Άχειροποίητου, 2) Αγίου Μηνά, 3) Αναλήψεως τού Κυρίου, 4) Παναγίας Δεξιιάς, 5) Αγίας Τριάδος, 6) Όσίας Ξένης, 7) Νέας Παναγίας, 8) Αγίου Έλευθερίου, 9) Παναγίας Φανερωμένης και 10) Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου, της καθ' ήμάς Έρας Μητροπόλεως, καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ίνα καταλάβωσι τά κενά οργανικά αυτά θέσεις τακτικών διακόνων, όπως έντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης εις τό περιοδικόν «Έκκλησία», υποβάλλωσιν ήμίν σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ίνα προβώμεν εις την ανακήρυξιν των υποψηφίων προς πλήρωσιν των άνωτέρω κενών οργανικών διακονικών θέσεων.

Έν Θεσσαλονίκη τή 18η Φεβρουαρίου 1976

† Ο Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝ

Ίερά Μητρόπολις Μεσογαίας και Λαυρεωτικής

Έχοντας υπ' όψιν τας διατάξεις του Ν.Δ. 1398/1973 (περί συστάσεως 'Οργανικών θέσεων Διακόνων παρά τῆ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπῆ Ἀθηνῶν καί τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) (Φ.Ε.Κ. 112/25-5-73 τ. Α') προκειμένου νά προβῶμεν εἰς τήν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερωῖ Ναῷ Ζωοδόχου Πηγῆς Παιανίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαραίτητα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Σπάτα, τῆ 15ῃ Μαρτίου 1976

† Ὁ Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Έχοντας υπ' όψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῖς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν οργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱερωῖ Ναῷ Κοιμησεως Θεοτόκου ἐνορίας Μιστεργιῶν, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῆ 20ῃ Φεβρουαρίου 1976

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Έχοντας υπ' όψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῖς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὰς κενὰς οργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν κάτωθι Ἱερῶν Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεραῖς Μητροπόλεως: 1) Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Σκαπετίου Τροιζηνίας, 2) Ἁγίου Χαράλαμπος Κάτω Φαναρίου Τροιζηνίας, 3) Κοιμήσεως Θεοτόκου Παλαιῶν Λουτρῶν Μεθάνων καὶ 4) Κοιμήσεως Θεοτόκου Μεσαγροῦ Αἰγίνης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Ὑδρᾷ τῆ 3ῃ Μαρτίου 1976

† Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προκειμένου νά πληρώσωμεν τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Πλατυστόμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς κειμένης Νομοθεσίας (Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, ἐνοριῶν καὶ ἐφημερίων) προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Λαμῖα τῆ 10ῃ Φεβρουαρίου 1976

† Ὁ Φθιώτιδος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ὁ Μητροπολίτης Φθιώτιδος γνωστοποιεῖ, ὅτι, συσταθεῖς τρίτης θέσεως Ἱεροκήρυκος ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερωῖ Μητροπόλει, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νά καταλάβωσι ταύτην, ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἐν Λαμῖα τῆ 14ῃ Φεβρουαρίου 1976

† Ὁ Φθιώτιδος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Πανελληνίον Ἱερὸν Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου

Έχοντας υπ' όψιν: 1) τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8/70 Κανονισμοῦ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνω Κανονισμοῦ, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 62/75 ὁμοίου.

2) Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 28 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9/70 Κανονισμοῦ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13/70 ὁμοίου καὶ τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ὑπ' ἀρ. 8/70 Κανονισμοῦ.

3) Τὴν διάταξιν τῆς παρ. 1 τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/72 Κανονιστικῆς Διατάξεως, καλοῦμεν ἀπαντᾶσαι τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν οργανικὴν θέσιν τοῦ τακτικοῦ Ἱεροκήρυκος τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρυματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρυματος Εὐαγγελιστρίας ἐν Τήνῳ, συμφώνως ταῖς κειμέναις καὶ ἰσχυροῦσαι διατάξεις.

Ἐν Τήνῳ τῆ 14ῃ Μαρτίου 1976

† Ὁ Σύρου ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον

Κλητήριον θέσπισμα

[2]

Πρὸς τὸν ἱερέα

Γεώργιον Παπαδόπουλον, τέως ἐφημέριον

τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

(Ἄγνωστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ὁδὸς Ἱω. Γενναδίου 14 καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν αὐτοῦ, τῆ 4ῃ Μαΐου τοῦ 1976, ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 9 π.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς σου, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 17ῃ Φεβρουαρίου 1976

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Πρωτ. Ε. Μαντζουνέας

Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον

Κλητήριον θέσπισμα

[2]

Πρὸς τὸν ἱερομόναχον

Παῖσιον Ὑψηλάντην, τέως ἐφημέριον τῆς

Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

(Ἄγνωστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ὁδὸς Ἱω. Γενναδίου 14 καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριῶν αὐτοῦ, τῆ 4ῃ Μαΐου τοῦ 1976, ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 9 π.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ τῶν ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς σου, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 17ῃ Φεβρουαρίου 1976

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Πρωτ. Ε. Μαντζουνέας

Ἱερά Μητρόπολις Ἀττικῆς

Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

Κλητήριον θέσπισμα [2]

Πρὸς

Τὸν Ἀρχιμ. Καλλίνικον Ζαχαρόπουλον
(Ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς λεωφόρος Βασ. Κων/νου 32 Κηφισιά τῇ 13ῃ Μαρτίου 1976, ἡμέρα Σαββάτου καὶ ὥρα 11η π.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανισεῶς σου θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 6ῃ Φεβρουαρίου 1976

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς

† Ὁ Ἀττικῆς ΔΩΡΟΘΕΟΣ Ἀρχιμ. Χρυσ. Καλαματιανός

Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς

Κλητήριον θέσπισμα [1]

Πρὸς

Τὸν Ἀρχιμ. Καλλίνικον Ζαχαρόπουλον
(Ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε ἐκ δευτέρου, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, Λεωφ. Βασ. Κων/νου 32 Κηφισιά τῇ 3ῃ Μαΐου 1976, ἡμέρα Δευτέρα καὶ ὥρα 11 π.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανισεῶς σου θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 14ῃ Μαρτίου 1976

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς

† Ὁ Ἀττικῆς ΔΩΡΟΘΕΟΣ Ἀρχιμ. Χρυσ. Καλαματιανός

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον

Κλητήριον θέσπισμα [2]

Πρὸς

Τὸν Ἀριστείδην Λίγδαν, τέως Ἐφημέριον
Ἱεροῦ Ναοῦ «Κοίμησις Θεοτόκου» Αἰτωλικοῦ
(Ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλίας καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῇ 15ῃ Μαρτίου 1976, ἡμέρα Δευτέρα καὶ ὥρα 9 π.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανισεῶς σου θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 2ᾳ Φεβρουαρίου 1976

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γραμματεὺς

† Ὁ Αἰτωλίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ Θεοδ. Βλαχόπουλος

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἑσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 12 ἑτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

Κωνστ. Γ. Μπόνη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ὁ Εὐαγγελισμός.

Ὁ ἑορτασμός τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀρχιμ. Μελετίου Καλαμαρά, Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Ἡλία Δ' (18-25/2/1976).

Ἰωάν. Καμίρη, Ἀκαδημαϊκοῦ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Β' Συνδιάσκεψις τῆς Μικτῆς Ὁρθοδόξου - Παλαιοκαθολικῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Διαλόγου μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθόδοξου καὶ Παλαιοκαθολικῆς.

Ἐκλογή καὶ χειροτονία ἐπισκόπου Γαρδικίου κ. Χρυσοστόμου (Γερασίμου) Ζαφειρή.

Μητροπ. πρ. Παραμυθίας Τίτου, Ἡ μετὰ τῶν ἐτεροδόξων ἐπικοινωνία.

Ἀρχιμ. Ἀμβροσίου Γ. Λενῆ, Αἱ ἐνέργειαι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ Χιλιαστικοῦ Προβλήματος.

Ἀρχιμ. Ἀμβροσίου Γ. Λενῆ, Τὸ χρυσοῦν ἰωβηλαῖον καὶ αἱ λοιπαὶ ἑορταὶ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας (1925-1975).

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Βιβλιοκρισίαι.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθήναι, Ἰασιῶν 1 — Τηλ. 710.78

Προϊστάμενος Τυπογράφου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 787.978.